

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Kerouac_Jack-Podzemnici.PDB

PDB Name: Kerouac_Jack-Podzemnici

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXt

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 1.10.2003

Modification Date: 1.10.2003

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

JACK KEROUAC

PODZEMNÍCI

KDYSI JSEM BYL mladý a měl jsem o moc větší přehled a dokázal jsem debatovat s nervní inteligencí o čemkoliv a jasně bez těchhle literárních úvodů: zkrátka půjde o příběh muže, který si nedůvěřuje a zároveň má superego, přirozeně že na tohle vtipkování stačit nebude – udělám to jednoduše tak, že se do toho pustím od začátku a pravda vyjde na povrch sama –. Začalo to jedné teplé letní noci – ach, seděla na blatníku s Julienem Alexandrem, což je... víte co, já začnu historií Podzemníků ze San Franciska... Julien Alexander je andělem Podzemníků, název Podzemníci vymyslel Adam Moorad, básník a můj přítel, který o nich prohlásil: "Jsou to odvážní, ale žádní křiváci, jsou inteligentní a nepůsobí banálně, ve své d'ábelské intelektuálnosti vědí vše o Poundovi, ale při své skromnosti o tom přehnaně nemluví, jsou velmi mlčenliví, velmi se podobají Kristu." Julien se mu určitě podobá. Právě jsem korzoval tou ulicí s Larrym O'Harou, nerozlučným pijáckým bráškou všech svých dlouhých, neklidných a ztřeštěných akcí v San Francisku, při nichž jsem se zpíjel z chlastu doslova vysomrovaného od přátel s tak "geniální" pravidelností, že nikomu nestálo za to si všimnout či podotknout, že chytám nebo že jsem chytil, v mládí, tak nepěkné vyžirkovské návyky, i když si toho samozřejmě všimli, ale byl jsem jim sympatický, jak to za všechny vyjádřil Sam: "Viš, všechny to k tobě přitahuje kvůli tvé energii, človče, ty snad máš v sobě elektrárnu," tak nějak se vyjádřil – starouš Larry O'Hara, ten výstřední mladý irský obchodník ze San Franciska, ke mně se vždycky choval hezky, v zadní části svého knihkupectví měl balzakovský pokojík,

kde kouřili marihuanu a vzpomínali na staré časy báječné Basieho kapely nebo na časy senzačního Chu Berryho – na toho víc později, protože se s ním dala dohromady také, jako se musela stýkat s každým, protože poznala mě a já jsem nervák, mám mnoho rovin a určitě víc jak jednu duši – ještě nevytryskl ani krapítek mé bolesti – ani mého trápení – Andělé, mějte se mnou strpení – a to se ani nedívám na stránku, ale přímo před sebe, kde se smutně zrcadlí můj pokojík, jeho stěny a rozhlasová show KROW se Sarah Vaughanovou a Gerry Mulliganem na stole, která se mi zpřítomňuje jako rádio. No prostě, seděli na tom automobilovém blatníku před barem Černá maska na Montgomery Street, Julien Alexander, kristovský neoholený vyzáblý mladý tichý zvláštní, vy nebo Adam byste asi řekli apokalyptický anděl či podzemníkovský světec, v každém případě hvězda (teď), a ona, Mardou Foxová, jejíž tvář mě uchvátila, když jsem ji poprvé uviděl v Danteho baru za rohem: "Bože, s tou dívenkou to musím rozjet," a snad možná i proto, že byla černoška. Měla taky stejnou tvář jako Rita Savageová, kamarádka mé sestry z dívčích let, o které jsem kromě jiných věcí sníval na sedátku na záchodě, jak mi klečí na zemi mezi nohama se svými naprosto senzačními rty a vysedlými, dlouhými a vláčnými lícními kostmi, jaké mají Indiáni – Mardou měla stejný obličej, ale snědý, sladký a tajemný, a v něm malé upřímné oči, zářící a pronikavé, jak se nakláněla nad stolem k Rossu Wallensteinovi (Julienův přítel) a s neobyčejnou naléhavostí mu něco říkala – "musím to s ní rozjet" – snažil jsem se po ní střílet očima, jednou vesele, podruhé sexy, ale nic netušila, nevzhledla ani nemrkla – aby vám to bylo jasné, právě jsem dal vale jedné lodi v New Yorku a vyplatili mi mzdu před plavbou do japonského Kóbe, protože jsem měl neshody se stevardem, neuměl jsem se při své práci číšníka v lodní jídelně (a teď musíš uznat, že se držím skutečnosti) chovat taktně a fakt lidsky jako docela obyčejný chlap, jednal jsem s prvním důstojníkem i s ostatními oficíry svým typickým způsobem – se zvrácenou zdvořilostí – a to je nakonec namíchlo, při servírování ranní kávy by byli raději, kdybych k nim něco prohodil, třeba i hrubšího, a ne po špičkách uháněl plnit jejich příkazy a nikdy se ani nepousmál, nebo když tak jen nakysle, namyšleně, ale to všechno souviselo s tím andělem opuštěnosti, kterého jsem nesl na ramenou, jak jsem procházel ten večer vyhrátou Montgomery Street a uviděl Mardou na blatníku s Julienem a vzpomněl jsem si: "Júúú, to je ta holka, kterou musím dostat do postele, doufám, že nepůjde s žádným z těchhle frájů" – byla snědá, v potměšilé ulici se skoro ztrácela – nohy omotané řemínky sandálů vypadaly tak úžasně sexy, že jsem chtěl políbit ty nožky i ji samotnou – i když jsem ještě nic netušil.

Podzemníci se flinkali před Maskou v hřejivé noci, Julien na blatníku, vedle postával Ross Wallenstein, skvělý bopový saxofonista Roger Beloit, Walt Fitzpatrick, který byl synem slavného režiséra a vyrostl v Hollywoodu v atmosféře mejdanů Greta Garbo a ráno s opilým Chaplinem ve dveřích, s nimi tam bylo pár dívek, Harriet, bývalá žena Rosse Wallensteina, blondýnka s jemnými bezvýraznými rysy, která na sobě měla jednoduché bavlněné šaty, vypadala skoro jako hospodyňka v kuchyni, ale s měkkou, sladkou křivkou břišních partií na pohled – přičemž musím učinit další přiznání, jak jich tady ještě učiním hodně, než se završí čas – mám samčí podstatu hřebce a nemohu si pomoci, jsem chláp a ve výčtu svých slabostí bych mohl dál pokračovat, ale určitě téměř všichni moji čtenáři z řad mužů jsou na tom stejně – přiznání jedno za druhým. Jsem francouzský Kanadán, do pěti nebo šesti let jsem anglicky vůbec neuměl, v šestnácti jsem mluvil s váhavým přízvukem a ve škole jsem byl hromotluk s cyanózou, ačkoli později jsem hrál za základní mužstvo na střední škole basketbal, a nebýt toho, každému by došlo, že svět naprosto nezvládnou (nedostatek sebedůvěry), a strčili by mě do cvokárny jako duševně zaostalého – Ale teď mě nechť povídat o Mardou samotné (těžko se pravdivě vypovídá o tom, co se skutečně seběhlo, když máte takové superego a umíte se vytrasit jen s dlouhými odstavci o menších detailech, které se týkají vás, a o velkých duševních detailech o druhých, jak kolem vás vysedávají a vyčkávají) – takže abych pokračoval, byl tam také Fritz Nicholas, uznávaný vůdce podzemníků, kterému jsem řekl (natrefil jsem na něj o Silvestru v přepychovém bytě na Nob Hill, seděl se zkříženýma nohama na tlusté rohožce jako Indián žvýkající peyote, na sobě měl zářivě bílou rubášku a na rameni trhlou holku s modrými vlasy ve stylu Isadory Duncanové, kouřil trávu a bavil se o Poundovi a o peyote) (sušinka, taky kristovský s faunovskými rysy, mladý a vážný, prostě jakýsi otec celé party; představ si třeba: sedí v Masce se zakloněnou hlavou, úzké tmavé oči každého sledují, jako by se pomalu vzpamatovaly z náhlého překvapení: "Tak tady jsme, děti moje, a co teď, andílci," ale přitom je to taky pekelný narkoman, neodmítne si stříknout nic v kteroukoli dobu a jakémkoli množství), řekl jsem mu: "Znáš tu holku, tamtu

černou?" – "Mardou?" – "Tak se jmenuje? S kým to mele?" – "Teď zrovna konkrétně s nikým, v tyhle partě totiž, když na to přijde, to bývá na způsob každý s každým," velmi neobvyklou věc mi to sdělil cestou ke svému staříckému chevroletu z roku 1936 bez zadních sedadel, zaparkovanému přes ulici naproti od baru, k němuž jsme šli, abychom zajeli někam sehnat marihuanu a pak ji družně vykourili, jak jsem to vysvětloval Larrymu: "Hele, sežeňme trávu" – "A k čemu potřebuješ všechny ty lidi?" – "Chci si je užít, celou tu jejich partu," tohle jsem říkal i před Nicholasem, aby tak třeba ocenil mou vnímavost, když jsem nikoho z nich neznal a přitom okamžitě atd. mně začaly docházet jejich přednosti – kecy, kecy, sladká výřečnost mě opustila s energií prchlých let – každý s každým – další výraznou osobností party byl Jack Steen, který však letošní léto netrávil tady, ale v Paříži, velmi zajímavý drobný chlapík, něco jako Leslie Howard, chůzí připomínal nějakého vídeňského filozofa (když mi ho Mardou později předváděla): lehce povlávající jemné paže, pomalé dlouhé kroky, na rohu se zastaví v majestátní afektované póze – taky on to s Mardou musel dělat, a jak jsem se dozvěděl později, nanejvýš bizarně – ale nyní ve mně pramínek informací o této dívce, kterou jsem ZAMYŠLEL dostat do postele, nanovo volal po bolesti, jako bych už tak neměl dost trablů a jako by mi ani dřívější zamilování nedala tu bolestnou lekci, neboť jako –

Z baru proudili zajímaví lidé a noc ve mně vyvolávala fantastickou náladu, tmavý "Marlon Brando" s účesem jako Truman Capote s krásnou štíhlou holkou (možná to byl homosexuální kluk) v chlapeckých kalhotách s jiskřičkami v očích a s boky tak vláčnými, že když si dala ruce do kalhot, poznal jsem tu změnu – a ty tmavé tenké nohy zakončené drobnými prstíky a ta tvář. A s nimi je kluk s další krásnou panenkou, jmenuje se Rob a vypadá jak izraelský voják –dobrodruh s britským přízvukem, kterého bys podle mě našel nejspíš v nějakém baru na Riviéře v pět ráno prolévat hrdlem v abecedním pořádku vše, co tam mají, v pijácké družnosti s bandou zajímavých praštěných výlupků z různých koutů světa – Larry O'Hara mě představuje Rogeru Beloitovi (koho by napadlo, že tento mladík s tuctovým obličejem je velký básník, kterého jsem zbožňoval ve svém mládí, v mládí, v tom mládí, to znamená v osmačtyřicátém, neustále tomu říkám mládí) – "Tohle že je Roger Beloit?" – "Ja jsem pak Bennett Fitzpatrick" – (Waltův otec), což vyloudilo úsměv na tváři Rogera Beloit – Adam už se také vynořil z noci a večer mohl začít –

Takže jsme šli všichni přece jen k Larrymu a Julien si sedl na zem, před sebou rozložené noviny a na nich marihuanu (chabá losangeleská odrůda, ale celkem ušla), a balil či "kroutil", jak mi řekl vloni na Nový rok Jack Steen, co tu teď nebyl, a to byl můj první kontakt s podzemníky, zeptal se mě, jestli mi nemá ubalit žvárko, a já odpověděl fakt chladně: "Proč? ubalím si sám" a jeho citlivý obličej se okamžitě zachmuřil, zanevřel na mě a celý ten večer mě stíral, kdykoli se mu naskytla příležitost – teď byl ale na podlaze se zkříženými nohama Julien a sám kroutil pro celou partu a všichni tokali řeči, které teda určitě nebudu opakovat kromě toho, že to bylo něco na způsob: "Koukám na tuhle knížku od Percepieda – kdo je Percepied, už ho někdy sebrali policajti?" a podobné průpovídky, nebo posloucháme Stana Kentona, jak mluví v rádiu o hudbě zítřka, načež pustí mladého saxofonistu Ricciho Comuccu a Roger Beloit vtáhne své výrazné nafialovělé rty a prohodí: "Tohle že je hudba zítřka?" a Larry O'Hara má obvyklou zásobu zaběhlých fórů. Během jízdy chevroletem ročník 36 mi Julien, který seděl vedle mě vzadu na podlaze, podal ruku a řekl: "Jmenuju se Julien Alexander, něco mám, dobyl jsem Egypt," a pak Mardou natáhla ruku k Adamovi a představila se mu: "Mardou Foxová," ale nenapadlo ji, aby se představila i mně, což pro mě mělo být zábleskem proroctví toho, co má přijít, takže já musel natáhnout ruku k ní a říct: "Ja jsem Leo Percepied" a třepat se – ach, ty vždycky letíš na takové, co tě vlastně nechtějí – ona fakticky chtěla Adama Moorada, právě ji chladně a podzemníkovsky odmítl Julien – zajímali ji štíhlí asketičtí podivínští intelektuálové ze San Franciska a z Berkeley a ne paranoičtí flákači z lodí, železnic a z knížek a všechna ta nevraživost ve mně, která je pro mě tak zjevná a tudíž i pro ostatní – ačkoli – a protože byla o deset let mladší než já", neviděla žádnou z mých dobrých vlastností, které stejně zatopily roky drogování a touhy zemřít, vzdát se všeho, vzdát se a na vše zapomenout, zemřít pod černou hvězdou – to já natáhl ruku, ne ona – ach, ten čas.

Ale když jsem okukoval její mladinký půvab, mou korunní myšlenkou bylo, že musím vnořit svůj osamělý život ("Velký smutný osamělý muž," tohle mi řekla hned nazítří večer, když mě neočekávaně spatřila v křesle) do horké lázně a spásy jejích stehen – intimnosti mladých milenců v posteli rozdychtěných

pohledy z očí do očí, doteky hrudi ke hrudi, kolena ke kolenu rozechvělému husí kůži, těla k tělu, jak tak navzájem milovně laškují a hrají svou bytostnou hru, když to dělají – "milují se", jak skvělé to s ní musí být, za rudými rtíky se derou ven drobné zoubky, vidím to "milování" – klíč k bolesti – seděla v koutě u okna, zrovna byla "na rozchodu", stála "stranou" či "chystala se seknout s touhle partou", měla pro to své důvody. – Do kouta jsem šel, nesklonil jsem však hlavu k ní, ale ke stěně a zkusil šepem rozmlouvat, tedy tichými slovy (jako patřičný společník), co se hodí k North Beach: "Co máš rozečtené?" a ona poprvé otevřela pusinku, aby mi sdělila celou myšlenku, a mně vůbec nespadlo srdce do kalhot, jen se podivilo, že mluví až legračně kultivovaně zčásti jako já, zčásti jako by byla z North Beach. Jako by byla modelka z obchodního domu Magnin, cítíš z ní Berkeley i černošskou smetánku, prostě třída, v jejím stylu řeči a výběru slov se míchají různé odstíny jazyka, což jsem ještě neslyšel, když tak jen vzácně u vyhraněného okruhu dívek, samozřejmě bílých, a je to tak neobvyklé, že i Adam si toho všiml a ještě ten večer jsme to spolu probírali – ale rozhodně způsob mluvy nové bopové generace, koncovky se vyslovují nosově a dlouze, což se dřív a ještě často i teď považuje za "zženštilé", takže když to slyšíš u mužů, působí to zprvu protivně, a u žen je to půvabné, ale až příliš exotické, a přesně tenhle témbur jsem už s okouzlením poslouchal u nových bopových zpěváků, třeba u Jerryho Winterse, zejména s Kentonovou kapelou na desce Yes Daddy Yes, a možná i u Jeriho Southerna – ale moje srdce uvízlé na Beach mě vždycky nenávidělo, přehlíželo, vyvrhovalo, plivalo na mě od začátku v roce 1943 dodnes – protože podívejte: jdu po ulici jako nějaký chuligán, a když se pak ukáže, že nejsem chuligán, ale spíš trhlý světec, stejně se to lidem nepozdává a nadto se bojí, že se ze mě chuligán nakonec může vyklubat a zmlátím je a roz-trískám jim věci a vlastně jsem k tomu ani neměl daleko a v pubertě jsem to fakt provozoval, třeba takhle jednou, když jsem se potloukal po North Beach s basketbalovým mužstvem Stanfordské univerzity, konkrétně s Redem Kellym, jehož žena (je to tak?) zemřela v Red-wood City v roce 1946, celé mužstvo za námi plus bráši Garettaovi, Red natlačil teplouše houslistu do dveří a já to udělal s jiným, on toho svého natáhl, já na svého jen nasupeně zíral, bylo mi osmnáct, byl jsem tluchuba a navíc cucák – teď když se mi tahle minulost promítá do chmur, falešného lesku, hrůzy a vítězství mé intelektuální namyšlenosti, nechtěli se mnou nic mít, a tak jsem taky samozřejmě věděl, že Mardou ke mně měla nefalšovanou ryzí nechuť a nedůvěru, jak jsem tam seděl a "snažil se (ne vychutnat TO), ale vychutnat ji" – bez spontánnosti, vlezlý, na tváři úsměv falešný, hysterický, "nucený" úsměv tomu říkají – já buran – oni štramáci – a taky jsem měl na sobě příšernou košili, která se nehodila na Beach, koupil jsem ji na Broadwayi v New Yorku, když jsem si myslel, že to budu stříhat v Kóbe přes lodní můstek, bláznivou crosbyovskou havajskou vzorovanou košili, ve které jsem se navíc po dvou šlucích marihuany začal cítit křečovitě a po úvodní skromné a pokorné předešle svého normálního já (opravdu) jsem si mužně a marnivě rozeplnul další knoflík od krku a obnažila se mi tak osmahlá zarostlá hrud' – to ji určitě znechutilo – prostě se na mě nedívala a mluvila málo a tiše – a zaměřovala se na Julienu, který dřepěl zády k ní – poslouchala a potlačovala smích v tom kolotoči konverzace, jehož dirigenty byli O'Hara, hlasitý Roger Beloit a ten inteligentní dobrodruh Rob, a já ani nedutal a s našpicovanými ušima jsem to hltal, ale v marihuanové domýšlivosti jsem občas prohodil "perfektní" postřehy (to jsem si myslel), které byly "příliš perfektní", jenže pro Adama Moorada, který mě moc dobře zná, byly jasným důkazem, jak té partě naslouchám, jakou úctu a respekt k nim mám, a pro ně ty poznámky napovídaly o tom, že ten nový chlap chce ukázat, jak k nim patří – všechno hrozné, neodčinitelné. – Ačkoli zprvu před tou marihuanovou cigaretou, která kolovala jako mezi Indiány, jsem cítil jistotu, že navážu kontakt s Mardou, sblížím se s ní a dostanu ji do postele ještě tu první noc, teda že s ní odejdu odtamtud sám třeba jen na kávu, po ní jsem se horoucně a naprosto vážně modlil za návrat předmarihuanové "vyrovnanosti", a začal jsem si pekelně nedůvěřovat, přehnaně jsem o ni usiloval a došlo mi, že se jí nezamlouvám, ty skutečnosti nenávidím – vzpomínám si teď, že ten první večer, kdy jsem se seznámil se svou láskou Nicki Petersovou v roce 1948 v bejváku Adama Moorada ve Fillmore (tehdy), jsem stál jako vždycky v kuchyni bez zájmu a popíjel jsem pivo (a doma jsem zběsile pracoval na rozsáhlém románu, šílený, výstřední, sebejistý, mladý, talentovaný jako už pak nikdy), když prstem ukázala na můj stínový profil na vybledlé zelené stěně a řekla: "Ty máš ale krásný profil," což mě úplně zkratovalo a znejistěl jsem (jako po marihuaně), zpozorněl a "začal jsem na ni najíždět", a ovlivněný její téměř hypnotickou poznámkou jsem zabrousil do předběžné sondáže pýchy proti pýše a krásy či blaženosti nebo citlivosti proti stupidní

neurotické falické nervozitě muže navěky si vědomého svého falu, své věže, a žen jako studní – je v tom pravda hmoty, ale člověka to vyšine, zneklidní a teď už ani není rok 1948, ale rok 1953 se svou štramáckou generací a já o pět let starší či mladší to musím vychutnat (nebo vychutnat ženy) v novém stylu a musím zabít nervozitu – takže jsem se vědomě vzdal snahy získat Mardou a pohodlně jsem se uvelebil, abych se mohl ten večer pohroužit do nové úžasné matoucí party podzemníků, kterou na Beach objevil Adam a dal jí i pojmenování.

Ale Mardou byla od začátku skutečně samostatná a nezávislá, prohlašovala, že nikoho nechce a s nikým nechce nic mít, nakonec říkala to samé (když to se mnou skončilo) – což ve studené nepožehnané noci cítím ve vzduchu, tato její slova, a také že její drobné zoubky už mi nepatří, ale asi se s nimi mazlí můj sok, který ji sadisticky léčí, a to se jí asi líbí, protože jsem jí nic takového nedal – vraždy ve vzduchu – a ten bezútěšný kout ulice, kde svítí lampa a točí se vítr, papír, mlha, vidím svou velkou bázlivou tvář a svou takzvanou lásku skomírat v uličce, nic dobrého – jako předtím to byla po masturbaci melancholická povadnutí na horkých židlích v měsíčním světle (i když dnes je krásná noc podzimního úplňku) – jako tam, kde jsem tehdy, dřív, poznal, že je potřeba se vrátit k všeobjímající lásce, která by měla patřit k velkému umělci, vezmi takového Luthera, Wagnera, teď tato hřejivá myšlenka velikosti mrazí ve větru – neboť velikost umírá také – ach, a kdo řekl, že jsem velikán – i za předpokladu, že by člověk byl velký spisovatel, tajný Shakespeare poduškové noci? nebo vlastně takhle – báseň nestojí Baudelairovi za ten žal – jeho žal – (To Mardou mi musela říct: "Dala bych přednost šťastnému chlapovi před nešťastnými básněmi, které nám zanechal," s čímž souhlasím a jsem Baudelaire a miluju svou hnědou milenkou a taky jsem se sklonil k jejímu pupíku a poslouchal kručící podzemí) – ale mělo mě to trknout, ta její počáteční zmínka o nezávislosti, a měl jsem uvěřit její upřímné nechuti se na někoho vázat, a ne na ni prudce útočit, jako bych nebo protože jsem fakt chtěl být zraněn a "rozsápán" sám – ještě jednu laceraci a výhrabou smutný drn a tvoje rakev udělá, hochu, žuch – neboť smrt už skládá svá obří křídla na mé okno, vidím, slyším, cítím to, vidím to na svých košilích, které zplihle visí, předurčené k nenošení, nové, staré, módní, staro-módní, kravaty zkroucené na věšáku už ani nepoužívám, nové příkrývky na postele podzimního klidu teď souží a ženou lůžka někam na moře sebevraždy – porážky – nenávisti – paranoie – to do jejího drobného obličej se chtěl vejít a vešel jsem –

Pak nad ránem, když byl mejdan v nejlepším, jsem znovu v Larryho ložnici obdivoval červené osvětlení a vzpomínal jsem na večer, kdy jsme tam my tři, Adam, Larry a já, měli Micky, nadopovali jsme se benzedrinem a parádně jsme si s ní v posteli pohráli, to se nedá popsat – vtom Larry vběhl dovnitř a řekl: "Chceš ji, vole, dneska píchat?" – "To víš, že bych rád – nevím – ." – "Hele, člověče, tak to zjistíš, není moc času, co je s tebou, přivedem si do kvartýru tolik lidí, naládujem je marihuanou, v ledničce mi nezůstane jediný pivo, tak z toho aspoň něco musíme trhnout, obuj se do toho – ." – "Hele, líbí se ti?" – "Jo, copak o to, líbí se mi každé – ale musí se jednat." – Tak jsem se chvíli bez šťávy a bez odezvy vtíral, nějaký ten pohled, záblesk, poznámka, jak jsem seděl vedle ní v koutě, vzdal jsem to a nad ránem vypadla s ostatními na kávu a já pak šel s Adamem za nimi, abych ji ještě spatřil (vyšli jsme pět minut po nich), a byli tam, ale ona ne, ve svých nezávislých skrytých úvahách odešla do svého zatuchlého hnízdečka v Heavenly Lane na Telegraph Hill.

Tak jsem šel domů a několik dní v mých erotických fantaziích byla ona, její snědé nohy, řemínky sandálů, tmavé oči, drobný jemný hnědý obličej, líce a rty Rity Savageové, malá tajemná intimnost, a teď do toho jemně vklouzl šarm patřící drobné štíhlé hnědé ženě, která ráda nosí tmavé šaty, zbědované podzemníkovské šaty...

Několik dní nato mi Adam večer s potměšilým úsměvem oznámil, že na ni natrefil v autobuse jezdícím na Třetí ulici a šli k němu si popovídat a popíjeli a vedli dlouhý vážný rozhovor, který vyvrcholil v Leroyově stylu, kdy Adam seděl nahý a četl čínskou poezii, kouřili společně marihuanovou cigaretu a skončili v posteli. "A je kouzelně něžná, bože, najednou tě obejmě a úplně bez příčiny, prostě jen z okamžité sympatie." – "Rozjedeš to? budeš s ní chodit?" – "Teda musím ti – hele víš – je dost, opravdu dost na hlavičku – chodí na psychoterapii a zřejmě úplně nedávno pěkně cvokala, souviselo to nějak s Julienem, má chodit na psychoterapii, ale neukazuje se tam, sedí nebo leží, čte nebo nedělá nic, jen zírá celý den do stropu v tom svém kutlochu v Heavenly Lane za osmnáct dolarů měsíčně, dostává asi nějakou podporu díky doktorům či bůhvíkomu, protože nemůže pracovat či co – pořád o tom mluví, až moc na můj vkus –

vypadá to, že má opravdový halucinace o ošetřovatelkách ze sirotčince, kde ji vychovávali, viděla a zažívala neličenou hrůzu – a taky jiný věci, třeba pocit, že fetuje, i když k tomu v životě nečichla, jen se zná s fetaři." – "Myslíš Juliana?" – "Jo, Julien fetuje, kdy to jen jde, což není často, protože nemá prachy, jinak by se už stal opravdovým narkomanem, jak o to usiluje – ale nicméně měla halucinace, že není jako normálně nadopovaná z toho, jak se nadýchala marihuanového dýmu v místnosti, ale že jí někdo nebo něco nějak napíchal drogu, třeba lidi, co šli za ní po ulici, je fakt na hlavu – to je na mě příliš moc – a i to, že je černoška, ne, nechci se na ni vázat naplno." – "Je hezká?" – "Krásná – ale nic pro mě." – "Ale, bráško, já jsem úplně paf z toho, jak vypadá a vůbec." – "Jasně, tak to s ní roztoč – zajdi tam, dám ti adresu, nebo víš co, pozvu ji sem a dáme řeč, můžeš to zkusit, pokud budeš chtít, protože i když jsem na ni strašně nadržný a tak dál, už z těchhle důvodů v tom s ní opravdu nemůžu pokračovat, ale hlavně, to nejdůležitější, že až to fakt rozjedu s nějakou holkou, chci v tom být nastálo, víš, jako stálý, vážný a dlouhý vztah, a s ní to nesvedu." – "Ja to chci taky dlouhý a trvalý a tak dál." – "No, to uvidíme." Řekl mi, kdy k němu přijde na menší večerní občerstvení, co jí sám připraví, tak jsem tam byl, pokoušoval jsem marihuanu v červeném obýváku při rozsvícené odstíněné žárovce, a ona vešla dovnitř stejná jako prve, ale já si tentokrát vzal jednoduchou modrou hedvábnou košili a módní kalhoty, seděl jsem zády bez zájmu, předstíral jsem, že bez zájmu, a doufal, že to na ni bude platit, a když dáma vstoupila do pokoje, nevstal jsem.

Zatímco si dávali do nosu v kuchyni, dělal jsem, jako že čtu. A jako že jim nevěnuju vůbec pozornost. Pak jsme se šli všichni tři projít a to už jsme si povídali ostošest jako tři dobří přátelé, kteří to chtějí rozpumpovat a říct si všechno, co jim probíhá hlavou v přátelské rivalitě – šli jsme do Červeného bubnu poslechnout si jazz a ten večer to byl Charlie Parker, na bicí Honduras Jones a další výtečníci, pravděpodobně taky Roger Beloit, kterého jsem teď chtěl vidět, a ve vzduchu bylo vzrušení ze sanfranciského bopu vlhde noci, všichni v chladné, sladké, bezstarostné Beach cítili dováděnou radost – tak jsme vlastně utíkali od Adamova bytu na Telegraph Hill dolů bílou ulicí pod lampami, utíkali jsme, skákali, předváděli se, užívali jsme si legrace – a něco se rozechvívalo a těšilo mě, že nám Mardou stačí v rychlé chůzi – s drobnou štíhlou udělanou kráskou švihat ulicí, to tak bilo do očí, že se každý otáčel, podivínský vousatý Adam, tmavá Mardou v nezvyklých kalhotách a já, vytáhlý výskající chuligán. Tak a byli jsme v Červeném bubnu, stoly plné piva, těch několik, co jich tam je, a všechny ty party, které se hrmuly dovnitř a ven, u vchodu se platil dolar pětadvacet, za lístky vybírala malá afektovaná lasice, Paddy Cordavan vplul dovnitř jako nějaký prorok (vysoký blondatý vazoun, brzdařský týpek, podzemník z východního Washingtonu, v džínách vypadal jako kovboj, mířil k partii divokých vrstevníků, všichni zkoušení a odvážaní, a já zaječel: "Paddy Cordavane?" a on: "Co je?" a zašel k nám) – všichni seděli pohromadě, zajímavá sešlost u každého stolu, Julien, Roxanne (pětadvacetiletá žena, co prorocky předběhla budoucí styl Ameriky, krátký účes skoro na ježka, ale s kudrlinkami, černé zvlněné vlasy, vlnivá chůze, bledý bílý fetařský obličej – my říkáme fetařský a Dostojevskij by kdysi řekl co? nejspíš asketický či svatý? a ne přinejmenším? ale chladný bledý ukázkový obličej chladné smutné holky, která na sobě měla bílou pánskou košili až na rozepnuté povolené manžety u knoflíků, takhle si ji pamatuju, jak se k někomu nakláněla v rozhovoru, poté co přešla houpavě přes parket a lopatky jí přitom pluly jako vrtule, při řeči se nakláněla, držela v ruce krátký nedopalek a hezkým krátkým švihem odklepávala popel, jen kdyby to těmi dlouhými dlouhatánskými nehty nedělala pořád dokola, měly dobře přes dva centimetry, také se jí vlnily a vypadaly orientálně) – seskupení lidí nejrůznějšího druhu, i Ross Wallenstein se svým okruhem, a nahoře na pódiu s velebnými očima Bird Parker, kterého si úplně nedávno vzala do parády policie a teď se vrátil do trochu bopově mrtvého Friska, ale právě objevil Červený buben nebo mu o něm řekli a tady se shromažďovala a odvažovala nová báječná parta kluků a holek, tak tady byl na pódiu a oťukával je očima, jak foukal ty své "divoké" tóny sesumírované jen tak z hlavy a rovnou použité v běžné skladbě – rachotící bubny, vysoký strop – Adam schválně kvůli mně vypadl asi v jedenáct hodin, jako že musí jít spát, protože jde ráno do práce, ještě předtím šel na chvilku s Paddym a se mnou na bleskové desetacentové pivo v hlučícím baru u Pantery, kde jsem si s Paddym prvně promluvil a zasmál se při přetlačování zápěstí – teď se mnou v přestávce vypadla na bleskové pivo s rozjásanými očima Mardou," naléhala, abychom šli do Masky, kde ovšem stojí patnáct centů, ale že sama měla pár drobných, tak jsme tam šli, začali jsme se upřímně bavit a trochu jsme se namázli z piva a teď se to

rozjíždělo – vrátili jsme se do Bubnu poslechnout si Birda, který zřetelně několikrát pohledem vychutnal Mardou a mně se podíval taky přímo do očí, aby vykoumal, jestli jsem fakt tak velký spisovatel, jak si to o sobě myslím, jako by znal mé chyby a ambice nebo jako by si mě pamatoval z jiných nočních klubů a jiných pobřeží, jiných štací – ne vyzývavým pohledem, ale jako král a otec bopové generace, alespoň náznak je v tom, jak se těší z posluchačů, jak se jim vpíjí do očí, skryté oči ho pozorují, jak natiskne rty a nechá pracovat mamutí plíce a nesmrtelné prsty, jeho oči jsou výlučné, sympatizující a lidské, nejvřelejší jazzový hudebník, který žije hrou, a proto je taky přirozeně největší – sleduje Mardou i mě v dětství naší lásky a pravděpodobně se diví proč nebo už ví, že nevydrží, nebo vidí, koho to bude bolet, protože zřejmě teď, ale ještě moment, byla to Mardou, její oči zářily mým směrem, i když jsem to nevěděl najisto a teď už nevím vůbec – kromě jedné věci: cestou domů, když jazzový večer skončil a dopili jsme pivo v Masce, jeli jsme smutně nocí domů autobusem po Třetí ulici a světla neonů kmitala, vrážela do nás, a když jsem se pojednou k ní sklonil, abych něco dalšího zakřičel, srdce jí vyletělo (v jejím tajném já, jak se později vyznala), pocítilo "sladkost mého dechu" (cituju) a skoro se do mě zamilovala – tohle jsem ještě nevěděl, když jsme našli ruské tmavé dveře v Heavenly Lane, velká železná vrata, která skřípala o chodník při otvírání, smutně na sebe namačkané páchnoucí popelnice, rybí hlavy, kočky, a pak Lane samotnou, kterou jsem poprvé spatřil (je to dlouhá historie, která se mi silně vepsala do duše, když jsem to tudy stříhal v roce 1951 s poznámkovým blokem jednoho divokého říjnového podvečera a objevoval svou vlastní spisovatelskou duši, konečně jsem natrefil na podzemníka Victora, který jednou dojel do Big Sur s malou podzemníkovskou žabkou Dorie Kiehlovou na motorce, na té samé, se kterou, se proslavil cestou na Aljašku, tak ten tu byl, ve vlajícím kristovském kabátě mířil severním směrem na Heavenly Lane do své kuči a já ho chvilku sledoval a přemítal o Heavenly Lane a o všech těch dlouhých rozmluvách, které jsem roky vedl s lidmi, jako byl MacJones, o tajemství, o té mlčenlivosti podzemníků, Mac je nazýval "městskými Thoreauy" jakoby podle přednášek Alfreda Kazina na Nové škole v New Yorku, který kritizoval studenty, že se zajímají o Whitmana jen z hlediska sexuální revoluce a o Thoreaua z hlediska kontemplativní mystiky, antimaterialismu, existencialismu a kdovíčeho ještě, civěli jsme na to v údivu, přihloupale jako Melvillův Pierre, tmavé sedrané pytlové oblečení, zkazky o úžasných saxofonistech, jak si píchají heroin u rozbitých oken a pumpují do svých saxíků, nebo o velkých mladých vousatých básnících, jak leží nadrogovaní ve svatých obskuritách jako z obrazů Rouaultových, Heavenly Lane, slavná Heavenly Lane, kde někdy žil každý z těch podzemníkovských zpiťarů, třeba Alfred se svou drobnou nemocnou ženou, řekl bys, že to patří do petrohradských slumů z Dostojevského, ale prostě je to fakt všechno americké ztracené vousaté a idealistické), teď jsem ji ale viděl poprvé s Mardou, prádlo pověšené na dvoře, vlastně je to zadní dvůr velkého činžáku, kde bydlí dvacet rodin a který má arkýřová okna, vyvěšené prádlo a odpoledne úžasnou symfonii italských matek, dětí, otců; ze všech se stanou Finnegani a ječí z požárního schodiště, do toho pachy, mňoukající kočky, Mexi-kánci, hudba ze všech stanic, ať už mexické bolero nebo italský tenor pro jedlíky špaget nebo někdo najednou zapne naplno na KPFA něco pro intelektuály, Vivaldiho koncert pro spinet, mišmaš, ohromné souzvučí, které jsem tam přicházel poslouchat celé léto zavěšený do své lásky – a teď jsme vešli dovnitř, nahoru po úzkém ušmudlaném schodišti jako v nějaké chajdě a k jejím dveřím.

Záměrně jsem chtěl, abychom si zatančili – předtím měla hlad, tak jsem navrhl, abychom skočili pro čínskou specialitu na roh Jackson Street a Kearny Street, a fakt jsme si to šli koupit a teď to ohřívala (později přiznala, že to bylo hrozné, ačkoli je to jedno z mých nejoblíbenějších jídel, a projevílo se tak mé pozdější chování, jak jsem jí násilně cpal do krku něco, co si ve svém podzemníkovském smutku chtěla strávit sama, jestli vůbec), ach. – Při tanci jsem zhasl světlo, takže pak ve tmě, při tanci, jsem ji políbil, byl to odvaz zvířený tancem, začátek, obvyklý začátek milenců, kteří se líbají vestoje v setmělém pokoji, pokoj patří ženě, muž všechno zosnuje – divoce jsme se roztancovali, ona na mých slabínách či na stehně, jak jsem ji roztácel, nahýbaje se dozadu, abych udržel rovnováhu, objímala mě kolem krku a to začalo moje já tak rozehřívat, že nakonec zůstala jen horkost –

A brzy jsem zjistil, že nemá žádnou víru ani místo, kde by ji získala – matka černoška zemřela při porodu – nepoznaný otec, napůl Čerokéz, tulák v černém sombreru a růžovém šátku vrhající rozedrané boty napříč zešedlými pláňmi podzimu, sedával u ohňů nad opékanou klobásou a odhazoval láhve od tokaje do noci: "Jéé, Calexico!"

Rychle zkouším štěstí, cvak, zhasínám světlo, skrývám svůj ostýchavý obličej, miluju ji hltavě, neboť jsem skoro rok neměl ženu a potřeba mě stahuje – naše drobné něžnosti ve tmě, co by se vlastně neměly říkat – protože to byla ona, kdo později řekl: "Muži jsou takoví blázni, chtějí podstatu, žena je podstata, takže ji mají v rukách, ale oni utíkají pryč a budují nabubřelý abstraktní konstrukce." – "Myslíš, že by měli zůstat doma s tou podstatou, teda ležet celý den pod stromem se ženou, ale Mardou, to je moje stará myšlenka, báječný nápad, nikdy jsem neslyšel nikoho to líp vyjádřit, natož pak snít." – "Místo toho utíkají pryč, vedou velký války a ženy jsou pro ně trofeje, a ne lidský bytosti, vážně, hošku, můžu být v celém tomhle bordelu až po uši, ale ani kousínek z něj nechci" (řečené tím sladkým odvažovým kultivovaným tónem nové generace). – A tak když teď mám podstatu její lásky, buduju svoje konstrukce nabubřelých slov, a tím ji opravdově zrazuju – vynáším postelové drby, co se rozvěšují na všech prádelních šňůrách světa – a to její, vlastně naše prádlo, které dala za celé ty dva měsíce naší lásky jen jednou vyprat, jelikož je osamělá podzemníkovská holka, tráví dny nicneděláním a měla by s ním zajít do prádelny, ale je zatuchlé pozdní odpoledne a je moc pozdě a povlečení je zešedlé, líbí se mi – protože má hebkost. – Ale nedokážu v této zpovědi prozradit to nejvnitřnější, stehna, to, co stehna obsahují – a pak proč psát? – obsahují podstatu – takže ač bych měl zůstat, odkud jsem přišel a kam se nakonec vrátím, pádím pryč a buduju, tvořím – pro nic – pro Baudelairovy básně –

Slovo láska nikdy nepoužila, ani v tom prvním momentě po našem divokém tanci, kdy jsem ji nesl na slabínách a mířil s ní k posteli a pomalu ji pouštěl, abych ji v mukách poznával, což milovala, a jelikož dosud nezatoužila po sexu, ani s nikým nespala (až na sex v 15, který jí z nějakého důvodu přinesl naplnění, ale pak už nikdy) (Ach, ta bolest z vyžrazení těchto tajemství, která je ale nezbytné říct, protože jinak proč psát či žít), teď "casus in eventu est", ale je šťastná, že kvůli ní trojčím křehce, jak egomaniak, jak to dokážu po pár pivech. – Pak ležím ve tmě, vláčně jak chobotnice, čekám na spánek – a tak se ráno probudím z výkřiku pivních mŕ a spatřím vedle sebe černošku, spí s pootevřenými ústy a bílý polštář jí prosvítá zpod černých vlasů, cítím téměř odpor, uvědomím si, jaká jsem bestie, že to tak pociťuju, rozkošný slad'oušek, nahý na neklidném loži vzrušení předešlé noci, hluk z Heavenly Lane se vkrádá dovnitř šedým oknem, kalný srpnový soudný den, mám nutkání hned vypálit "zpět ke své práci", šálení, není to šálení, ale pravidelně nabíhající smysl pro práci a povinnost, jak jsem se k němu pracoval a vyvinul ho doma (v South City*), kde je to tak skromné, je tam pohodlí i samota, kterou jsem potřeboval a kterou teď nemohu vydržet. Vstal jsem a začal se oblékat, omlouvám se, v těch peřinách vypadala jako malá mumie a její vážné hnědé oči na mě hleděly jako oči indiánské hlídky v lese, když hnědé řasy náhle vyjedou s černými řasami a nečekaně odkryjí fantastické bělmo očí s hnědými zářícími zorníčkami uprostřed, vážnost jejího obličejce zvýrazněná mírně mongoloidním, až boxerským nosem a lícemi maličko opuchlými spánkem, celá ta tvář připomínala krásnou aztéckou porfyrickou masku z dávných dob. – "Ale proč musíš tak rychle odejít, skoro jako bys hysterčil, nebo tě něco trápí?" – "Jo, musím, mám doma práci a potřebuju na vzduch – víš, kocovina –" a probudila se jen napůl, a tak jsem se po několika slovech vykradl ven, vlastně když už zase skoro spinkala a pár dní jsem ji neviděl – Pubertální donchuán po skončeném výboji doma už jen přemítá o ztrátě lásky dobyté lasičky, krásky s černými řasami – tohle nemá být zpověď. – Bylo to jednou ráno po přespání u Adama, kdy jsem se s ní opět shledal, chystal jsem se vstát, celý den psát na stroji a popíjet kávu v kuchyni, neboť tehdy práce, jen práce byla mou dominantní myšlenkou, ne láska – ne bolest, která mě žene, abych tohle psal, i když nechci, bolest, kterou psaní neztiší, jen prohloubí, ale která přinese spásu, a jen kdyby to byla důstojná bolest a dala se přemístit z této černé stoky hanby, ztráty, bláznivé hlučnosti noci a žalostného potu na mém obočí – Adam vstává do práce, já taky, myjeme se, přitom kecáme, vtom zvoní telefon a je to Mardou, chystá se ke svému psychoterapeutovi, ale potřebuje deset centů na autobus, bydlí za rohem, a tak: "Fajn, stav se ale rychle, jdu makat, nebo ti nechám těch deset centů u Lea." – "Jéé, on je u tebe?" – "Jo." – Hlavou mi jedou myšlenky hřebce zopakovat to s ní v posteli a vlastně se najednou těším, že ji znovu spatřím, jako bych cítil, že ji naše první noc moc nenadchla (bezdůvodné pocity, před milováním mi ležela na prsou, jedla čínskou specialitu a zamilovaně se na mě dívala zářícíma šťastnýma očima) (které dnes v noci hltá můj nepřítel?), když na to pomyslím, klesne mi horké špinavé obočí do unavených dlaní – ach, láska mi prchla – či telepatie soucitně prostupují nocí? Takové mánie ho stíhají – že mrazivý milenec chytí vysaje teplou krev duše – takže přišla v osm ráno, Adam odešel do práce, zůstali jsme

sami a na mé vybidnutí se mi hned stočila do klína v hlubokém polstrovaném křesle a začali jsme si povídat, začala svým příběhem a já rozsvítil světlo s matnou červenou žárovkou (byl pošmourný den) a tak začala naše opravdová láska –

Musela mi vypovědět všechno – bezpochyby onehdy již celý svůj příběh řekla Adamovi a ten poslouchal, kroutil si vousy, v očích měl zasněný vzdálený výraz, aby v bezútěšné věčnosti vypadal pozorně a milenecky, přikyvoval – teď se mnou rozjížděla všechno zase znovu, jen jako bych byl Adamův starší bratr (jak mi to přišlo), horlivější milenec, větší, pozornější a taky utrápenější posluchač. – Byli jsme v zešedlém San Francisku šedého Západu, vzduch voněl brzkým deštěm a v dalekém prostoru v horách za Oaklandem a dál za Donne-rem a za Truckee byla velká Nevadská poušť, pustina táhnoucí se k Utahu, ke Coloradu, do zimy, na studené pláň přicházejícího podzimu, kam jsem si zasazoval vize jejího otce, tuláckého čerokézského míšence, jak leží na břichu na plošínáku, vítr mu profukuje odrané svršky a strhává klobouk, jeho hnědá smutná tvář zabírá celou tu dálavu a pustotu. – Jindy jsem si ho zase představoval jako česáče ovoce někde u India, jak za horké noci sedí na židli na chodníku uprostřed žertujících chlapů s krátkými rukávy, odplivne si a oni mu řeknou: "Hej, Hawku Tawe, zvopákni tu historku, jaks ukrad taxík a dovezls ho až do Manitoby v Kanadě – říkal ti to už, Cy?" – Měl jsem vizi jejího otce, hezký muž stojí vzpřímeně v pustém matném červeném světle Ameriky na rohu, nikdo nezná jeho jméno, nikdo se nestará –

Její vlastní drobné zážitky, kdy zcvokla a ztratila obvyklé vnímání a vypořádala se za město překouřená z marihuany, což pro ni znamenalo takovou hrůzu (mně to ale překrývá aura jejího otce, strůjce jejího těla a hrůzotvůrce jejích hrůz, který zakusil mnohem větší úlety a šílenství, které si ve své psychoanalyticky vyvolané úzkosti ani neuměla představit), to vše tvořilo jen pozadí myšlenek o černoších, Indiánech a o Americe vůbec, ale se všemi podtóny "nové generace" a s dalšími historickými souvislostmi, ve kterých ona teď byla zapletena, tak jako my všichni jsme namočení do našeho všeobecného smutku za Evropou a za parukami, ta její – upřímná vážnost, s jakou povídala o svém životě a co já tak často poslouchal i sám vyprávěl – s očima široce rozevřenými se spolu objímáme v nebi – američtí hipsteři padesátých let sedí v příšeří pokoje – a za prázdnou okenní římsou hlučí ulice. – Mám obavu o jejího otce, protože jsem v těch končinách byl, sedával jsem na zemi a pozoroval koleje a ocel Ameriky pokrývající půdu nacpanou kostmi starých Indiánů a prvních Američanů. – V chladném šedém podzimu jsem pracoval v Coloradu a Wyomingu a díval se na indiánské tuláky, náhle se vynoří z křovisek u trati, jestřábí rty, brázdy ve tvářích, samá vráska, až se vytratí do neviditelných stínů, přes rameno rmutný pytel a harampádí, tiše hovoří jeden s druhým a mají úplně jinou zahloubanost než zemědělstí dělníci, dokonce než černoši z ulic Cheyenne a Denveru, Japonci či hlavní menšiny celého Západu, Arménci a Mexičané, takže pohled na trojici či čtveřici Indiánů křižující pole a trať působí na smysly jako něco neuvěřitelného, jako sen – pomyslíš: "To jsou určitě Indiáni – ani človíček na ně nepohlédne – takhle chodí – nikdo si jich nevšímá – jako by ani moc nezáleželo na tom, kam míří – do rezervace? Co nesou v těch papírových báglech?" a jen s vynaložením značného úsilí si uvědomíš: "Ale vždyť to byli původní obyvatelé této země a pod těmito nesmírnými prostorami nebes válčili, naříkali i ochraňovali své ženy v celých národech shromážděných kolem stanů – teď jim trať běžící nad kostmi jejich předků udává směr, ukazuje do nekonečna, lidské přízraky našlapující měkce po povrchu země tak hluboce zhnísaňe nánosem jejich utrpení, stačí kopnout do drnu a najdeš dětskou ručku. – Rychlík s nablýskanou dieselovou lokomotivou přefrčí kolem, zum zum, Indiáni jen vzhlednou – dívám se, ztrácejí se mi jak skvrny –" a jak tak teď sedím v San Francisku v pokoji při červeném světle se sladkou Mardou, pomyslí si: "A tohle je tvůj otec, jak jsem ho zahlédl v šedé pustotě pohlčeného noci – z jeho energie vzešly tvé rty, tvé oči plné utrpení a bolesti, a cožpak nemáme ani poznat jeho jméno či vyslovit jeho osud?" – Hnědou ručku má stočenou v mé, nehty na rukou i na nohou má světlejší než kůže, bosou nohu si mně pro zahřátí zavrtává mezi stehna a povídáme si, začínáme náš milostný vztah na hlubší rovině lásky a životních příběhů respektu a hanby. – Neboť hlavním klíčem k odvaze je hanba a matné obličej v projíždějícím vlaku vidí venku na pláni jen postavy tuláků vytrácející se z dohledu –

"Vzpomínám si na jednu neděli, byli při tom i Mike s Ritou, měli jsme strašně silnou marihuanu – říkali, že obsahuje sopečný popel a že je nejsilnější, jakou kdy měli." – "Z L.A.?" – "Z Mexika – nějací kluci se na to složili a jeli tam se stejším, do Tijuany nebo tam někam, nevím – Rita hned vzápětí začala ulítávat –

když jsme byli skoro úplně zdrogovaní, dramaticky se zvedla a postavila se doprostřed pokoje, no a povídá, že cítí, jak jí nervy propalují kosti – Když jsem viděla na vlastní oči ten její úlet – znervózněla jsem a chytly mě černý myšlenky ohledně Mikea, úporně na mě koukal, jako by mě chtěl zamordovat – vždyť i normálně se tváří jako poděs – vypadla jsem z domu a šla jsem bezcílně, nevěděla jsem, kudy mám jít, mysl mi zahýbala do několika směrů, ve kterých jsem myslela, že se pohybuju, ale mé tělo pokračovalo dál po Columbus Street, i když jsem pociťovala každý z těch směrů, do kterých jsem hlavou i citem zabočila, a všechny ty možné směry, kterými se můžeš dát, s různými motivy, co se k tomu přidají, mě přiváděly do úžasu, třeba že to z tebe může udělat někoho jiného – na tohle jsem často myslela už od dětství: kdybych místo obvyklé Columbus Street zahnula do Filbert Street a kdyby se stalo něco, co by v té chvíli bylo celkem bezvýznamné, není možné, že by to nakonec dokázalo ovlivnit celý můj život? – co pro mě skrývá směr, kterým se nevydám! – a tak dál, takže kdyby v tom nebyla taková stálá zaujatost provázející mé osamění, kterou jsem si přehrávala všemi možnými způsoby, nestarala bych se teď o to, až na to, že vidět ty děsivé cesty, kam mě čistě jen ty předpoklady vedou, mně nahání hrůzu, kdybych jen nebyla tak proklatě neústupná – " a do hlubin dne pokračuje dlouhý zmatený příběh, z něhož si pamatuju jen střípky a mlhavě, prostě spousta trablů řečená na jeden záťah –

Zachmuřené odpoledne a úlety v Julienově pokoji, Julien sedí, nevěnuje jí pozornost, zírá do ponurého děsivého prázdna, které poruší, jen aby čas od času zavřel okno či jinak zkřížil nohy, oči upřené visí v meditaci tak dlouho, tak tajemně, a jak říkám, tak kristovsky, skutečně to vypadá zvnějšku pokorně, že by každému na zcvoknutí stačilo podle mě, kdyby jeden den strávil s Julienem, Wallensteinem (stejný typ) či s Mikem Murphym (stejný typ), s těmi podzemníky a jejich deprimující dlouhomyšlenkovou odevzdaností. – A krotká holka čeká v tmavém koutě, což mi tak silně připomíná můj pobyt v Big Sur, když tam Victor přifřel na mašině doslova vyrobené na koleně s tou žabkou Dorie Kiehlovou, v chajdě u Patsy byl mejdan s pivem, svíčkami, při rádiu a s povídáním, a přesto první hodinu seděli nově příchozí ve svých legračních sedraných svršcích, on vousatý, ona smutná vážná kukadla, prakticky z dohledu ve stínu blikotavých svíček, takže si jich nikdo nevšímal, a protože vůbec nic nepovídali, ale (pokud neposlouchali) jen meditovali, smutnili, byli odevzdaní, zapomněl jsem nakonec úplně na to, že tam jsou – a později tu noc spali v malém stanu na poli v rosné mlze hvězdné noci tichomořského pobřeží a za kuropění se stejně pokorným mlčením se o ničem nezmínili – Victor pro mě navždy zosobňuje sklon podzemníkovské odvazové generace k tichosti, bohémské tajemnosti, drogám, vousům, polosvatosti, a jak jsem na to přišel později, k nepřekonatelné odpudivosti (jako George Sanders ve filmu Měsíc a šestipencé) – a tak Mardou, zdravé děvče s vlastními nároky a z větrné ulice připravené k lásce, se teď choulí v zatuchlém koutě, čeká na Juliana, až promluví. – Občas ve všeobecném "smilstvu" si ji lživě, potichu prohodí, jako by to měli dohodnuté nebo jako by tomu někdo tajně šéfoval, nebo pravděpodobně jen: "Hej, Rossi, dnes večer půjde Mardou k tobě, chci to vyzkoušet pro změnu s Ritou" a zůstává u Rosse týden, kouří sopečný popel, ulítává – (navíc tíživá úzkost z pokřiveného sexu, předčasné ejakulace těchto bezkrevných maquereaux ji nechávají rozjetou v napětí a údivu). – "Byla jsem naivní dívka, když jsem se s nimi seznámila, teda ne zrovna šťastná, ale nezávislá, připadala jsem si činorodě, chtěla jsem se zapsat na večerní školu, měla jsem několik zakázek ve své práci, vážala jsem knížky pro firmu Olstad a pro drobné zákazníky dole kolem Harrison Hill, stará kantorka ve výtvarce ve škole říkala, že se můžu stát skvělou sochařkou, měla jsem různý spolubydlící, kupovala jsem si šaty a zvládala jsem to" – (vsaje dovnitř drobný ret s hladkým mlasknutím v krku, rychle vtáhne dech ve smutku a jako by byl studený, jako v krku věčných pijáků, ale ona nepije, jen smutní v sobě) (prvotřídní, tmavá) – (dál kolem mě ovíví svou teplou paží) "a on tam leží, ptá se co-se-děje a já nedokážu pochopit –" Pojednou nechápe, co se stalo, protože jí ujelo vědomí, vnímá sama sebe jinak než jindy a cítí děsivý bzukot tajemství, vážně si neuvědomuje, kdo, proč a kde je, dívá se z okna a tohle velkoměsto San Francisco je obrovským smutným opuštěným jevištěm nějakého gigantického žertu, který se s ní provádí. – "Byla jsem otočená zády k Rossovi, nevěděla jsem, co si myslí – ani co dělá." – Neměla na sobě žádné šaty, zvedla se z postele jeho ukojení, aby se vystavila záplavě šedého pochmurného přemítání, co dělat, kam jít. – A čím déle tam stála jakoby s prstem v puse a čím víc se jí muž ptal: "Co je s tebou, hol-čin-ko" (nakonec se přestal ptát a nechal ji tam jen tak stát), tím víc cítila tlak zevnitř, který směřoval k puknutí a k explozi, konečně udělala obří krok dopředu, až se zalkla strachem – vše bylo jasné:

nebezpečí ve vzduchu – bylo to vepsané do stínů, do pochmurného prachu za kreslicím stolem v koutě, do sáček na odpadky, sedává stružka dne prosakující dolů stěnou a oknem – do vyprahlých očí lidí – vyběhla z pokoje. – "Co na to řekl?"

"Nic – nepohnul se, jen měl hlavu nad polštářem, když jsem mrkla zpět při zavírání dveří – v uličce jsem na sobě nic neměla, ale nevadilo mi to, tak intenzivně jsem prožívala poznání všeho, bylo mi jasné, že jsem nevinné dítě." "Nahatý miláček, júúú." – (A pro sebe: "Můj bože, Adam má pravdu, je trhlá jako já, když jsem ulit z benzedrinu v roce 1945 s Honey a myslel jsem, že chce nafingovat bouračku a spálit my tělo v aut'áku party, ale nikdy bych určitě nevyběh nahej do ulic San Franciska, i když možná že jo, kdybych opravdu cítil, že je potřeba to rozpumpovat, jasně") a podíval jsem se na ni s pochybností, jestli mi říká pravdu. –

Byla v uličce, podívovala se, kdo je, kolem noc s tenounkým mžením mlhy v tichu spícího Friska, oaklandské čluny v zátoce, nad ní příkrov mamutích chránů mlhy s aureolou zvláštního přízračného světla, které uprostřed vysílaly reflektory Alcatrazu vypadající jako sklopené kapuce v chrámovém podloubí – srdce jí tlouklo v tišině, chladivém tmavém klidu. – Nahoře na dřevěném plotě čeká – jestli nezahledne nějakou myšlenku poslanou zvenčí, která by jí řekla, co dělat dál, a plnou symbolů a osudových znamení, protože musí být pravdivá a jednou provždy – "Jedno uklouznutí špatným směrem...", její posedlost směry, měla by seskočit na tu či onu stranu plotu v nekonečném prostoru rozpínajícím se do čtyř směrů, muži v omšelých kloboucích cestou do práce po třpytících se ulicích se nestarají o nahou dívku, která se schovává v lehounké mlze, a i kdyby tam byli a uviděli ji, jen by postávali v kruhu kolem, nedotýkali by se jí, čekali by na policejní ouřady, až přijedou a sbalí ji, a všechny ty jejich unavené netečné oči potažené čirým studem by sledovaly každou část jejího těla – nahého drahouska. – Čím déle se drží na plotě, tím méně má energie rychle slézt a rozhodnout se a nahoře v bytě se Ross Wallenstein ani nepohne ze svého fetařského lůžka, myslí si, že je schoulená na chodbě, či už beztak usnul vystřízlivělý. – Deštivá noc se rozlévá po všem, všude líbá muže, ženy i města jediným přívalem smutné poezie s líbeznými chóry andělů na vysokých kůrech foukajících na trouby tam nahoře nad posledním závojem – Orientem rajske písne tichomořské rozlehlosti, konec obavám dole. – Krčí se na plotě, tenké mžení jí perličkuje hnědá ramena a hvězdičkuje vlasy, její divoké zindiánštělé oči teď zírají do černě s drobnou mlhou vystupující z jejích hnědých úst, mizérie jako ledové krystalky na pokrývkách poníků jejích indiánských předků, mrholení na vesnici před dávnými časy a chudý kouř vinoucí se z podzemí, usouzená matka roztlouká žaludy a chystá kaši v beznadějných tisíciletích – píseň asijské lovecké tlupy s řinčením otvírá poslední aljašský pruh země pro Kvílení Nového světa (v jejich očích a teď v očích Mardou září zlatý had a chrámy posledního nesmírného království Inků, Mayů a Aztéků, stejně vznešeného jako Řecko či Egypt, protáhlé, lesknoucí se, hranaté čelisti a zploštěné nosy šikmookých génů vytvářejících umění v chrámových místnostech, ty čelisti jim poskakovaly při řeči, dokud nepřišli cortézovští Španělé a pizarrovští zrudnutí, starosvětští, zženštilí, holandsští pobudové a neprosekali se houštinami rákosí a nenalezli ve výškách zářící města indiánských očí plná zeleně a stromů na bulvárech, heraldická, ovlajkovaná, ve stejném slunci Nového světa, k němuž v oběti zdvihali tlukoucí srdce) – její srdce tlouče v sanfranciském dešti na plotě, vystavuje se posledním skutečností, je připravená teď jít, utíkat krajinou a vrátit se, vplynout tam, kde již byla a kde bylo vše – utěšuje sama sebe vidinou pravdy – seskočí z plotu, po špičkách odchází, najde chobu, klepe se, plíží se –

"Rozhodla jsem se, vytvořila jsem nějakou konstrukci, bylo to jako, ale nemůžu –." Vystartovala znovu, začala u těla v dešti: "Proč by chtěl někdo ublížit mému malému srdci, nohám, ručkám, mé kůži, ve které jsem zavinitá, protože Bůh chce, abych byla v teple a Uvnitř, mým prstům – proč stvořil Bůh vše tak, že to tlí, umírá a je zranitelné, a proč chce, abych si to uvědomila a křičela – proč se divoká země a těla obnažují a zanikají – chvěla jsem se, když dárce hnětl a když můj otec křičel a matka snila – začala jsem malinká, nafukovala jsem se a teď jsem velká a zase je ze mě nahé dítě, zbývá mi jen pláč a strach. – Ach – Ochraňuj se, neškodný andílku, tys nikdy neublížil jinému nevinátku, ani bys nikdy nemohl rozbít jeho skořápku či odkrýt bolest pod jeho tenkým závojem – zahalím tě do roucha, má ovečko – chraň se před deštěm a čekej, až se zase vrátí tat'ka a až tě mamka zahřeje vevnitř ve svém měsíčním údolí, soustřed' se nad tkalcovským stavem trpělivého času, buď ráno šťastná." – Vystartovala znovu, roztřesená, zpátky z noci v uličce, nahá, jen tak a na zdřevěnělých nohách k pocákaným dveřím nějakého

souseda – zaklepe – na její vystrašené, naléhavé klepání přichází otevřít žena, sama vystrašená pohledem na nahou hnědošku – ("Tady je žena, živá duše v mém dešti, dívá se na mě, je vystrašená.") – "Zaklepat na úplně cizí dveře, to se nediv." – "Říkala jsem si, že si jen skočím kousek dál v ulici k Betty a vrátím se, a slíbila jsem jí, brala jsem to naprosto vážně, že jí šaty vrátím, tak mě pustila dovnitř a zabalila do deky, pak ty šaty, naštěstí byla sama – Italka. – A do uličky jsem úplně vylítla a jen dál, hlavně že mám ty šaty, teď můžu jít k Betty půjčit si dva dolary – pak si koupit tuhle brož, kterou jsem uviděla odpoledne předtím v jednom krámku se suvenýry na North Beach, takovou železnou cetku, ruční práci, první symbol, který jsem se rozhodla si koupit." – "Jistě." – Z nahého deště do roucha, do závoje nevinnosti, potom dekorace Boha a náboženská sladkost. – "Jako když jsem se porvala s Jackem Steenem, taky mi to leželo strašně v makovici." – "Ty ses porvala s Jackem Steenem?" – "To bylo dřív, všichni ti fetišti se odvažovali a drogovali v Rossově pokoji s Pusherem, toho znáš, ne, teda víš, svlíkla jsem si tam taky šaty – bylo to... všechno... část téhož... úletu..." – "Ale ty šaty, ty šaty!" (říkal jsem si pro sebe) – "Stála jsem uprostřed pokoje v úletu a Pusher mlátil do kytary jen na jednu strunu, šla jsem k němu a povídám: 'Vole, nemlat' do MĚ ty falešný tóny,' a on se zvedl a beze slova odešel." – A Jack Steen vyváděl a říkal si, že jí jednu trhne pěstí, aby se vzpomatovala, a tak ji udeřil, ale ona byla zrovna tak silná jako on (bezkrevně bleďí, narkomanští asketici Ameriky vážící 110 liber), plesk, mlátili se před ostatními padlinami. – Přetlačovala si zápěstí s Jackem, s Julienem, prakticky je porazila – "Teda Julien mě nakonec v přetlačování dostal, ale pořádně se vztekl, musel se zapřít, bolelo mě to, ale jeho to psychicky vyřídilo" (radostné krátké syknutí přes drobné vyčnívající zoubky) – tak se tam mlátila s Jackem Steenem a fakt ho skoro převálcovala, ale on běsnil a sousedi zdola zavolali policajty, kteří přišli a muselo se jim vysvětlovat – "jen jsme tancovali." – "Ale ten den jsem spatřila tu železnou ozdobu, malou brož na krk, krásně tmavě se třpytila, víš, jak hezky by mi šikla na hrudi." – "Na tvé hnědé prsní kosti by matné zlato bylo báječné, pokračuj v tom svém rozkošném povídání." – "Proto jsem hned potřebovala tu brož, neohlížela jsem se na čas, byly čtyři ráno, a měla jsem na sobě ten starý kabát, boty a starý šaty, co mi dala, cítila jsem se jako šlapka, ale připadalo mi, že to nikdo nepozná – utíkala jsem k Betty pro ty dva dolary, vzbudila jsem ji –." Žádala peníze, vracela se ze smrti a peníze měly posloužit jen k získání blýskavé brože (pošetilé prostředky vymyšlené vynálezci výměnného obchodu, smlouvání a figlů, kdo vlastní koho, kdo vlastní co –). Pak utíkala ulicí se svými dvěma dolary, přišla ke krámku dlouho před otevřením, šla na kávu do automatu, a jak tam sama seděla u stolu, konečně s okouzlením pohlédla na svět, na pochmurné klobouky, třpytící se chodníky, cedule s reklamou na pečeného platýsa, odraz deště v okenních tabulích a ve sloupovém zrcadle, na krásu jídelních pultů s vystavenými studenými mísami s horami pirohů a párou z kávovaru. – "Jak příjemný je svět, stačí jen získat drobné symbolické mince – ty jsou klíčem ke vši té vřelosti i k jídlu, které chceš – nemusíš obnažovat svou kůži a klepat se zimou v uličkách – podobný štace navrhli pro vykořeněné lidi, aby tam mohli zajít a vyplakali se pro útěchu." – Sedí tam, jen tak na každého civí, zaběhlí kurevníci se bojí podívat, bojí se po ní ohlédnout, její oči divoce vibrují, z jejího napnutého, lačného krku a roztřesených drátěných rukou vychází apokalypsa živoucího nebezpečí. – "Tohle snad není ani ženská." – "Šílená Indiánka, ta někoho zamorduje." – Přichází ráno, Mardou spěchá v povznesené náladě a ve vnitřním zadumání do obchůdku, aby si koupila brož – pak dobré dvě hodiny stojí v dragstóru u otočného stojanu s pohlednicemi, každou si prohlíží podrobně a velmi dlouho, protože jí zbývá jen deset centů a může si koupit pouze dvě, ale ty dvě musí být dokonalé osobní talismany nového důležitého významu, soukromé emblémy – její lačné rty chtivě pátrají po skrytém významu tramvajových stínů, Čínské čtvrti, stánků s květinami, modře, prodavači se podivují: "Dvě hodiny tady trčí bez punčoch, se špinavými koleny, prohlíží si pohledy, nějakému norkovi ze Třetí utekla ženská, přijde si do bílého dragstóru, nikdy neviděla pitoměj lesklej pohled –." Večer předtím by ji spatřili nahoře na Market Street u Fostera s posledním desetcentem (opět), jak brečí do sklenice mléka, a chlapi, kteří na ni vždycky čučeli a vždycky se snažili ji vypíchat, teď nedělali nic, protože byli vyděšení, protože byla jako dítě – a protože: "Proč ti Julien nebo Jack Steen nebo Walt Fitzpatrick neposkytli místo, kde by tě nechali v koutě o samotě, nebo proč ti aspoň nepůjčili nějaký prachy?" – "Ale vždyť jim to bylo jedno, byli ze mě vyděšení, vlastně mě ani nechťeli mít nabližku, líbila se jim objektivita, s odstupem pozorovat, dávat mi přisprostlé otázky – Julien párkrát opřel svou hlavu o mou a zahrál takové to: 'Co je s tebou, Mardou,' anebo nějakou svou podobnou rutinu s hluchou

sympatií, ale ve skutečnosti byl vlastně jen zvědavý, aby se dopátral, proč ulítávám – hele, nikdo z nich mi nikdy nedal žádný peníze" – "Ti frajeři se k tobě chovali fakt blbě, víš to?" – "Jo, hezky se ale oni nechovali k nikomu – stejně jako nikdy nic nedělali – ty se starej o sebe, já se postarám o sebe." – "Existencialismus." – "Ale americký, pěkně chladný a feťácký, poflakovala jsem se s nimi, trvalo to skoro rok, a pokaždý, když byli nafetovaní, jsem jen z toho vysedávání s nimi zažívala něco jako úlet." – Vysedávala s nimi v jejich pokračujícím klímání, čekala v tom mrtvolném tichu, cítila, jak se pokojem jako hadi prodírají vlny vibrací, oční víčka klesají, hlavy padají a opět sebou škubají nahoru, někdo mumlá s nesouhlasným úšklebkem: "Ty vole, jsem úplně v prdeli z toho kretěna MacDouda, jak pořád dokola opakuje, že nemůže schrstit prachy na jednu kapsli heroinu, jestli by nemohl dostat půlku nebo zaplatit půlku, kurva, nikdy jsem neviděl takový nicovatý posraný hovno, proč se nesbalí a nezmizí, hm." (To feťácké "hm" následuje za vším strašně důležitým a všechno, co se řekne, je strašně důležité sdělení, mm, hm, vzlyky do sebe zahleděného děcka, kterému nic nebrání, aby jeho pomačkaný obličej nevybuchl do silného, ječivého VÁÁÁ, jak to cítí z drogy vracející jeho ústrojí nazpět k dudlíku.) – Mardou tam vysedávala, až nakonec zkoušená z marihuany nebo benzedrinu začala cítit jakoby drogovou injekci, v tom vyšinutí sešla na ulici a skutečně pocítila elektrický kontakt s jinými lidmi (ve své senzitivě to poznala), ale občas měla podezření, protože jí někdo píchl drogu tajně a pak ji sledoval na ulici a ten mohl za ten elektrický vjem a proto se i vymykal všem přirozeným zákonům vesmíru. – "Ale vlastně jsi tomu nevěřila – věřilas, že – když jsem zcvokl z benzedrinu v pětačtyřicátém, vážně jsem věřil, že ta holka chce spálit my tělo a dát mi do kapsy papíry svého kluka, aby si poldové mysleli, že on je mrtvěj – taky jsem jí to řekl." – "Jéé, a co udělala?" – "Řekla – ‚Ach, ty blážítku‘ – objala mě a starala se o mě, Honey byla děsně potřeštěná – naplácala mi kosmetický koláč na bledou – ztratil jsem třicet, deset, patnáct liber na váze – ale co bylo dál?" – "Toulala jsem se s novou broží." – Vešla do obchodu, do jakéhosi krámku se suvenýry, a na invalidním vozíku tam byl muž. (Prošla vstupním průchodem mezi klecemi a zelenými kanáry za sklem, chtěla se dotýkat korálů, pozorovat zlaté rybky, pohladit starou tlustou kočku slunící se na podlaze, postávat v chladné zelené džungli malých papoušků, být v úletu z jejich zelených, pronikavých očí z jiného světa, zatímco otáčejí hloupé krky k zobu a čechrají se v šíleném peří, a pocítit zřetelnou komunikaci jejich ptačí hrůzy, elektrizující křeče jejich žvatlání, skvok, lok, lík, a ten chlap byl neobyčejně divný.) – "Proč?" – "Nevím, byl prostě strašně divnej, chtěl, mluvil se mnou úplně jasně a naléhal – třeba pronikavým pohledem do očí a dlouze, taky že se smál těm největším banálnostem, když jsme oba dva stejně věděli, že máme na mysli něco docela jiného, než co řeknem – vůbec jako život – teda bavili jsme se o tunelech, o tunelu na Stockton Street a o tom, který zrovna postavili na Broadwayi, ten jsme probírali nejvíc, ale jak jsme mluvili, proběhl mezi námi silný elektrický proud opravdového porozumění a já pocítila v jeho i ve své řeči jiný úroveň kontaktu a nekonečný množství všech jejich intonací i to bohatství významu v každém slově – nikdy předtím jsem si neuvědomila, kolik se toho neustále děje a že lidi to vědí – ukazují to v očích, odmítají to ukázat nějak jinak – zdržela jsem se tam strašně dlouho." – "Určitě byl sám o sobě pěkně výstřední." – "Představ si ho: plešatící, vypadal jako homosexuál ve středních letech, jednou jako by tě chtěl podřezat, podruhy s hlavou v nebesích," (nudný čtyřicátník) "jak si to celé vybavuju, byla to asi jeho matka, ta starší dáma s pestrobarevným šálem – ale, můj bože, to by mi zabralo celý den." – "Prima." – "Venku na ulici ke mně přistoupila krásná stará bělovlasá žena a prohlížela si mě, zeptala se jen na cestu, ale chtěla si povídat –." (Sluncem zlyřičtěle nedělní ráno s chodníky po dešti ve velikonočním Frisku, všechny ty purpurové klobouky a levandulované kabáty se promenují venku s chladným gustem a dívky jsou tak drobounké ve svých vybělených střevíčkách a v dychtivých kabátcích, zatímco pomalu hopsají bílými ulicemi na návrších, k tomu zní neustále kostely se starými zvony a naše ošuntělá svatá černošská Johanka z Arku, v radostné náladě hosan a s vypůjčenou hnědou kůží a srdcem z noci se potuluje tam v centru kolem Market Street, šustot sázenkových bločků u rohových stánků, chlapi nad magazíny s nahotinkami, květiny v koších na rohu, starý Ital v zástěře s novinami u nich klečí, aby je pokropil, a čínský otec v upnutém extatickém saku veze děcko v proutěném kočárku po Powell Street se svou ženou, která má ruměnce na tvářích, jiskřivé hnědé oči a nový čepeček třepotající se pleskavě ve slunci, tady stojí nebývalé rozesmátá Mardou s postarší dámou, která si už přestala uvědomovat její černošství, stejně jako ten laskavý mrzák z obchodu, a příčinou je teď Mardouina doširoka otevřená tvář jasně

vypovídající o rozbolavělé čisté, nevinné duši, která právě vystoupila z jámy v poďobané zemi a sama se vlastníma rukama vytáhla do bezpečí a spásy, obě ženy, Mardou se starou paní, na neuvěřitelně smutných ulicích po vzrušení sobotní noci, celá Market Street se úžasně třpytí, jako by ji poprášili zlatem, neony na barech O'Farrell Street a Mason Street pulzují reklamami s koktejlovou sklenicí a slámkou na cherry a lákají hladovějící srdce soboty, která ale stejně nakonec vyústí do smutné prázdnoty nedělního rána, jen pár pohozených papírů v kanále a daleký bílý výhled na Oaklandský sabat, přízračný, tichý – velikonoční chodník Friska, jak bílé lodi prořezávají ostré modré čáry ze Saseba pod obloukem Zlaté brány, vítr vdechující jiskru všem listům, které vypadají jako z Marinova akvarelu, tady profukuje opršelým třpytem bílého laskavého města, v mracích ztracené čistoty vysoko nad cihlovým chodníkem a embarcaderským molem přízračná přerušená ozvěna písně starých Pomů, kteří byli kdysi jedinými poutníky po těchto jedenácti posledních amerických návrších posetých dnes bílými domy, tvář samotného Mardouina otce, když napřímí tvář, aby se nadechla a povídala na ulicích života hrozitánsky se materializujícího nad Amerikou, teď bledne –.) "A tohle jsem jí řekla, ale moc jsem mluvila, a když odcházela, dala mi kytičku, připnula mi ji a řekla mi zlatíčko." – "Byla to běloška?" – "Nejspíš jo, prostě strašně něžná, ohromně příjemná, jako by si mě zamilovala – víš, jako by mě chtěla spasit, odvést pryč – šla jsem do kopce nahoru po California Street přes Čínskou čtvrť, někde cestou jsem se dostala k bílé autodílně, teda k velké bílé zdi autodílny, a uvnitř byl chlápek na otočné židli, který chtěl vědět, co chci, dívám se na všechny své kroky jako na jeden závazek za druhým s kýmkoli komunikovat, a ne náhodně, ale podle předloženého uspořádání, komunikovat a předávat tuto zprávu o vibracích a o novém smyslu, který pro mě mělo všechno, co se všem všude přihodí, a aby se tím nikdo netrápil, nikdo není tak ničemný, jak si myslíš ty nebo – ten barevnej chlápek na otočný židli, vedli jsme dlouhý zmatený rozhovor, pamatuju se, že se mi nedokázal dívat do očí a ani opravdově neposlouchal, co říkám." – "Ale cos povídala?" – "Ale to už jsem docela zapomněla – něco obyčejného, co bys nikdy nečekal, jako o těch tunelech nebo o té staré dámě, anebo jak trčím nerozhodně na ulici – ale ten chlap mě chtěl vobjet, viděla jsem, jak si rozepnul zip, ale najednou se zastyděl, byla jsem otočená zády a spatřila jsem to ve skle." (V bílé pláni dílenské zdi toho rána muž – přízrak a dívka otočená zády, která zhrouceně sedí a dívá se oknem, ve kterém se nejen odráží černý divný nesmělý chlap, který úkradkem civí, ale i celá kancelář, židle, sejf, vlhký beton vzadu uvnitř garáží, matně se lesknoucí auta se skvrnami bláta, které neumyl ani noční liják, a na protější straně ulice je vidět nesmrtelný balkón na činžáku před dřevěným podkrovním oknem, jsou na něm tři černé děti v podivných svršcích a mávají, ale bez ječení, na nějakého černocha o čtyři patra níž, který je v montérkách, a pracuje tedy asi i o velikonocích, opětuje jim mávání za chůze vlastním podivným směrem, který najednou křížují dva chlapi, oba mají na sobě kabát a klobouk, obyčejní chlapi, jeden s láškou a druhý s klukem, kterému jsou tak tři roky, občas se zastaví, aby si přihnuli z láhve čtyřhvězdičkové kalifornské sherry, a v tom dopoledním Frisku všech rán jim vítr v plném slunci pleská z boku do tragických svrchníků, chlapec vyřvává do jejich stínů, které jsou jako stíny racků a mají barvu ručně motaných italských doutníků z nejtmačších obchůdků na Columbus Street a Pacific Street, teď jede kolem cadillac se žádí ve tvaru rybiho ocasu, vyjíždí dvojkou do kopce k vilám s výhledem na Zátoku, nějaká návštěva navoněných příbuzných přináší humoristické časopisy, novinky o starých tetách, něco na zub nešťastnému malému klukovi, který se už nemůže dočkat, až skončí neděle a slunce přestane pražit do rolet a vysilovat kytky v květináčích, ale raději ať prší, ať už je pondělí a veselí v uličce s dřevěným plotem, kde se minulou noc chudinka Mardou málem pomátla.) – "Co podnik ten barevnej chlápek?" – "Zapnul si zas zip, nepodíval se na mě, otočil se, bylo zvláštní, že se zastyděl, a sedl si – to mi teď připomnělo, když jsem byla malá holka v Oaklandu a jeden takový kmotr si nás posílal do obchodu, dával nám desetcenty, pak si rozpínal župan a ukazoval se nám." – "Černoch?" – "Jo, náš soused – pamatuju se, že jsem tam nikdy nezůstala, ale moje kamarádka jo a myslím, že s ním dokonce jednou něco měla." – "A cos podnikla s tím hejlem v otočné židli?" – "Prostě jsem vypadla ven, a člověče, byl ti tak krásnej den, no, velikonoce." – "Bože, velikonoce, kde byl já?" – "Mírné sluníčko, kytky, a já si jdu ulicí, uvažuju: ,Proč jsem si kdy v minulosti připouštěla nudu' a kompenzovala ji drogami, pitím, vztekem či všemi těmi triky, co lidi dělají, protože chtějí všechno jiný, jen ne jasný pochopení toho, co prostě je, což je koneckonců až dost, a pomyslím na to, že rozčilovat se nad sociálníma otázkama – teda zlostině – kopat – prostě přehrabovat se v sociálních problémech a ve svých

rasových problémech je nicotný, a cítila jsem, že se velká důvěra a jas toho rána vytratí, a už taky začínaly – mohla jsem učinit celý svůj život jako to ráno čistě jen na základě porozumění a ochoty tak žít a pokračovat, bože, byla to ta nejbáječnější věc, která se mi kdy přihodila tímhle jedinečným způsobem – ale byla nějak zakletá." – Skončilo to příchodem domů k sestře v Oaklandu, byli na ni najezení, ale ona jim odsekla a dělala divné věci, všimla si například komplikovaného propojení, které udělala její nejstarší sestra, aby zapojila televizi a rádio do kuchyňské zásuvky v prvním patře jejich dřevěné rozviklané barabizny kousek od Sedmé a Pine Street, začouzené pražce a ohyzdné verandy jak troudu v neobyvatelných zaneřádaných slumech, dvorem je jediná velká hromada nalámaných šutrů a černého dřeva se stopami po tokajovém veselí tuláků z minulé noci, předtím než odtáhli přes konzervářenský dvůr k hlavní trati do Tracy, přes nesmírný, nekonečný, nemožný Brooklyn – Oakland plný telefonních sloupů a sajrajtu, a v sobotu večer jsou divoké černošské bary plné kurev, Mexičané ječí ve vlastních výčpech a policejní patrola křížuje dlouhou smutnou třídu posetou pijáky a třípytem rozbitých lahví (ted' v dřevnici, kde ji vychovávali zastrašováním, prohlíží Mardou na bobku v polotmě proti stěně dráty, slyší se mluvit a nechápe, proč to říká kromě toho, že to musí říct, dát ven, protože den předtím při toulání se nakonec dostala na divokou Třetí ulici mezi štrůdly uslintaných vinařských norků a zakrvácených, obandážovaných, opilých Indiánů motajících se z uliček a deseticientových kin se třemi programy, mezi malé děti z penzionů v pochybných čtvrtích honící se na chodnících, mezi zastavárny a černošské kurníky s hracími automaty, stojí v ospalém slunci, a najednou jako by ji poprvé oslovil bop, tryskající záměry hudebníků, saxofonů a kláves v náhlé mystické jednotě se spolčují do vln jako ohrožení a zase ta elektřina, která ted' ale řve ve vibraci nezakrytě a živě přímé slovo, to vzájemné sdělování, roviny vlnících se náznaků, ten úsměv ve zvuku, naznačuje to totéž, jako když její sestra propojila dráty, skroutila, smotala a naplnila je záměrem s nevinností v očích, ale ve skutečnosti za maskou běžného života pokrytecká ústa naprosto podle úmluvy téměř vyšklebuji záměrně nastražené hady elektřiny, jak je viděla celý den a poslouchala v hudbě a ted' je spatřila v drátech): "Co se tady snažíte dělat, voddělat mě elektrikou?", takže sestry viděly, že je na tom zle, hůř než nejmladší ze sester Foxových, alkoholická, která divočí v ulicích a pravidelně ji zatýká mravnostní policie, taková bezejmenná, hrůzná zívající špatenka: "Kouří opium, táhne to se všema vousejma divousama v City*)." – Sestry zavolaly policii a Mardou se ocitla v nemocnici – ted' pochopila: "Bože, viděla jsem tu hrůzu, co se se mnou děje a ještě dít bude, a hošo, rychle jsem brala zpátečku, rozumně jsem mluvila s kdekým možným a dělala jsem všechno správně, pustili mě za 48 hodin – byly tam se mnou jiný ženský, dívaly jsme se z okna a věci, který povídaly, mi pomohly nahlídnout do toho, jaká je to nádhera dostat se pryč z toho prokletého županu, dostat se opravdu odtamtud pryč, na ulici, na slunce, viděly jsme loď, být venku a VOLNÝ, člověče, a moct se poflakovat, jak je to opravdu skvělý a jak jsme si toho nikdy nevážili, jen samý smutek uvnitř, obavy a švindly, fakt, jako nějakí blázni či zaslepení zkažení spratci, kteří ohruňují nos, protože... nedostali... všecky... ty... sladkosti..., co chtěli, a tak jsem promluvila s doktorem a řekla jsem jim to –." "A nemělas žádnéj bejvák, kam bys šla. Kdes měla oblečení?" – "Všemožně rozstrkané – po celé Beach – musela jsem něco podniknout – jedni známí mi půjčili na léto tenhle byt, v říjnu musím vypadnout." – "Z Lane?" – "Jo." – "Miláčku, pojed' me spolu – jela bys se mnou do Mexika?" – "Ano!" – "Když pojedu do Mexika? teda když seženu prachy? ačkoli vlastně ted' mám stovosumdesát dolarů a my klidně mužem vypálit zítra a podniknout to – jako Indiáni – teda jako levně a spát pod širákem nebo v předměstské chatrči." – "Jéé, to by bylo světový, ted' odtud vystřelit." – "Ale mohli bychom, teda měli bychom počkat, dokud nedostanu – měl bych dostat pět set dolarů, podívej se – a –" (a tehdy jsem ji mohl vtáhnout do kořenů svého života) – ona na to: "Ja fakt už nechci mít nic společného s touhle čtvrtí, ani s nikým z tyhle sebranky, hele, tak proto – hádám, že jsem souhlasila nebo že jsem o tom začala mluvit moc brzo, nevypadáš ted' už tak jistě (směje se mému zamyšlení). – "Ale já se jen zamýšlím nad praktickými problémy." – "Niméně kdybych řekla ‚možná‘, vsadila bych se, že – óóó to neva," a políbila mě – šedavý den, světlo z červené žárovky, nikdy jsem neslyšel něco podobného od takovéhle dušinky, jen od skvostných mužů, které jsem znal v mládí, od velkých hrdinů Ameriky, s kterými jsem kamarádil, dostával se do dobrodružství i do vězení, které jsem poznal na horečných úsvitech, od zbitých*) hochů na obrubnících, pro které byl naplněný kanál symbolem, od Rimbaudů a Verlainů Ameriky na Times Square, od kluků – žádná dívka mě nikdy nedojala příběhem duchovního soužení a

tak krásným vykreslením své duše, která září jak anděl procházející peklem a tím peklem jsou tytéž ulice, které jsem i já probloudil, abych našel někoho právě takového, jako je ona, a nikdy jsem nesnil o temnotě, tajemství a uskutečnění našeho setkání ve věčnosti, její tvář je teď náhle obrovitá jak nesmírná tygří hlava na plakátovací ploše vzadu na dřevěném plotě, bezprostřední, krásná, pomatená, v sobotních ránech bez školy na zakouřených smetištích v dešti. – Mazlili jsme se, tiskli jsme se k sobě – teď už to vypadalo jako láska, okouzlo mě to – milovali jsme se v obýváku, radostně, v křesle, na posteli, spali jsme propletení do sebe, ukojení – předvedl jsem jí teď víc sexuality –

Vzbudili jsme se pozdě, nešla ke svému psychoanalytikovi, "promrhala" den, a když přišel Adam domů a spatřil nás opět v křesle, jak si stále ještě povídáme a ani jsme neuklidili domácnost (šálky od kávy, drobký z koláčů, které jsem zaběhl koupit na tragickou Broad-way, jejíž italská šed' se tak moc podobá ztracenému indiánství Mardou, tragické Frisko tragické Ameriky s jeho šedými ploty, chmurnými chodníky, vlhkými průjezdy, jako rodák z maloměsta, který sem dorazil ze slunného Východního pobřeží, z Floridy, jsem z toho byl zděšený): "Mardou, promarnila jsi schůzku s psychoterapeutem, a ty, Leo, opravdu, měl by ses stydět a aspoň kapánek se cítit zodpovědný, koneckonců –" "Chceš říct, že ji nutím odkládat povinnosti... byl jsem na to zvyklý u všech svých holek... ach, to jí jen prospěje, když zmešká" (neznaje její potřebu). – Adam na to skoro žertovně, ale přitom co nejvážněji: "Mardou, musíš napsat dopis nebo zavolat – proč mu hnedka nezavoláš?" – "To je doktorka, v okresní nemocnici." – "Fajn, tak hned zavolej, tady máš deseticeň." – "Ale to počká do zítřka, třeba už je moc pozdě." – "Jak víš, že už je moc pozdě – ne, vážně, vážně jsi to dnes zblblá, a ty taky, Leo, ty za to hlavně můžeš, ty blbče." A pak veselá večere, zvenku (podmračený, bláznivý venek) přišly dvě dívky, aby se k nám připojily, jedna z nich zrovna dorazila autem přes kontinent z New Yorku s Buddym Fondem, pěkná holka z L.A., moderní typ, krátký účes, hned se pustila ve špinavé kuchyni do práce a udělala pro všechny lahodnou polévku z černých fazolí (všechno z konzerv), pár věcí se k tomu přikoupilo v obchodě, zatímco druhá dívka, Adamova, žvanila do telefonu a my dva s Mardou jsme seděli provinile, zachmuřeně v kuchyni, popíjeli zvětralé pivo a přemítali, jestli Adam neměl nakonec pravdu s tím, co by se mělo udělat pro uzdravení, ale poté, co jsme si vypověděli své osudy a ztvrdili svou lásku, něco smutného se nám oběma vkrádá do očí – večer pokračuje živě u jídla, celá pětka, krátkovlasá dívka řekne později, že jsem byl tak krásný, že se na mě nemohla koukat (později se vysvětlilo, že si ten výraz přinesli s Buddym Fondem z Východního pobřeží), "krásný" mi znělo tak úžasně, tak neuvěřitelně, ale určitě to udělalo dojem i na Mardou, která i tak byla u večere žárlivá, jakou pozornost mi ta dívka věnovala, a později mi to i řekla – pozici jsem měl lehkou, zajištěnou – všichni jsme vyjeli autem cizí značky se sklopnou střechou, které patřilo té krátkovlásce, do vyjasněných ulic Friska, už ne šedých, ale odkrývajících měkké, horké červánky na obloze mezi domy, Mardou se mnou seděla na otevřeném zadním sedadle, radovali jsme se z výřezů oblohy, z příjemných stínů, povídali jsme si o tom, drželi se za ruce – oni tam vpředu jako rozjaření mladí zahraniční turisté v Paříži, krátkovláska důstojně kočuruje, Adam dělá průvodce – jedeme navštívit jednoho kluka na Russian Hill, který balí, frčí vlakem do New Yorku a pak lodí do Francie, u něj si dáme pár piv, chvilku kecáme, později v husím hejnu pěšky s Buddym Fondem k jednomu Adamovu literárnímu příteli, jakémusi Aylwardovi, který se proslavil rozhovory v Current Review a vlastní úžasnou knihovnu, potom za roh k největšímu americkému šprýmaři (jak jsem sdělil Aylwardovi), Charlesi Bernardovi, který měl gin, ke starému šedivému homosexuálovi a k dalším, na mnohé podobné mejdany, a skončilo to pozdě v noci, kdy jsem udělal první hloupou chybu v životě a lásce s Mardou, odmítl jsem jít s ostatními domů ve tři ráno a naléhal, teda na Charlieho pozvání, že zůstaneme do rána, prohlédneme si jeho pornografické fotky (s homosexuály) – a poslechneme si s Aylwardem desky Marlene Dietrichové – ostatní odcházejí, unavená a přepitá Mardou se na mě pokorně dívá a vidí, jak na tom jsem, vždycky zůstávám dlouho, odvázaný, ječící, bláznivý – ale teď mě miluje, a tak mi nic nevyčítá a na svých drobných ořemínkovaných hnědých nožkách za mnou hopsá po kuchyni, jak mícháme drinky, a dokonce i když Bernard tvrdí, že mu ukradla nějaký pornografický snímek (zatímco je Mardou v koupelně, důvěrně mi špitá: "Představ si, viděl jsem ji, jak to zasunuje do kapsy, do vesty, teda do náprsní kapsy"), takže když vyjde z koupelny, vycítí to, buzící kolem s tím jejím podivínským pijanem, nic nevyčítá – je to jen první z mnoha urážek, kterými jsem

ji zahrnul, ne její schopnost trpět, ale bezdůvodně její malou ženskou důstojnost. – Ach, neměl jsem to dělat, zblblý po dlouhé šňůře mejdanů, pijatik, divočení, byl by to dlouhý seznam, kolikrát jsem na ni vyjel, poslední rána v taxíku, naléhala, abych ji zavezl domů (spát) a pak že můžu jít za Samem sám (do baru), ale já vyskočil z auta jak šílenec ("nikdy jsem nezažila podobného maniaka"), vlítl jsem do druhého taxíku a odpálil pryč opouštěje ji v noci – takže když jí Yuri zabušil příští noc na dveře, já nikde a on opilý a naléhal a tlačil na ni, jak to měl ve zvyku, povolila, povolila – vzdala – předbílám vyprávění, jmenuju svého soka rovnou – ta bolest, proč "to sladké vyvrcholení jejich milostného útoku", se kterým opravdu nemám nic společného ani v čase, ani v prostoru, by mi mělo trčet jako dýka v hrdle?

Když se pak probudím, po flámování, v Heavenly Lane, mám zase noční můru z piva (ted' navrch s trochou ginu) a s výčitkou, že skoro zase a ted' bez příčiny k ní mám odpor, malé bílé vlněné chlupy z polštáře se jí přichytily v černých, téměř drátěných vlasech, tváře i drobné rty jí natekly, pochmurná a vlhká Heavenly Lane a opět a znovu "musím pádit domů, natáhnout se" – jako kdybys s ní nebyl v pohodě, ale pokroucený – ani na chvíli neunikám ze svého chimérického pracovního pokoje a pohodlí domova do nepřátelské šedi světového města, nevzdaluju se ze stavu POHODLÍ – "Ale proč musíš vždycky tak rychle vystřelit?" – "Nejspíš kvůli tomu pocitu pohodlí doma, to potřebuju, to uvolnění – jako –" "Chápu, miláčku – ale já jsem, chybiš mi, nějak žálím, že máš domov a matku, která ti žehlí a tak vůbec a já nemám –" "Kdy se mám stavit, v pátek večer?" – "Ale, brouku, to je na tobě – ty řekni kdy." – "Ale řekni mi, co TY chceš." – "Vždyť to se ode mě nečeká." – "Neblázni, co myslíš tím nečeká?" – "Je to, jak se říká – o – ach, nevím" (s povzdechem se převrátí na posteli, skrývá, zahrabává své šťavnaté tělo, tak k ní popojdu, obrátím ji, vrhnu se na postel, líbám přímku utíkající od prsní jamky plné zármutku rovnou k pupíku, kde se z ní stává nekonečná přímka a pokračuje jakoby nalinkovaná tužkou stále dolů a pak stejně rovnince dospodu, a copak potřebuje chlap získat pohodlí z dějin a myšlenek, jak to sama řekla, když to má, tu podstatu, ale tichou). – Tlačí mě potřeba jít domů, mé neurotické obavy, kocoviny, hrůzy – "Neměl jsem – neměli jsme včera večer vůbec chodit k Bernardovi – nebo aspoň jsme měli jít domů ve tři s ostatními." – "Moje řeč, zlato – ale, bože" (šňupavě se směje a legračním hlasem napodobuje chrochtání) "ty nikdy neuděláš to, oč tě žádám." – "Ach, omlouvám se – miluju tě – miluješ mě?" – "Blázinku," směje se, "co tím myslíš" – ostražitě mě pozoruje – "Jako jestli ke mně pocit'uješ opravdovou náklonnost?", a to i když hnědou rukou objímá můj velký, napnutý krk. – "Přirozeně, miláčku." – "Ale co je – ?" chci se zeptat na všechno, nemohu, nevím jak, nevím, jaké tajemství od tebe chci, co je muž či žena, láska, co myslím láskou nebo proč musím naléhat a ptát se a proč se musím sebrat a jít, protože ve tvém chudém, mizerném příbytku – "To je tím kvartýrem, proto mám deprese – doma sedím na dvorku, pod stromy, krmím svého kocoura." – "Ach jo, vím, že je tu dusno – mám vytáhnout rolety?" – "Ne, každý tě uvidí – budu tak rád, až skončí léto – až dostanu ty prachy a vyrazíme do Mexika." – "Hele, prostě jak říkáš, vezmi peníze, co máš, a pojedme rovnou, dyť tvrdíš, že nám to vystačí." – "Jasný! Jasný!" myšlenka mi sílí v hlavě po pár locích zvětřalého piva, uvažuju o ve-próvicové chatrči, dejme tomu na okraji Texcoca za pět dolarů měsíčně, jdeme na trh v časném rosném ránu, ona na svých sladkých hnědých nohách v sandálech za mnou našlapuje jak manželka, jak Rút, když přijdeme na tržiště, kupujeme pomeranče, naložíme chléb a víno, zdejší víno, jdeme domů a vaříme si čist'ounce na malém vařiči, sedíme spolu u kávy, zapisujeme si sny, rozebíráme je, milujeme se na naší postýlce. – Ted' spolu sedíme, všechno probíráme, vysníváme velkou fantazii – "Hele, teda," její drobné zoubky naznačují úsměv, "JESTLI tohle podniknem – z našeho vztahu se stane menší úlet, už to nebudou žádný nerozhodný mračna a plánování jako ted' – bože." – "Možná bychom měli počkat na ten honorář – jo! jasně! opravdu to bude lepší, protože takhle budem mít psací stroj a třírychlostní gramofon a desky Gerryho Mulligana a pro tebe šaty a všechno, co potřebuju, takhle, jak je to ted', nemůžu dělat nic." – "Jo – nevím" (zamyšlená) "hele, víš, že na takovýhle hysterický výmluvy s chudobou nejsem stavěná" – (z podobných boucháček mířících do terče úplně šílím a jdu domů a pár dní si to zabírám). "Kdy se ukážeš?" – "Fajn, domluvme se teda na čtvrtek." – "Ale pokud chceš opravdu až v pátek – nechci ti, zlato, narušovat práci – možná bys byl raději, kdybys byl pryč delší dobu." – "Podle čeho jsi – ach, miluju tě – ty –." Svléknu se a zůstanu ještě tři hodiny, pak odcházím provinile, protože mám obavu o pohodlí, protože mě to táhne dělat to, čemu bych se měl obětovat, ale ačkoli jsem se obětoval pro zdravou lásku, něco je ve mně choré, ztracené – taky si uvědomuju, že jsem nedal Mardou

deseticent, ani žvanec chleba, doslova, jen kecy, laskání, polibky, odcházím z domu, a ona ještě nedostala podporu v nezaměstnanosti a nemá co jíst – "Co si dáš k jídlu?" – "Ale jsou tam nějaký konzervy – nebo možná zajdu k Adamovi – ale nechci tam chodit příliš často – cítím, že je na mě naštváný, to vaše přátelství, vlezla jsem vám mezi to vaše něco, měli jste cosi jako –." "Nikams nevlezla." – "Ale o to nejde – nechce se mi ven, chci zůstat doma a nikoho nevidět." – "Ani mě ne?" – "Ani tebe, bože, někdy to tak cítím." – "Ach, Mardou, jsem úplně zmatený – nedokážu se rozhodnout – měli bychom podniknout něco společného – už vím co, seženu si práci na železnici a budem žít spolu –" to je ten nový velký nápad.

(A Charles Bernard, jméno, které se mohutně rozpíná v kosmogonii mého mozku, hrdina proustovské minulosti, jak jsem ji poznal ve schématu její samostatné sanfranciské větve, Charles Bernard, což byl milenec Jane, Jane, kterou píchal Frank, Jane, se kterou jsem žil, nejlepší Mariiny přítelkyně, chladné zimní deštivé noci, kdy šel Charles přes kampus a trousil své vtipy, velké eposy znějící ještě tady přízračně a nezajímavě, pokud se jim dá vůbec věřit, ale nejen Bernard, ale dobrý tučet jiných mají své oprávněné místo žhoucí důležitosti v lehce přístupném soukolí mého mozku, takže když se na Mardou podívám v tomto světle, je jen drobným hnědým tělem na posteli se šedavým prostěradlem ve slumů na Telegraph Hill, v dějinách noci velká postava, to ano, ale jen jedna z mnoha, asexuálnost DÍLA – také náhlá niterná rozjásanost z piva, kdy vize velkých slov rytmicky uspořádané do jediné gigantické archandělské knihy mi probíhají s řevem mozku, a tak ležím ve tmě a vidím i slyším žargon budoucího světa – damajehe eleout ekeke dhdkdk dldoud, – —d, ekeoeu dhhdkehgyt – líp ne víc než Ither ehe ten macmurphy ven z té dzahradyt, kterou podivně mdodudltkdip – baseeaatra – chabé příklady vyvolané mechanickou potřebou psát na stroji, tak jak tečou zvuky řeky, slova, tma, a míří do budoucnosti a potvrzují šílenství, vyhaslost a hučící kruh mé mysli, která ať už požehnaná či nepožehnaná je tam, kde stromy pění – v žertovném větru – pohodlí věří, že půjde do nebe – moudrému stačí slovo – "Smart Zešilel," napsal Allen Ginsberg.)

Důvod, proč jsem ve tři ráno nešel domů – a příklad.

ZPRVU JSEM MĚL pochybnosti, protože byla černoška a protože byla nepořádná (všechno vždycky odkládala na zítřek, špinavý pokoj, nevyprané prádlo – co se proboha co starám o prádlo) – pochybnosti, protože jsem věděl, že byla vážně na hlavicku a klidně by mohla být zas a jedna z prvních věcí, co jsme dělali ty první noci, chodila nahatá do koupelny přes prázdnou chodbu, ale dveře jejího bytu vydávaly podivný kvikot, znělo mi to (v marihuanovém poblouznění), jako by někdo náhle vyšel nahoru a stál na schodech (někdo jako Gonzales, mexický povaleč, pijavka až buzerantská, který za ní pořád dolézal kvůli jejímu starému přátelství s nějakým Tracym Pachucosem, aby od ní vysomroval sedm cent'áčků nebo dvě cigarety, a pokaždé obvykle tehdy, když na tom byla nejhůř, někdy si vzal i zálohované láhve), myslel jsem, že by to mohl být on či některý z podzemníků, stojí na chodbě, ptá se jí: "Máš tam někoho?" a ona, nahá, tam neúčastně jen tak postává jako v té uličce, povídá: "Hele, rači přijď zítřka, nemám čas, no nejsem sama," takhle jsem cvokal na posteli z marihuany, protože ten kvílivý vrzot dveří měl v sobě lidský nářek, a hned jak se vrátila z koupelny, jsem jí to řekl (zdůvodňoval jsem to ale upřímností) (a skoro jsem tomu fakt uvěřil a vytrvale jsem ji podezříval, že jí pořád straší jako na tom plotě v uličce), ale když uslyšela moje vyznání, téměř ji to chytlo znovu, byla ze mě vyděšená a užuž vyskočila a utekla ven – z těchto důvodů, kvůli šílenství a vracející se možnosti ještě většího šílenství, jsem o ní měl "pochybnosti", své samčí rezervované pochybnosti, a argumentoval jsem: "Ještě kapánek

času a najdu si jinou holku, bílou, s bílými stehny atd. a tohle bude krásná vzpomínka a doufám jen, že jí neublížím." – Cha! – pochybnosti, že nedbale vaří a nikdy neumyje nádobí hned po jídle, což se mi napřed nezamlouvalo a pak mi došlo, že vůbec nevaří nedbale a že nádobí myje vzápětí po jídle a že v šesti (to mi vyprávěla později) ji nutili mýt nádobí pro celou rodinu jejího tyranského strýce a nejhorší na tom bylo chodit ven s odpadky do tmavé noci každý večer ve stejnou dobu, byla přesvědčená, že tam na ni číhá bubák – pochybnosti pochybnosti – které teď nemám, když se rozehřívám vzpomínkami. – Jak nádherné je poznání, že teď ji chci navěky objímat, svůj klenot, svou ženu, kterou si ubráním před všemi Yurii, před kýmkoli, pěsti či jakkoli jinak, teď přišel její čas, chce nezávislost, zrovna včera, než jsem začal s tímhle usazeným psaním, prohlásila: "Chci být nezávislá, mít prachy a jen se tak poflakovat." – "To víš, a s každým se znát a s každým píchat, ty šlapko," pomyslím, když šlapu z místa, kde jsme – kde jsem stál na autobusové zastávce, fičel severák a byla tam spousta chlapů, a místo aby stála u mě, poodešla v tom krátkém legračním červeném pršáku a černých kalhotách do závětrí vchodu obchodu s obuví (VŽDYCKY DĚLEJ, CO CHCEŠ DĚLAT, NEJVĚTŠÍ FRAJER JE PRO MĚ TEN, KDO DĚLÁ, CO CHCE, tvrdil vždycky Leroy), tak za ní s nechutí přiklušu, utvrzuju se: "Je to určitě šlapka, ať jde do prdele, najdu si jinou holku" (tím už si nejsem tak jistý, jak čtenář jistě vycítí), ale vyjde najevo, že věděla, že mám jen košili bez nátláku a že bych měl stát někde v závětrí, to mi řekne později, uvědomuju si, že se s nikým nevybavovala nahá na chodbě a ani nebyla žádná šlapka, když poodešla, aby mě zavedla čekat na teplejší místo, že to byly jen prkotiny a přesto neudělaly žádný dojem na mou dychtivou vnímavou mysl připravenou tvořit, vymýšlet, ničit se, umírat – jak se ukáže později, až vytvoří velkou žárlivost na podkladě snu a kvůli sebetrýznění... Mějte se mnou strpení, všichni zamilovaní čtenáři, které souží láska, mějte se mnou strpení, muži, kteří chápete, že moře černě v očích tmavooké ženy je pusté moře samo, a žádali byste moře, aby se samo vysvětlilo, či ptali byste se ženy, proč zkrřížila ruce v klíně nad růží? ne –

Pochybnosti taky, jasně, že je Mardou černoška, což se týká přirozeně nejen její matky, ale i sestry, u které jednou možná budu muset bydlet, a jejího manžela, Jižana, a celého okolí, každý by ztuhl a vyhýbal by se nám – taky by to docela vyloučilo možnost žít na Jihu, jak už v sobě dlouho nosím vizi faulknerovského sídla se sloupovím a ve starouškovském svitu měsíce sedím s doktorem Whitleyem, vytahuju roletu u svého psacího stolu a pijeme na velké knihy a venku jsou pavučiny na borovicích a staří mezci klapou po měkkých stezkách, co by tomu řekli, kdyby paní mého domu byla černá Čerokézka, roztálo by to můj život vedví a další hrozné, americké myšlenky, takové ty bílé ambice a bílé představy. – Pochybnosti se taky opět týkají samotného jejího těla a legračně se teď fakt při jejím milování uvolňuju, překvapuje mě to, nemůžu tomu uvěřit, spatřil jsem to ve světle jedné hravé noci, tak jsem – procházeli jsme se po Fillmore a naléhala, abychom se navzájem vyznali ze všeho, co jsme jeden před druhým první týden naší známosti skrývali, a tak se líp uviděli a poznali, a já začal se svou zpovědí první, váhavě: "Zdalo se mi, že jsem tam zahlédl viset něco černého, co jsem nikdy předtím neviděl, pěkně jsem se vyděsil" (se smíchem) – muselo ji bodnout u srdce, když to slyšela, cítil jsem, jako by skrz ni projel šok, jak mi kráčela po boku, když jsem vyžvanil tohle tajné zjištění – ale později doma při rozsvíceném světle jsme to jako děcka prohlíželi a důkladně jsme to prozkoumali, nebylo to nic zhoubného ani zrudného, prostě tmavomodré, jak to mají všechny ženy, a teď se mi to znovu jen potvrdilo, když jsem to skutečně viděl a podrobně si to s ní prohlédl – ale tato pochybnost přiznáním rozehrála její srdce vůči mně a ukázala jí, že před ní nebudu fakticky skrývat to nehlubší, ani to něj – ale netřeba se hájit, už mi nepřipadá možné, abych se v sobě vyznal, kdo či co jsem, láska k Mardou mě dočista oddělila od dřívějších fantazií, hřejivých i těch ostatních – Proto naprostému propuknutí těchto pochyb ve vztahu k ní bránilo nejen vědomí, že je sexy a sladká a hodná a v každém případě mi to s ní sekne na Beach (a taky to asi seká podzemníky, kteří se na mě tváří čím dál chladněji u Danteho i venku z přirozeného důvodu, totiž, že jsem jim přebral jejich panenku na hraní a jednu ze skvělých děv jejich světa, neli tu nejlepší) – Adam taky tvrdí: "Sluší vám to spolu a to je fajn," jako můj dřívější i současný umělecký a otcovský mentor – nejen to, ale, těžko se to přiznává, abych taky ukázal, jak abstraktní je život ve městě Užvaněné třídy, ke které všichni patříme, té Užvaněné třídy, která se pokouší svou existenci racionálně vysvětlit skoro až chlípým, rozkošnickým materialismem – to ta četba, náhlé osvětlení nad radostným báječným objevem Wilhelma Reicha v jeho knize Funkce orgasmu, jasno, jaké jsem dlouho nezažil, snad

od doby, kdy jsem měl jasno v osobním moderním smutku Célinově nebo řekněme jasno v Carmodyho mysli v roce 1945, kdy jsem mu poprvé usedl u nohou, jasno v poezii Wolfa (v devatenácti jsem v ní měl jasno), jasno, i když u něho bylo vědecké, germánské, bylo krásné a pravdivé – něco, co jsem vždycky věděl a co vlastně úzce souviselo s bleskovým pochopením z roku 1948, že jediná věc, která skutečně stojí za to, je láska, milenci se procházejí pod větvemi světového Ardenského lesa, jsou tam zvětšení a současně zmenšení v pohlavním mikrokosmu: orgasmus – reflexe orgasmu – nemůžete být zdraví bez normální pohlavní lásky a bez orgasmu – nebudu tady rozebírat Reichovu teorii, přečtete si ji v jeho knize – ale přitom Mardou stále opakovala: "Božínku, nevytahuj na mě toho Reicha v posteli, četla jsem tu jeho pitomou knihu, nechci, aby náš vztah ovlivnilo a z.....o, co ON řekl," (a všiml jsem si, že všichni podzemníci a prakticky všichni intelektuálové, které jsem znal, zamítli vlastně Reicha tím nejpodivnějším způsobem, jestli ne okamžitě, tak po čase) – kromě toho Mardou nedostávala orgasmus při souloži, ale až po mém následném dráždění (starý trik, který jsem se naučil na své bývalé frigidní ženě), takže to zas tak velký počin ode mě nebyl, že se mnou vrcholila, ale jak mi nakonec, teprve včera, řekla: "Ty to děláš, jen abych měla potěšení z orgasmu, seš tak fajn," kterémužto prohlášení těžko někdo z nás mohl věřit, když to řekla vzápětí po větě: "Myslím, že bychom to měli skončit, nikdy nepodniknem nic společného a já chci být nezá–" a tak pochybnosti, které jsem měl o Mardou, jestli já, velký Finn Macpossipy, bych si ji měl vzít za svou vytouženou, milovanou žehu tady, tam či kdekoli i přes všechny námitky své rodiny a hlavně přes opravdově, i když sladce, nicméně opravdově tyranskou (kvůli svému subjektivnímu názoru na ni a na její vliv) matčinu nadvládu nade mnou – nadvládu, či co to je. – "Leo, myslím, že ti neprospívá, když tak stále žiješ s matkou," Mardou, konstatování, které mě v počáteční důvěře vedlo k myšlence: "Jasně, přirozeně, je jen žárlivá, žárlí, že sama nemá žádný příbuzný a patří k těm moderním lidem poblázněným psychoanalýzou, kteří i tak nenávidí matky" – a nahlas jsem odpověděl: "Ale já ji opravdu, fakticky mám rád a tebe mám taky moc rád a nevidíš, jak se poctivě snažím využít čas, rozdělit svůj čas mezi vás obě – kromě toho je tady můj psaní a pohodlí, a když přijde večer domů unavená z práce v obchodě, víš, dělá mi dobře nachystat jí večeři a mít večeři na stole a martini, když vejde, takže do osmi je všechno nádobí sklizeno, prostě má pak víc času dívat se na televizi – kvůli který jsem půl roku dělal na dráze, abych ji pro ni koupil, chápeš." – "Jasně, udělal jsi pro ni hodně," a Adam Moorad (o kterém si matka myslela, že je sigr a šílenec) mi taky jednou řekl: "Fakt jsi pro ni udělal dost, chvílku na ni zapomeň, Leo, musíš žít svůj život," to samé vždycky říkala matka v noční temnotě Jižního San Franciska, když jsme vysedávali s Tomy Collinsy*) při měsíčku a sousedé si přisedávali: "Měl bys žít svůj život, Ti Leo, nechci zasahovat do ničeho, co chceš podnikat, ty se rozhodni, samozřejmě budu se vším souhlasit," a já tam seděl jak pitomec a uvědomoval jsem si, že mě matka opravdu potřebuje a umřela by, kdybych nebyl nablízku, nicméně ranec jiných zdůvodnění mi dovoloval dvakrát či třikrát za rok vypálit na gigantické poutě do Mexika, do New Yorku či lodí do Panamského průplavu – Fůra pochybností o Mardou, teď jsou rozptýleny, teď (a dokonce bez pomoci Reicha, který ukazuje, jak je život jednoduchý, muž vstoupí do ženy a měkce se v sobě třou – to je podstata, kmitavá podstata – něco k zešílení, že bych řval MÁM SVOU VLASTNÍ PODSTATU HŘEBEČKA A TOU PODSTATOU JE ROZUMOVÉ POZNÁNÍ –) teď už žádné další pochybnosti. Dokonce jsem se jí tisíckrát ptal, aniž bych si to později pamatoval, jestli fakt neukradla Bernardovi tu pornografickou fotku, až nakonec vážně vybuchla: "Ale už jsem ti řekla a říkám asi už poosmý, že jsem žádnou fotku neukradla, a taky jsem ti řekla aspoň tisíckrát, že nemám ani jsem neměla žádný kapsy v těch šatech, co jsem měla ten večer na sobě – ani jedinou kapsu," stejně mi to nezapálilo (v mém horečném, blouznícím mozku), že to Bernard byl teď fakt na hlavičku, stárnul a chytil nějakou smutnou osobní fóbii obviňovat druhé z krádeží – "Leo, jako bys to nechápal a pořád se vyptáváš" – tohle byla poslední nejhlubší pochybnost o Mardou, které jsem se držel, že je vlastně jakousi zlodějkou, a byla proto schopná mi ukrást srdce, mé bělošské srdce, že je černoškou, která slídí po světě, slídí po posvátných bílých mužích pro obětní rituály, při kterých je později uvaří a usmaží (vybavuje se mi příběh Tennesseeho Williamse o černém lázeňském a bílém buzerantíkovi), protože už nejen Ross Wallenstein mi vpálil do tváře buzeranta – "Vole, co si, buzík, ne? ty tvoje kecy, normální buzík," tak mě sjel poté, co jsem mu podle mě kultivovaně řekl: "Vzal sis dneska večer barbituráty? Někdy bys měl zkusit vzít tři, to tě fakt odváže, a na to pár piv, ale neber si čtyři, jen tři," to ho úplně dorazilo, protože je hipsterským veteránem North Beach a to platí pro všechny, hlavně

pro drzého čerstvého přistěhovalce, co ukradne jeho partě Mardou, přitom vypadá jako pobuda a navrch má kvůli jediné vydané knížce pověst vynikajícího spisovatele, což se mu nezdá – celý ten zmatek kolem toho, z Mardou se stane hřmotný černý lázeňský v tureckých lázních a ze mě buzerantek, kterého rozláme na kousky v milostném vzruchu a odnese do zátoky v jutovém báglu a tam kousek po kousku, kůstku po kůstce naháže rybám (pokud vůbec v těch smutných vodách ještě nějaké jsou) – tak by uloupila mou duši a snědla ji – tak mi řekla už tisíckrát: "Nevzala jsem tu fotku a určitě ani Aylward, nebo jak se jmenuje, a ty taky ne, to jen Bernard v tom má nějaký fetiš" – Ale to nikdy nezapůsobilo a zůstalo to až do poslední chvíle, tedy do včerejšího večera, tou nejhlubší pochybností o ní, která taky pocházela z období (o kterém mi povídala), kdy žila v kvartýru u Jacka Steena, v bláznivém podkroví na druhém konci Commercial Street kousek od Klubu námořnických odborů, v pochmurné náladě dřepěla asi hodinu nad jeho kufrem a přemítala, jestli se má podívat dovnitř, co tam má, pak Jack přišel domů a šťáral se v něm a myslel či viděl, že něco chybí, a řekl zachmuřeně a s podezřením: "Hrabala ses mi v báglu?" a ona skoro vyskočila a vykřikla JO, protože se HRABALA – "Člověče, protože v myšlenkách jsem se v tom báglu hrabala fakt celý den, a najednou se ti na mě tak podíval – skoro mi z toho zas přeskočilo" – ten příběh taky nezapůsobil na můj ztuhlý mozek posedlý paranoiou, a tak jsem v sobě dva měsíce nosil pocit, že mi řekla: "Jo, hrabala jsem se v tom báglu, ale samozřejmě jsem nic nevzala," ale z toho mi bylo jasné, že vlastně Jacku Steenovi lhala – ale vlastně teď, fakt, ona si jen myslela, že se tam přehrabuje, a tak dál – a všem mým pochybnostem bleskově, schopně asistuje pokračující paranoia, což je mé opravdové vyznání – a pak je všem pochybnostem konec.

Protože teď chci Mardou – právě mi řekla, že před šesti měsíci se hluboce zakořenila v její duši nemoc a už navždy – nedělá ji to ještě krásnější? – Ale já chci Mardou – protože ji vidím, stojí v těch svých černých sametových kalhotách, ruce v kapsách, štíhlá, s pokleslými ramínky, cigareta jí visí na rtu, kouř se kroutí vzhůru, krátké černé vlasy má vzadu na krku hladce sčesané, rtěnka kontrastuje s její bledou hnědou pletí, tmavé oči a stínohra na vysedlých lících kostech, nos a ten měkký tvar křivky od brady ke krku, k maličkému ohryzku, je tak bezva, senzační, báječná, moderní, nová, nedosažitelná pro žalostné křupany, pro mě v mé chaidě uprostřed lesů – chci ji kvůli tomu, jak imitovala tenkrát na ulici Jacka Steena, to mě ohromně nadchlo, Adam Moorad vážně sledoval její počínání, jako by byl zabraný do činnosti samotné nebo jen skeptický, ale ona se odpoutala od těch dvou mužů, s nimiž kráčela, a předběhla je a předváděla chůzi (mezi lidmi), měkce pohoupne pažemi, kroky vyměřuje dlouhé, na rohu zastaví, rozhlédne se a něžně vzhledne k ptákům, úplně, jak mi to přijde, jako vídeňský filozof – ale sledovat ji, jak to dělá a přesně jako on (protože jsem ho skutečně viděl jít přes park), sám fakt, že taková dívka existuje – miluju ji, ale píseň se... přerušuje – ale francouzsky jí mohu zpívat dál a dál...

Naše drobné radosti večer doma, jí pomeranč, dělá hrozný hluk, jak ho vycucává –

Když se směju, podívá se na mě malýma kulatýma černýma očima, které se skrývají za víčky, protože se směje bez zábran (celý obličej zkroutí, vycení zoubky, všude jí vyskakují světlýka), když jsem ji spatřil poprvé, u Larryho O'Hary, v koutě, vzpomínám, že jsem přiblížil tvář těsně k její a mluvil jsem o knížkách, ona natočila tvář ke mně a byl to oceán, ve kterém se dalo rozpustit a utonout, mohl jsem v něm plavat, zalekl jsem se vši té bohatosti a pohlédl jsem jinam –

Se svým růžovým šátkem, růžovým a později i purpurovým, který si jako cikánka uvazuje na dovádění v posteli, a krátkými vlasy, co svou černí vyrazí z fosforeskujícího purpuru do čilka hnědého jak dřevo – Malá očka se jí pohybují jak kočičce – Zesílujeme si Gerryho Mulligana, když ho v noci pustí v rádiu, ona poslouchá a kouše si nehty, hlava se jí pomalu kýve do stran jako jeptišce v procítěné modlitbě – Když kouří, nese cigaretu k ústům a mhouří oči – Až do šedého úsvitu čte s hlavou opřenou o dlaň, Dona Quijota, Prousta, cokoli –

Lehneme si s hlavami k sobě nachýlenými na polštáři, díváme se vážně jeden na druhého, neříkáme nic – Někdy, když promluví a já mám svou hlavu pod její na polštáři a zahlédnu její čelist, důlek, spatřím ženu v její šíji, vidím ji hluboce, bohatě, ta šíje, křivka brady, vím, že je jedním z nejženštějších stvoření, jaké jsem kdy spatřil, nesmrtelná bruneta, až nepochopitelně krásná a navždy smutná, hluboce vážná, klidná – Když ji doma chytím, drobčeka, zmáčknu ji, vyjekne, zuřivě mě lechtá, směju se, ona se směje, oči jí září, tluče mě pěstí, chce mě křísnout rákoskou, říká, že mě má ráda –

Skrývám se s ní v tajném domově noci – Svítání nás najde mysticky zahalené, srdce k srdci – "Moje

sestra!" blesklo mi hlavou, když jsem ji poprvé spatřil – Světlo zhaslo.

Zažívám vidinu, jak se spolu ukláníme na velkých koktejlových večírcích fellahů a jak nějak přitom na obzoru i v popředí září Paříže – ona s úsměvem křížuje dlouhá prkna mé podlahy.

Neustále ji vystavuju zkouškám, což souvisí s "pochybnostmi" – vskutku s pochybnostmi – a chtěl bych se obvinít z bastardství – takové zkoušky – stručně mohu jmenovat dvě, ten večer, co se Arial Lavalina, slavný mladý spisovatel, náhle objevil v Masce a já tam zrovna vysedával s Carmodym, který je teď taky něco jako slavný spisovatel, právě se vrátil ze severní Afriky, Mardou za rohem u Danteho, chvílemi si střídavě odskakujeme do jiných barů, jak jsme měli ve zvyku, a ona tam občas vyrazila bez doprovodu kouknout se na ty Juliény i na ostatní – zblíkl jsem Lavalinu, zavolať jsem ho jménem a on přišel k našemu stolu. – Když mě Mardou přišla vyzvednout, abychom šli domů, nechtěl jsem jít, neustále jsem opakoval, že je to důležitý literární okamžik, tohle setkání těch dvou (Carmody to se mnou rok předtím táhl v Mexiku, kde jsme žili bídne, on je fetař: "Napiš Ralphovi Lowrymu a zjisti, jak bych mohl natrefit na tohohle hezounka Ariala Lavalinu, člověče, podívej, ta fotka vzadu na obalu Objevení Říma, není to paráda?" v téhle věci jsem s ním osobně sympatizoval a stejně jako Bernard i on byl homosexuál a spojovali ho s legendou o mé velké mozkovně, což byla má PRÁCE, ta vše pohlcující práce, a tak jsem sedl a napsal dopis a bylo to), ale teď najednou (samozřejmě bez odpovědi od Ischie či od někoho jiného z toho klanu a to bylo určitě stejně dobře, aspoň pro mě) tady stál a já ho poznal z večera, kdy jsem ho potkal v Metropolitní na baletu, když jsem v New Yorku ve smokingu vypálil s osmokingovaným vydavatelem, abych spatřil zářící noční newyorský svět literatury a duchaplnosti a setkal se s Leonem Danillianem, a tak jsem zaječel: "Ariale Lavalino! Pojd' sem!", což udělal. – Když přišla Mardou, šeptal jsem jí natěšeně: "Tohle je Arial Lavalina, není to skvělý?" – "Jo, ale víš, když já chci jít domů." – A v těch dnech pro mě její láska neznamenal víc, než kdybych měl přítulného psíka, který mi peláší v patách (skoro jako v mých opravdových tajných mexických vizích, jak jde za mnou temnými uličkami mezi vepřovicovými brlohy v Mexico City, ne po mém boku, ale za mnou jako indiánská žena), chtěl jsem to jen okecat a řekl jsem jí: "Hele, běž domů a počkej na mě, chci ještě vychutnat tohohle Ariala a pak jsem doma." – "Ale miláčku, to jsi říkal i oheďdy večer, a pak ses vrátil o dvě hodiny později, neumíš si představit, jakou bolest mi to čekání způsobilo." (Bolest!) – "Hele, já vím, ale podívej," a tak jsem s ní obešel blok, abych ji přesvědčil, a zkárovaný jako vždycky jsem tam udělal na chodníku stojku na hlavě, byla to Montgomery či Clay Street, abych něco osvětlil, a nějací páskové šli kolem a když to viděli, prohodili: "Tak je to správný" – nakonec jsem ji (to už se smála) usadil do taxíku, aby jela domů a počkala na mě – vracím se k Lavalinovi a Carmodymu, radostně, a teď sám zpátky ve své velké noční pubert'ácké literární vizi světa s nosem namáčkutým na okenní tabuli: "Podívejte se na to, Carmody a Lavalino, velký Ariale Lavalino, i když nejsi tak velký, velikánský spisovatel jako já, nicméně už slavný a fascinující atd., jsme spolu v Masce a já to zařídil a všechno klapě, mýtus deštivé noci, Mistr Cvok, Drsná cesta, návrat do let 1949 a 1950 ke všem těm úžasným věcem, slavná Maska jako usazenina slavné historie" – (s těmito pocity vcházím dovnitř) a sedám k nim a paříme dál – vytahuju naši trojku ke Třinácti apoštolům, do lesbického nočního pajzlu na Columbus Street, Carmody má pod čepicí, opustí nás, abychom si šli užít, a my si tam sedneme, další piva, hrůza, nevyslovitelná hrůza ve mně, náhle to v sobě objevuju, je v tom snad něco z Williama Blakea nebo ze Šílené Jane nebo z Christophera Smarta, skutečně, ta alkoholická pokora, v níž chytanu a políbím Arialovu ruku, vykřikuju: "Ach, Ariale, drahý Ariale – ty budeš – ty jsi slavný – napsal jsi to tak dobře – pamatuju si tě – co – cokoli a teď si to už nepamatuju a jsem namol a je tu známý a úplně jasný homosexuál první velikosti, můj řvoucí mozek – jdeme do jeho apartmá v nějakém hotelu – ráno se probudím na pohovce a první, co mně s hrůzou dojde: "Nevrátil jsem se vůbec k Mardou," a tak mi v taxíku dává – prosím ho o padesát centů, ale on mi podá dolar se slovy: "Dlužíš mi dolar" a já vystřelím ven a jdu rychle v horkém slunci, úplně jsem ve tváři zvadlý z pití a pokoření, mířím k jejímu domu na druhém konci Heavenly Lane a přijdu právě ve chvíli, kdy se strojí, že půjde k psychoterapeutce. – Ach, ty smutná Mardou, tvá očka vzhlížejí v bolesti, čekala jsi celou noc na tmavé posteli, a opilý muž se nesměle vplouží dovnitř – a ve své kocovině jsem vlastně hned seběhl pro dvě plechovky piva na vzpružení ("Pochytat divoženky," jak by řekl Starouš Bull Balloon), takže když se umyla, že půjde, vykřikoval jsem a dováděl – šel jsem spát,

abych počkal na její návrat, což bylo pozdě odpoledne, probudil jsem se do křiku neposkvřených dětí dole v průjezdech – hrůza hrůz, a rozhodl jsem se: "Hned napíšu Lavalinovi dopis," přiložil jsem dolar a omluvil se za opilost a za chování, které si asi mylně vysvětlil – Mardou se vrací, žádné výčitky, jen pár o chvíli později, a dny se valí a míjejí a ona mi stále tolik odpouští či je vlastně natolik pokorná na úsvitu mé padající hvězdy, že mi skutečně píše po několika nocích toto psaní:

MILÁČKU,
není to fajn, vedet, že se blíží zima –

jak jsme si tak moc naříkali na vedra a teď skončila a chlad se vkrádá do povětří, cítíš to ve vysušující šedé větrací šachtě na Heavenly Lane a při pohledu na oblohu a v noci ve vlnivější záři pouličních světel –

– a život bude kapánek klidnější – a ty budeš doma psát a dobře jíst a budeme trávit příjemné noci zatočení jeden ve druhém – a teď jsi doma odpočínutý a jíš dobře, protože by ses neměl moc rozesmutňovat –

napsané po jednom večeru v Masce, kdy s ní a s nově přichozím, budoucím nepřitelem Yurim, zprvu důvěrným bratříčkem, jsem náhle řekl: "Cítím nemožnej smutek, jako bych měl umřít, co si počnem?" a Yuri navrhl: "Zavolej Samovi," což jsem ve svém smutku udělal a hodně naléhavě, protože jinak by tomu nevěnoval pozornost, jelikož je od novin a novopečený otec a nemá čas na kecy, ale když v tom byla taková naléhavost, souhlasil, abychom všichni tři hned přišli z Masky k němu do jeho bytu na Russian Hill, a tak jsme tam dorazili a já se sťal víc než kdy jindy a Sam do mě jako vždycky ryl a říkal: "Jsou s tebou ale trable, Percepiede" a "Máš to vespod v ty báni prohnílý" a "Vy kanadští Frantíci jste všichni stejný a myslím, že to nepřiznáte ani na smrtelný posteli" – Mardou to pobaveně sledovala, trochu popíjela, Sam nakonec jako vždycky namazaný, ale ne namol, jen v náladě, přepadl přes malý nízký stolek, který byl zarovnaný věcmi na výšku aspoň jedné stopy a s popelníky napěchovanými na tři palce vysoko a ještě i s pitím a drobnostmi, rach, jeho žena na rukou s děckem, které právě odrostlo kolíbece, vzdychla s očima dokořán – a Yuri nepil, jen to všechno pozoroval s očima na šťopkách, poté co mi první den po svém příjezdu řekl: "Ty, Percepiede, teď se mi fakt zamlouváš, chtěl bych s tebou komunikovat," což mělo vzbudit mé podezření, že si vytváří nový druh pochybného zájmu o nevinnost mých činů, což bylo ve jménu Mardou –

– protože by ses nemel moc rozesmutňovat

byla jen sladká poznámka, kterou Mardou, co je schopná proklát srdce, učinila o té katastrofální děsivé noci – podobné příkladu dvě, té, která následovala po noci s Lavalinou, noci s krásným faimovským klukem, který byl v posteli s Micky dva roky předtím na velkém nechutném divokém mejdanu, který jsem sám zorganizoval, když jsem žil s Micky, s tou báječnou panenkou bouřlivé legendární noci, zahlédl jsem ho v Masce, byl jsem tam s Frankem Carmodym a se všemi, tahal jsem ho za košili a naléhal, aby šel s námi do dalších barů, aby byl prostě s námi, až na mě nakonec Mardou ve zmatku a řevu té noci zaječela: "Buď já, nebo on, do prdele," ale nemyslela to tak vážně (obyčejně se ani nezpíjí, protože má podzemníkovskou povahu, to teď chlastá kvůli svému vztahu s Percepiedem) – odešla, slyšel jsem jak říká: "Mezi náma je konec," ale ani na chvíli jsem tomu nevěřil a taky že ne, později se tam vrátila, sedl jsem si k ní, vyjasnili jsme si to, zase jsem byl uličník a znovu směšný jako buzerant, tohle bylo mé opětovné soužení, když jsem se probudil v ponuré Heavenly Lane s pivní kocovinou. – Toto je zpověď muže, který nemůže pít. – A tak její psaní pokračuje:

– protože by ses neměl moc rozesmutňovat – a mně je líp, když se cítíš dobře

odpouští, zapomíná na celou tu žalostnou ztřeštěnost, když chce jen: "Nechci chodit vypíjet a ožírat se se všemi tvými kámoši a pořád dokola k Dantemu, potkávat všechny ty Julieny i ostatní, chci, abychom

zůstali v klidu doma, poslouchali muziku v rádiu a četli nebo něco nebo šli do kina, miláčku, mám strašně ráda filmy, kina na Market Street, fakt že jo." – "Ale já kašlu na kina, život je mnohem zajímavější!" (další podraz) – její sladké psaní pokračuje:

jsem plná podivných pocitů, znovu ožívají a přehodnocují se mi mnohé staré příhody

– když jí bylo 14 či 13, možná že nešla do školy v Oaklandu a jela přívozem na Market Street a celý den strávila v jediném kině, toulala se ulicemi jako v halucinaci, na všechno valila oči, malá černošská holka bloudící podrazáckou neklidnou ulicí norků, pobudů, černošských nuzáků, poldů, lichvářů, šílená směsice davu, který špízuje, očumuje v sexuální posedlosti a to všechno v šedivém dešti dnů strávených za školou – chudáček Mardou – "Zažívala jsem prazvláštní sexuální fantazie, netýkaly se pohlavního styku s lidmi, ale neobvyklých situací, jejichž rozváděním jsem se zaměstnávala celý den při chůzi, a tehdy jsem dostala těch pár orgasmů, co jsem kdy měla, protože jsem nikdy nemasturbovala, ani jsem nevěděla jak, přišlo mi to při představě, že mě otec nebo někdo opustil, že ode mě utekl, procitla jsem se zvláštním zachvěním a s vlhkostí uvnitř mezi stehny a stejným způsobem na Market Street, jen z jiných úzkostných snů vyvolaných filmy, které jsem tam viděla." – Myslím si: Ó, gangsterský koktejl v deštivém dni na šedém plátně, burácející přestřelka ve filmové nesmrtnosti druhořadého kina, pneumatiky se kupí do mlžné černě Divoké Ameriky, je to ale bláznivější svět! – "Zlatíčko!" (nahlas) "moc rád bych tě býval viděl, jak se takhle potuluješ kolem Market Street – ale určitě jsem tě MUSEL vidět – tutově – bylo ti třináct a mně dvaadvacet – v roce 1944, to se ví, že jsem tě viděl, jako námořník jsem se tady pořád vyskytoval, znal jsem party kolem barů –" A tak když ve svém psaní říká:

znovu ožívají a přehodnocují se mi mnohé staré příhody

pravděpodobně ožívají tyto dny a fantazie a ještě dřívější krutější hrůzy doma v Oaklandu, kde ji teta hystericky mlátila nebo trápila a sestry (až na občasné sourozenecké něžnosti jako povinné pusy na dobrou noc nebo psaní si po zádech) jí zle zatápěly a ona se toulala pozdními ulicemi v hlubokých chmurách a chlapi se jí snažili dostat, tmaví chlapi od tmavých dveří v barevných čtvrtích – tak pokračuje

a cítím chládek a zklidnění dokonce i uprostřed svých předtuch a obav – které jasné noci zlahodňují, zostřují a zrealňují – jsou pak zřetelné a snadněji se s nimi vyrovnám

– řečeno opravdu i pěkně rytmicky, a tak si připomínám, že jsem i dřív obdivoval její inteligenci – ale doma u stmívajícího stolu svého pohodlí si zároveň myslím: "Ale prokopni ten starý psychoanalytický strop, vede stejné řeči jako všichni ti městštitelové intelektuálové zapasování do slepých analýz příčin a důsledků a řešení takzvaných problémů místo velké RADOSTI z bytí, vůle a nebojácnosti – ničit je jejich extází, to je její problém, je právě taková jako Adam, jako Julien, jako celá ta banda, bojí se šílenství, strach ze šílenství jí pronásleduje – ne Mě Mě ne, proboha" –

Ale proč vůbec píšu, abych ti vypověděla tyto věci. Ale všechny jsou opravdové a snad postřehneš nebo taky cítíš, co říkám a proč to potřebuju napsat –

– tajemná a půvabná myšlenka – ale jak jsem jí často opakoval, detailů není nikdy dost, detaily všechno ožívají, naléhám, řekni všechno, co máš v sobě, nezadržuj to uvnitř, neanalyzuj, nic s tím nedělej, pokračuj, vypověz to, a teď nad dopisem si říkám: "To je typický příklad, ale neva, je to jen holka – hm"

–

Tvá podoba se teď pro mě stává zvláštní

– vidím větve té věty, vlní se ve stromoví –

pocit'uju ten odstup mezi námi, ty jej možná cítíš taky, přináší mi tvůj obraz, který je hřejivý a přátelský a pak v závorce drobnějším písmem

(a milostný)

aby povzbudila mou rozmrzelou náladu, až uvidím v dopise od mi-lenky jen slovo "přátelský" – ale celý ten složitý sloh se dále komplikuje skutečností, že mi ho předkládá v původní psané formě se známkami přepisování a s dodatky, což pro mě není tak zajímavé, jasně – když ten přepis je

pocit'uju ten odstup mezi námi, ty jej možná cítíš taky, a tvé obrazy, které jsou hřejivé a přátelské (a milostné) – a kvůli úzkostem, které zakoušíme, ale nikdy o nich nemluvíme, a které jsou si též podobné –

záblesk kontaktu, který mě v majestátu jejího pera náhle rozlítostňuje, vidím sebe jako ji, ztraceného v chorém nevědomém moři lidského života, cítím se vzdálený od ní, která by mi měla být nejbliž, a nechápu (ne, za nic na světě nechápu), proč ten odstup je tím pocitem, v němž jsme oba dva zapleteni jako v nějaké podmořské ztracenosti –

Půjdu teď spát, snít, probudit se

– narážka na náš zvyk zapisovat si sny nebo si je říkat po probuzení, ty nejroztodivnější sny, a taky další myšlenky (to vyjde najevo později), které jsme si předávali telepatickým přenášením obrazů se zavřenýma očima, kde se ukáže, že všechny myšlenky se střetnou v křišťálovém lustru věčnosti – Jíme – taky se mi líbí rytmus snít, probudit se a lichotím si doma u svého metafyzického psacího stolu, že mám beztak rytmickou dívku –

Máš moc krásný obličej a ráda si ho prohlížím, třeba jako teď –

– ozvěna výroku té newyorské dívky a teď přichází od pokorné a poddajné Mardou, už to nezní tak neuvěřitelně a já se skutečně začínám pyřit a pomalu tomu věřím (ach, ty pokorné dopisní papíry, ach, ty časy, kdy jsem seděl na kládě u idlewildského letiště v New Yorku a pozoroval jsem, jak přistává poštovní helikoptéra, a jak jsem se díval, uviděl jsem úsměv všech andělů země, kteří napsali dopisy uložené do jejích útroh, jak se usmívají, obzvláště moje matka nahnutá s perem nad sladkým papírem, aby se přes poštu dohovorela s dcerou, ten andělský úsměv jako úsměv dělnic v továrnách, jeho odvaha, krása, blaženost linoucí se celým světem, poznání kterýchžto skutečností si ani nezasloužím, když jsem se tak choval k Mardou (Ach, odpusťte mi, andělé lebes i země – vždyť i Ross Wallenstein přijde do nebe) –

Odpusť mi spojky a jiné hrubky i to nevyřčené

– opět jsem dojatý a myslím, že ona taky, poprvé si uvědomila, že píše spisovateli –

Opravdu nevím, co jsem vlastně chtěla říct, jen chci, abys měl tohle středeční ráno ode mě pár slov

pošta přišla až mnohem později, poté co jsem se s ní sešel, a dopis tím pozbyl svou nadějnou naléhavost

Jsme jak dvě zvířata prchající do tmavých teplých doupat a své bolesti prožíváme o samotě

– v tom okamžiku jsem ve své pitomé fantazii (po všem tom opíjení je mi nanic z chlastu i z města) viděl nás dva, Mardou a mě, v chajdě uprostřed mississippských lesů, bez ohledu na lynče a averze, a tak jsem jí odepsal: "Doufám, že jsi tím řádkem (zvířata do tmavých teplých doupat) myslela, že se staneš ženou, která se mnou opravdu dokáže žít v hluboké samotě lesů a současně oslní zářící Paříže (tak je to)

a zestárne se mnou v mé chaloupce míru" (náhle se vidím jako William Blake s pokornou ženou uprostřed mlžného rána v Londýně, Crabbe Robinson přináší další zakázky na rytiny, ale Blake u stolu se zbytky snídaně je ztracen ve vizích Beránka). – Ach, politováníhodná Mardou, a nikdy ani pomýšlení nekmitne tvým čílkem, které bych měl zlíbat, bolest, kterou ti přináší tvá vlastní hrdost, dost povšechných romantických žvástů z 19. století – v detailech to žije – (muž se může chovat k ženě hloupě a povýšeně a velikašsky jako nějaký magnát z 19. století, může nad ní dominovat, ale to mu nepomůže, když jde do tuhého – zhrzená lasička mu to vrátí, ten její budoucí triumf i moc jsou skryté v jejích očích – z jeho rtů slyšíme jen "samozřejmě, láska"). – Její poslední slova v dopise jsou krásným zákuskem či koláčkem z –

Napiš mi cokoli Prosím Opatruj se Tvá přítelkyně [přepsání] A má láska a ach [přes nějaké navždy utajené vymazance] [a samozřejmě spousta X místo polibků] A miluju tě MARDOU [podtrženo]

a nejčarovnější, nejpodivnější, uprostřed toho všeho – samostatně zakroužkované slovo PROSÍM – její poslední prosba, kterou ani jeden z nás nezná – a já odpověděl na ten dopis snůškou tupých pitomých hovadin, které vypučely ze vzteku kvůli tomu incidentu s károu. (A dnes večer je ten dopis mou poslední nadějí.)

Incident s károu začal, jako už obvykle, v Masce a u Danteho pitím, odskočil jsem tam od své práce, abych se viděl s Mardou, byli jsme rozpití, z nějakého důvodu jsem najednou dostal chuť na červené burgundské, které jsem ochutnal s Frankem, Adamem a s Yurim tu neděli před – dalším a hlavním incidentem, který stojí za zmínku a kterým byl – ale to je zakopaný pes celé věci – SEN. Ach, ten prokletý sen! To on prorokoval káru a všechno ostatní. Taky následoval po večeru zběsilé pijatyky, po tom večeru s faunovským klukem v červené košili – kdy pak každý samozřejmě říkal: "Dělal jsi ze sebe, Leo, šaška. Získáváš na Beach pověst velkého teplouše, který tahá za košile vyhlášený vodvazy." – "Ale já jen chtěl, abys ho mohl vychutnat." – "Přesto" (Adam), "fakt." – A Frank: "Vážně získáváš hroznou pověst." – Já: "Kašlu na to, pamatuješ na rok 1948, jak se Sylvester Strauss, ten buzickéj skladatel, na mě rozvztekal, protože jsem s ním odmít vlízt do postele, jen že si přečet mou knihu a uznal ji, a ječel na mě: 'Vím o tobě všechno, i to, že máš hroznou pověst.' – ,Cože?' – ,Ty a ten povedený Sam Vedder obcházíte Beach, lovíte námořníky, dáváte jim opium a on s nima chrápe, jen aby z nich vytřískal prachy, jsi pěkný číslo.' – ,Kdes slyšel tuhle povídačku?' – znáš tu historku, Franku, že." – "Dokážu si to představit" (Frank se směje), "ty kousky, co provozuješ v Masce přede všema, kdybych tě neznal, přísahal bych, že jsi nejstřelenější homosexuální surovec, co se kdy vyskytoval" (typicky carmodyovská jadrná poznámka) a Adam: "Fakt, je to pravda." – Po tom večeru s červenokošílatým klukem jsem spal s Mardou, opilý, a měl jsem nejpršíšernější noční můru, ve které byli všichni, celý svět se točil kolem postele, na které jsme leželi. Byla tu mrtvá Jane, měla pro mě schovanou ukrutnou flanderu tokaje v Mardouině šatníku, vytáhla ji, nalila mi obřího panáka a spoustu rozlila na postel (symbol ještě většího pití, předzvěst dalšího vína, co má přijít) – byl s ní Frank – a Adam, který vyšel ven do tmavé tragické italské ulice na Telegraph Hill, dějiště dramatu s károu, sešel po vratkých dřevěných šatovovských schodech, kde podzemníky "okouzloval starý židovský patriarcha, čerstvý přistěhovalc z Ruska", který prováděl u sudů s rybími hlavami nějaký rituál s kočkami (ty rybí hlavy – v největších vedrech nechávala Mardou rybí hlavu našemu návštěvníkovi, potřebnému kocourkovi, který si skoro lidsky vynucoval lásku, nakrucoval krk a předl, abys ho vzal k sobě, tak pro něj měla rybí hlavu, která ale v noci děsivě páchla, navíc ani nezafoukalo, proto jsem z ní část vyhodil do sudu pod schody, ještě předtím jsem vyhodil kousek hlenovitých vnitřností neznámo kam, sáhl jsem do nich potmě v ledniče, měl tam být kousek ledu, kterým jsem si chtěl zchladit bílé dezertní víno, hrábl jsem do měkkého fláku, byly to vnitřnosti či rybí hlava, zbylo to tam po vykuchání, vyhodil jsem to, část se zachytila na únikovém schodišti, a protože byla tropická noc, probudilo mě ráno bodání mamutích modrých much přilákaných rybou, byl jsem nahý a kousaly zběsile, což mě otrávil a chloupky na polštáři mě otrávil, a nějak jsem si to spojil s Mardouiným indiánstvím, rybí hlavy a ten nechutný způsob, jak se naloží s rybou, ona cítila mou otrávenost, ale smála se, kukačka) – ta ulička tam venku, ve snu Adam a v domě skutečný pokoj s postelí a na ní Mardou a já, celý svět hřímá kolem nás, bejvák vzhůru prdelí – i Yuri tu je, a když otočím hlavu (po nepopsatelných myriádách mûrových šílenství) náhle má Mardou rozhajcovanou na posteli a

mrskají sebou a zuřivě se muckají – nejdřív nic neříkám – když se znovu podívám, pořád jsou v tom, začínám trojčit – začínám se probouzet ve chvíli, kdy dávám Mardou pecku za krk jako králíkovi a Yuri se mě proto snaží chytit rukou – jsem vzhůru, otloukám Yurimu hlavu o stěnu u cihlového krbu. – Hned po probuzení z tohoto snu jsem řekl všechno Mardou kromě té části, kde jsem ji udeřil a kde jsem mlátil s Yurim – ona taky (což souviselo s našimi telepatiemi, které jsme už předtím zažili v tom smutném letním čase, který teď podzim odsoudil k smrti, sdělili jsme si mnoho pocitů vcítění a vpadával jsem k ní v noci uhnatý a ona cítila, že přijdu) snila jako já o celém světě kolem naší postele, o Frankovi, Adamovi i o dalších, vracející se sen o jejím otci, který vlakem ujíždí pryč, křeče blížící se orgasmu. – "Bože, zlato, chci skončit s tímhle pitím, ty noční můry mě zničí – ani nevíš, jak jsem byl v tom snu žárlivý (pocit, který jsem s Mardou ještě nezažil) – energii nabíjející tento úzkostný sen jsem získal z její reakce na mou pošetilost s tím klukem v červené košili ("V každém případě absolutně nesnesitelný týpek," komentoval ho Carmody, "i když docela pohledný, Leo, byls fakt legrační" a Mardou: "Chová se jako klučik, ale mně se to líbí.") – Samozřejmě že po návratu domů byla její reakce prudká, vždyť mě táhla z Masky přede všemi, i před svými přáteli z Berkeley, kteří ji viděli a možná i slyšeli, jak s nádechem šílené komické marnosti říká: "Buď já, nebo on!" – když jsme dorazili na Heavenly Lane, našla na chodbě míč, roztomilý mladý spisovatel John Golz, co bydlí v přízemí, si hrával s dětmi z celé Lane s balónky a pár jich zůstalo na chodbě, Mardou (opilá) s balónkem tancovala kolem dokola, pinkne, foukne, pohodí si s ním v tanečním gestu, a řekla něco, co mi nejen nahnalo hrůzu z jejího šílenství, z nepříčetnosti, která volá po cvokárně, ale co mně zajelo hluboko do srdce, tak hluboko, že ale vlastně nemohla být nepříčetná, když dokázala mířit tak přesně se svým jasným – čímkoli – "Můžeš už jít, mám tenhle balónek." – "Co tím myslíš?" (opile se ptám na podlaze jako v mátohách) – "Mám teď balónek – už tě nepotřebuju – čau – táááhni – nech mě bejt" – prohlášení, po němž jsem i přes opilost ztěžkl jako olovo a asi na hodinu jsem tam vleže na podlaze usnul, zatímco si hrála s balónkem, až nakonec šla do postele, ráno mě vzbudila, abych šel dovnitř a svlékl se – oba jsme ve snu zažívali noční mŕu světa kolem naší postele – a ta žárlivost s VINOOU mi poprvé vytanula na mysli – jádrem celého tohoto vyprávění je: chci Mardou, protože mě začala odmítat – PROTOŽE – "Ale, miláčku, to byl šílený sen." – "Byl jsem tak žárlivý – tak vyřízený." – Náhle mi projela hlavou Mardouina slova z prvního týdne naší známosti, když jsem tajně v myšlenkách stavěl své psaní výš než ji, jelikož při každém zamilování má první týden takovou intenzitu, že všechn předehlý svět se lehce hodí za hlavu, ale když energie (tajemství, pýchy) začne slábnout, dřívější svět umírněnosti, pohodlí, zdravého rozumu atd. se vrátí, a tak jsem si tajně říkal: "Moje práce je důležitější než Mardou." – Nicméně ona to ten první týden vycítila a teď vypálila: "Leo, něco se změnilo – v tobě – cítím to v sobě – nevím co." Věděl jsem moc dobře, oč jde, ale předstíral jsem, že se v sobě nemohu vyznat, a tím méně v ní – došlo mi to teď při probuzení že žárlivé noční mŕy, ve které se muckala s Yurim, něco se změnilo, cítil jsem, že ve mně něco prasklo, byla tu nová porážka a navíc i nová Mardou – a opět, odlišnost se nevytvořila ve mně, kdo snil ten paroháčský sen, ale v ní, v subjektu, který ho nesnil, jen se nějak podílel na všeobecné žalostné směsici snu, kterým celý ten život se mnou byl – proto jsem cítil, že se dnes ráno na mě třeba podívá a řekne, že něco vyhaslo – ne kvůli balónku a tomu "můžeš už jít" – ale kvůli snu – a tak sen, ten sen, pořád jsem se k němu vracel, zoufale jsem ho přežvykoval a dokola jsem o něm žvanil, rozváděl jsem to s ní u kávy, a když nakonec přišli Carmody, Yuri a Adam (vypadali opuštěně a jako by přišli načerpat energii z velkého proudu, který tekł mezi mnou a Mardou, z proudu, do kterého chtěl každý, což jsem zjistil později, vstoupit, divadelní představení), začal jsem jim líčit sen a znovu jsem kladl důraz na Yuriho roli, kde ji Yuri, "vždycky, když se otočím zády", líbá – jasně, že ostatní chtěli znát svoje role, ale ty už jsem tak živě nevystihl – smutné nedělní odpoledne, Yuri odešel pro pivo, nějakou pomazánku a chleba – trochu jsme pojedli – a vlastně jsme i trochu zápasili, což mi zlomilo srdce, neboť když jsem viděl Mardou, jak z legrace zápasí s Adamem (který nebyl zlosynem snu, i když teď jsem si vzal do hlavy, že jsem musel prohodit role), proklála mě bolest, která mě teď celého zaplňuje, ta prvobolístka, jak jí to seklo při potyčce, v zápase (řekl jsem: "Je silná jako bejk, hele, slyšeli jste, jak se porvala s Jackem Steenem? Prubni ji, Adame") – Adam, který už začínal zápasit s Frankem, ji teď přišpendlil k podlaze v souloživé pozici (což mě samo o sobě nezabolelo) – bylo to její krásou, jejím zápasnickým zaujetím, byl jsem pyšný, chtěl jsem zjistit, jak se Carmody cítí TEĎ (protože jsem cítil, že ji zkraje musel kritizovat, když je černoška, a on Texasan a

navíc texaský gentleman), když vidí, že nepokazí zábavu, že je perfektní, kamarádká, pokorná a těž poddajná, opravdová žena. Dokonce nějak i přítomnost Yuriho, jehož osobnost v mé makovici zmohutněla z energie snu, přispívala k mé lásce k Mardou – náhle jsem ji miloval. – Chtěli, abych si šel s nimi sednout do parku – Mardou mě pobídla, jako bychom to měli domluveno v posvátných vážných konklávách: "Ale já zůstanu tady, budu si čist a trochu uklidím, ty Leo, běž s nimi, jak jsme si řekli" – když odešli a hlučeli cestou dolů po schodech, zdržel jsem se, abych jí řekl, že ji teď miluju – nebyla překvapená ani potěšená, jak jsem si přál – dívala se teď už na Yuriho nejen očima mého snu, ale viděla ho také v novém světle jako mého potenciálního následníka kvůli mým neustálým zradám a opjívání. Yuri Gligoric: mladý básník, 22 let, právě sem dorazil z Oregonu, kde trhal jablka, předtím dělal číšníka ve velké kovbojské jídelně pro turisty – štíhlý vytáhlý plavovlasý Jugoslávec, pohledný a pekelně drzý, hlavně se snažil navázat do Adama, do mě a do Carmodyho, vždycky nás znal jako starou váženou trojku a jako mladý, nevydáváný, ale velmi talentovaný básník chtěl samozřejmě odbourat velké, zavedené bohy a vyšvihnout se sám – chtěl proto i jejich ženy, vždyť neměl zábrany ani deprese, aspoň ne tehdy. – Měl jsem ho rád, bral jsem ho jako nového "bratříčka" (jako předtím Leroye a Adama, kterým jsem "ukázal" spisovatelské finty) a teď jsem je chtěl ukázat Yurimu a byli bychom kámoši a on by se poflakoval se mnou a s Mardou – June, jeho milénka, ho nechala, choval se k ní zle, chtěl ji zpět, rozjížděla to nanovo v Comptonu, soucítit jsem s ním a vyptával se ho, jaký úspěch mají jeho dopisy a telefonáty do Comptonu, a jak říkám, nejdůležitější bylo, že se teď na mě poprvé náhle podíval a řekl: "Percepiede, chci s tebou dát řeč – najednou tě chci fakt poznat." V žertu povídám nad nedělním vínem u Danteho: "Frank má zálusk na Adama, Adam má zálusk na Yuriho" a Yuri dodal: "A já mám zálusk na tebe."

Skutečně, byl už takový. Tu truchlivou neděli, kdy mě poprvé zbolela láska k Mardou, jsem vyrazil po dohodnutém posezení v parku s kluky opět domů k práci, k nedělní večeři, provinile, přišel jsem pozdě, našel jsem matku, jak smutně sedí ve víkendové opuštěnosti ve svém šálu... a mé myšlenky teď bohatnou z Mardou, myslím, že není vůbec důležité, že jsem mladému Yurimu řekl: "Zdalo se mi o tom, že se muckáš s Mardou," ale ani to v nealkoholickém bufetu cestou do parku, když Adam chtěl brknout Samovi a všichni jsme si sedli k pultu a čekali nad limonádou: "Od té doby, co jsem tě viděl naposled, jsem se do té holky zabouchl," zpráva, kterou přijal bez poznámky, a doufám, že si ji pořád pamatuje, určitě si ji pamatuje.

A tak teď, když o ní dumám, když se kochám drahými, příjemnými chvílemi, na které jsem se dosud snažil nemyslet, přichází zjištění, které se nafukuje do důležitosti, báječné zjištění, že je to jediná dívka, co jsem kdy poznal, která opravdově rozumí bopu a umí ho zpívat, tehdy poprvé u Adama, v tom hýčkovém dni s červenou žárovkou, řekla: "V tom úletu jsem poslouchala bop, z hracích skříní, v Červeném bubnu a všude, kde jsem na něj natrefila, s úplně novým a nepoznaným pocitem, který ale opravdu nedokážu popsat." – "Ale jaký to bylo?" – "Neumím to prostě popsat, vysílalo to nejen vlny – prostupovalo mě to – nedokážu to vyjádřit, slovy to nejde říct, chápeš? Ú dý by dý by," zazpívala pár akordů tak rozkošně. – Ten večer jsme svižně fičeli s Adamem po Larkin Street kolem Černého jestřába, ale on šel vlastně za námi a poslouchal, s hlavami namáčkнутými k sobě jsme zpívali jazzové a bopové refrény, já občas frázoval a jí se dařily zajímavé moderní a vytříbené akordy (jaké jsem nikdy nikde neslyšel, trochu se podobaly Bartókovým moderním akordům, jenže byly jak střížené k bopu) a jindy jsem zase k těm jejím akordům basoval, předtím ve staré velké legendě (taky v bouřlivém divanovém odvazovém odpoledni, které neočekávám, že někdo pochopí), jsme si zpívali s Ossipem Popperem bop, pouštěli jsme si desky, basoval jsem dam dam k jeho frázování (které mi teď připadá úplně jako bopové frázování Billyho Eckstina) – rázujeme si to po Market Street zavěšení do sebe, dva staří jazzoví frajeři ve frajerské Kalifornii, prozpěvují si bop a jde jim to dobře – je v tom klukovská radost a následuje po hrozném mejdanu u Rogera Walkera, kde na rozdíl od obvyklého mejdanu byli jen hoši (Adam to zařídil a já trpně souhlasil) a všichni buzeranti a jedna mladá mexická kurvička a Mardou nebyla vůbec v rozpacích, dobře se bavila a povídala si s nimi – přesto přese všechno, mazal jsem na autobus domů na Třetí ulici a radostně jsem si prozpěvoval –

Chvíle, kdy jsme spolu četli Faulknera, četl jsem jí Grošáky, nahlas – když přišel Mike Murphy, řekla mu, aby si sedl a poslouchal, jak budu pokračovat, ale změnila se atmosféra a já nedokázal číst stejně a

nechal jsem toho – ale nazítří Mardou ve svém bezútěšném osamění sedla a přečetla celý výbor z Faulknera.

Chvilé, kdy jsme šli do francouzského kina na Larkin Street, do Vogue, dávali Na dně, drželi jsme se za ruce, kouřili jsme, byli jsme si blízcí – i když venku na Market Street nechtěla, abych ji držel za ruku, aby si lidi na ulici nemysleli, že je kurva, což by tak fakt vypadalo, já z toho šlel, ale nechal jsem ji a šli jsme vedle sebe, chtěl jsem si skočit do baru na víno, ona měla strach z těch chlapů v kloboucích nahradlených u pultu – teď jsem pochopil její černošskou obavu z americké společnosti, o které ustavičně mluvila, ale kterou jsem až teď spatřil na ulicích, které mě nikdy předtím neznepokojovaly – snažil jsem se ji utěšit, chtěl jsem jí ukázat, že se mnou může podniknout všechno: "Fakt, miláčku, budu slavný a ty budeš váženou paní slavného chlapa, tak žádný strachy," ale ona poznamená: "Nechápeš to," a má strach, jako by byla malá dívenka, tak rozkošný, tak stravující, nechám to být, jdeme domů k něžným milostným hrátkám v naší vlastní a tajné temnotě –

Dokonce i chvíle, jeden z těch pěkných okamžiků, kdy jsme, vlastně kdy já jsem nepil a strávili jsme spolu celou noc vzhůru v posteli, vyprávěli jsme si tenkrát strašidelné příběhy, Poeovy povídky, které jsem si pamatoval, potom jsme si nějaké vymýšleli a nakonec jsme se jeden na druhého šklebili jako šílenci a snažili jsme se vzájemně vyděsit vytrženými pohledy, předvedla mi, jak při jednom blouznění na Market Street byla katatonická ("I když jsem tehdy nevěděla, co to slovo znamená, ale podívej, šla jsem toporně, paže jako klády u těla, ztuhlé, a člověče, nikdo se mě neodvážil oslovit a někteří se báli i podívat, takhle jsem si tam vykračovala, jako živá mrtvola, a to mně bylo třináct.") (Radostně frkne přes našpulené rty, obnaží zuby, řeknu přísně: "Mardou, musíš si co nejdříve nechat vyčistit zuby, tam v nemocnici, co máš psychoterapeutku, se zrovna objednej k zubaři – je to gratis, tak to prosím tě udělej –" protože vidím, že se začínají nedokrývat koutky jejích perliček a začaly by se jí kazit) – a ona se na mě ksichtí jako bláznivka, obličej má ztuhlý, jen oči jí září svítí jiskří jako nebeské hvězdy a vůbec mě, neděsí, naopak, okouzluje mě svou krásou, a řeknu: "A taky vidím v tvých očích zemi, tvá krása je toho druhu, že se mi zrovna takhle vybavuješ v představách, ne že bych si v sobě fixoval zemi a Indiány a pořád dokola to omílal a mluvil o tobě a o nás, ale vidím v tvých očích takovou hřejivost – a když děláš šílenou, nevidím šílenství, ale radost, rozjásanost, je to něco podobného jako otrhané, ušmudlané věci v koutku malého děcka, které teď spinká ve své postýlce, a já tě miluju, jednoho dne se spustí na náš okap déšť, slad'oušku" – a jsme jen při svíčke, a proto je hra na šílence legračnější a strašidelnější a příběhy mrazivější – ten o – ale něco mi chybí, žertování, žertuju o veselých věcech a nezapomínám a přece zapomínám na svou bolest –

Obohacovali jsme hru s očima ve chvílích, kdy jsme je zavírali (opět jednou nepiju, protože jsem švorc, chudoba by tenhle milostný vztah zachránila) a posílal jsem jí vzkazy: "Jsi připravená?", a když spatřím první věc v tom světě zavřených očí, vyzvu ji, aby to popsala, bylo báječné, jak jsme se dostali ke stejné věci a jak nás to sblížilo, viděl jsem křišťálové lustry a ona viděla bílé okvětní lístky v černém močále, jako by naše představy splynuly, což bylo stejně okouzlující jako ostré vidiny, které jsem si v Mexiku vyměňoval s Carmodym – oba dva, Mardou i já, vidíme tu samou věc, nějaký bláznivý tvar, snad kašnu, teď už jsem to zapomněl a i tak to ztratilo význam, shodli jsme se v našem popisu a ta radost a výskot nad naším telepatickým triumfem, když se naše myšlenky střetly v křišťálové bělosti a v okvěti, to tajemství – v její tváři vidím rozjásanou hladovost a jako by mě chtěla zhltnout celého, mohl bych zemřít, rádio, nezlom mi srdce krásnou hudbou, ó světe – ve světle blikotajících svíčky, v obchodě jsem koupil sadu svíček, rohy našeho pokoje jsou ve tmě, zatímco její stín, nahý, hnědý, pospíchá k umyvadlu – využít je naším způsobem – bojím se s ní při našich telepatiích mluvit o BÍLÝCH vidinách, mám strach, že jí to připomene (při špásování) naši rasovou rozdílnost a ve mně to vyvolá pocit provinění, teď si uvědomuju – Pane – že to z mé strany byla vznešenost věrné lásky.

Ty pěkné chvíle – šli jsme večer nahoru na Nob Hill s litrovkou tokaje, se sladkým, opojným, silným Tokajským královským kalichem, světla města i zátoky máme pod sebou, smutné tajemství – sedneme si tam na lavičku, milenci, osamělci procházejí kolem, my si podáváme láhev, povídáme si – vypoví celé své dětství malé holky v Oaklandu. – Je to jako Paříž – hebký večer, vánek pofukuje, město může být umořené z vedra, ale na kopci je příjemně – a za zátokou je Oakland (ach, já, Hart Crane, Melville a všichni vy spříznění básníci americké noci, kterou jsem kdysi považoval za svůj obětní oltář a teď jím je,

ale kdo by se o to staral, kdo to ví, a já kvůli tomu ztratil lásku – opilec, hlupec, pěvec) – vracíme se po Van Ness Highway na pláž v Aquatic Parku, sedneme si do písku, když mjíme Mexičany, cítím ten úžasný odraz, který jsem zažíval s Mardou po celé léto na ulicích, splnil se mi starý sen, abych byl vitální, nabitý energií jako černoch, Indián, Japonec z Denveru či newyorský Portoričan, když ji mám po boku a ona je tak mladá, sexy, zvláštní, odvazová, já sám v džínách a nedbalý a oba dva jakoby mladí (říkám jakoby kvůli svým 31 rokům) – poldové nám řeknou, ať opustíme pláž, kolem projde dvakrát osamělý černoch a civí – jdeme podél šplouchající vody, ona se směje komickým postavám odráženého měsíčního světla, které tančí jako berušky v hučící hladké vodě noci – cítíme přístav, tančíme – Chvilé, kdy jsem ji jasným, sladkým vyprahlým ránem, které jako by sem přenesli z mexické náhorní planiny či z Arizony, doprovázel na její schůzku s psychoterapeutkou v nemocnici přes Embarcadero, vykašlali jsme se na autobus a drželi se cestou za ruce – pyšně jsem si myslel: "V Mexiku bude vypadat zrovinka takhle a zaboha nikdo nepozná, že nejsem Indián, a takhle si tam budem vykračovat" – a ukázal jsem na pronikavě ostré mraky: "Úplně jako v Mexiku, počkej, to budeš nadšená" a jdeme rušnou ulicí vzhůru k velké nemocnici z ponurých cihel a já mám jít odtamtud domů, ale ona to protahuje, smutný úsměv, zamilovaný úsměv, když to vzdám a souhlasím, že počkám těch dvacet minut, co bude trvat její pohovor, vystřelí rozjásaně k bráně, kterou jsme již přešli zavěšení do sebe, kdy se už skoro rozhodla – kašlu na terapii, fičíme dál – chlapi, tahle láska není na prodej – je to moje kořist – vlastnictví – nikdo ji nedostane, leda dostane sicilskou šňůru, kanadou do ksichtu, sekýrou od francouzského Kanad'ana – přišpendlím ty svíjející se básníky na nějakou londýnskou zeď rovnou tady a bašta. – A zatímco čekám, až vyjde ven, sednu si k vodě, kolem štěrky jako v Mexiku, tráva a betonové bloky, vytáhnu poznámkový sešit a vyličím velkými slovy obrazy mrakodrapů rýsujících se proti nebi a proti zátoce, přidám malou zmínku o velkém faktu, jak je svět rozlehlý, kolik nekonečných rovin zabírá od vrcholu budovy Standard Oil až dolů ke šplouchající vodě s bárkami, kde sní staří bárkaři, ten rozdíl mezi lidmi, ta obrovská rozdílnost mezi tím, co zajímá úředníky v mrakodrapech a mořské vlky v přístavech a psychoanalytiky v zatuchlých ordinacích ve velkých ponurých budovách plných mrtvol dole v márnici a co pomatené ženy v oknech, takže doufám, že na Mardou tohle poznání nějak přenesu a ona si uvědomí, že svět je velký a psychoanalýza malá na to, aby ho vysvětlila, protože škrábe jen po povrchu s těmi svými analýzami, příčinami a důsledky, proč namísto co – když vyjde ven, přečtu jí to, moc ji to nezaujme, ale miluje mě, drží mě za ruku, jak uháníme zpátky přes Embarcadero k jejímu domovu, a když se s ní loučím u vlaku na rohu Třetí a Townsend Street v bezmračném odpoledním horku, řekne: "Bože, jsem tak strašně nerada, že odcházíš, bude se mi po tobě fakt stýskat" – "Ale já musím být včas doma, abych nachystal večeři – a musím psát – hele, zlato, zítra jsem u tebe přesně v deset, nezapomeň." – A místo toho přijdu o půlnoci. Chvilé, kdy jsme se rozechvěle sešli ve svých orgasmech a kdy řekla: "Náhle jsem se ztratila" a ztratila se se mnou, i když sama to nedostala, ale byla odvázaná z mé odvázanosti (Reichovo zatemnění smyslů), jak to milovala – celé to naše učení v posteli, vysvětluju jí sebe, ona vysvětluje mně sebe, pracujeme, hekáme, bopujeme – odhodíme šaty a vrháme se na sebe (když si vždycky předtím krátce odskočí k umyvadlu, aby si dala pesar, a já musím čekat, mé rozechvění stoupá, mám švihlé poznámky a ona se směje a stříká vodu), teď se vrací, t'apká ke mně přes rajskou zahradu a já vztáhnu ruku a pomáhám jí přitulit se ke mně na heboučkou postel, přitáhnu si její drobné tělo na sebe, je vyhráté a dole horké, líbám její hnědá ňadra jedno po druhém, líbám její něžná ramena – pořád dělá rty "ps ps ps", slabé zvuky jako při polibku, ale k žádnému kontaktu s mým obličejem nedochází, a když ano, tak jen náhodně, když dělám něco jiného a přitom se dostanu naproti ní a její krátké pusinky pspsp se spojí a jsou stejně smutné a vláčné, jako když ke spojení nedojde – je to její malá noční litanie – a když je na tom mizerně a jsme utrápení, pak si mě bere na sebe, na svou paži, na mou – slouží šílenému nemyslicímu zvířátku – dlouhé noční hodiny jí to dělám, nakonec ji mám, modlím se, aby to dostala, slyším její tvrdnoucí dech, doufám, že tentokrát to klapne, hluk z chodby (nebo opilecký výskot odvedle) ji vytrhne a už to nedostane a směje se – ale když to přece jen dostane, slyším, jak pláče, kňourá, rozechvělý elektrizující samičí orgasmus v ní zní jako pláč, jako sténání malé dívenky v noci, trvá to asi dvacet vteřin, a když to odezní, běduje: "Ach, proč to nemůže být delší" a "Kdy to dostaneme zároveň?" – "Určitě teď už brzy," řeknu, "jsi blíž a blíž" – potím se proti ní v teplém smutném Frisku a jeho prokleté zchátralé bárky tam venku bučí vům, vúúm a hvězdy blikají na vodě, dokonce i v

místech, kde se tvoří vlny pod čelem přístavní hráze a kde jsou nejspíš krysy či Stín*) nebo kam gansteři házejí zabetonovaná těla – má maličká Mardou, kterou miluji, ta nikdy nečetla mé nevydané knihy, až na první román, který má náboj, ale taky jsou v něm hluchá místa, a tak ji teď objímám a nabažený sexu sním o dni, kdy si přečte všechna má velká díla a bude mě obdivovat, to mi připomíná okamžik, kdy Adama chytila doma v kuchyni zvláštní nálada a zeptal se: "Mardou, co si upřímně myslíš o nás dvou s Leem jako o spisovatelích, o našem postavení ve světě v drtivém soukolí času," vyslovil tu otázku, protože věděl, že v něčem uvažuje skoro stejně jako podzemníci, jejichž názory mu imponují a které obdivuje a zároveň se jich obává – Mardou mu vlastně neodpověděla, otázce se vyhnula, ale stařík, to jako já, plánuje velkoknihy, které by ji okouzly – všechny ty pěkné věci, pěkné okamžiky, které jsme zažili, ostatní teď zapomínám v horečce své posedlosti, ale musím říct všechno, vždyť andělé všechno vědí a zanesou to do knih –

Ale když pomyslím na všechny ty bolavé chvíle – mám seznam špatných okamžiků, aby mi připomínaly pěkné okamžiky, takové, kdy jsem se k ní choval hezky a kdy jsem byl takový, jaký bych měl být, a pak jsem to zbabral – když jsem se v počátcích naší lásky o tři hodiny opozdil, což je pro novomilence moře zpoždění, a tak hubovala, vyděsila se, obcházela zachmuřené s rukama v kapsách kolem kostela, hledala mě v mlžném svítání a já jsem vyběhl ven (když jsem si přečetl její vzkaz: "Šla jsem tě hledat") (po celém Frisku, páni! na východ a západ, sever a jih té pustoty bez duše, bez lásky, jak to viděla z plotu, všichni ti nesčíslní chlapi v kloboucích, kteří jedou autobusy a nestarají se o nahou dívku na plotě, proč) – když jsem ji spatřil, sám v hledačském úprku, rozevřel jsem náruč doširoka –

Ta nejhorší, skoro nejhorší chvíle, přišla, když mi v hlavě vyšlehl rudý plamen, seděl jsem s ní a s Larrym O'Harou u něho v bytě, popíjeli jsme francouzské bordeaux a o něčem živě debatovali, měl jsem ruku na Larryho koleně, vykřikoval jsem: "Hele, poslouchej, jo, poslouchej mě!", chtěl jsem vyjádřit své hledisko tak neodkladně, že jsem dal do hlasu velikou, šílenou prosbu, ale Larry byl v té chvíli zcela zabrán do toho, co mu právě povídala Mardou, a poznamenával ještě něco k jejím slovům, mně v hlavě ohnivě šlehlo a v té bezútěšnosti jsem náhle vyskočil, mazal ke dveřím a šubnul s nimi, uť, zamčené, zevnitř zámek s řetízem, vysmeknu ho, odemknu a na další pokus vylitnu na chodbu a rychle po schodech dolů, jak to jen mé zlodějské boty s krepovou podrážkou dokážou, klap klapity klap, patro za patrem se odvíjí, jak kroužím po schodech a ty dva nahoře nechávám ve strnulém úžasu – zavolám tam za půl hodiny, setkávám se s ní na ulici o tři bloky dál – není naděje –

Dokonce i tenkrát, kdy jsme se dohodli, že potřebuje peníze na jídlo a že skočím domů, vyzvednu je, přinesu jí je a zdržím se jen krátce, ale to ještě nejsem zdaleka zamilovaný, topím se v zjetí svých představ, nejen kvůli té její žalostné prosbě o peníze, ale taky kvůli pochybnostem, kvůli těm starým pochybnostem o Mardou, když vpadnu zpátky do jejího bytu, je tam její přítelkyně Alice, využiju to jako omluvu (protože Alice vypadá jako lesba, tichá, nepříjemná, divná, nikoho nemá ráda), položím Mardou prachy na nádobí ve dřezu, letmo ji políbím na ušní lalůček, řeknu: "Zítřka čao" a zase vypálím pryč, aniž bych se aspoň zeptal, jestli jí to vyhovuje – jako kdyby mi to prostitutka udělala za dva dolary a já byl nasupený.

Jak jasně se pozná, že člověk zešílí, přestože mysl je v klidu, v těle se nic neděje, moč se hromadí v ledvinách a žebra se stahují.

Těžká chvíle, když se mě zeptala: "Co si o mně Adam doopravdy myslí, nikdy jsi mi to neřekl, já vím, že nás dva spolu nevidí rád, ale –" a já jí v hrubých rysech řekl to, co Adam řekl mně, z čehož jsem jí pro klid její duše neměl prozrazovat nic: "Mluvil o tom jako o svém společenském problému, že se teď na tebe nechce milostně vázat, protože jsi černoška" – znovu cítím, jak krátký telepatický šok od ní křížuje přes pokoj ke mně, zajede hluboko, ptám se sám sebe po důvodech, proč jsem jí tohle říkal.

Chvíle, kdy její veselý drobný soused, mladý spisovatel John Golz, přišel nahoru (svědomitě píše každý den osm hodin na psacím stroji, vymýšlí povídky do časopisů, obdivuje Hemingwaye, často dá Mardou najíst, je to hodný hoch z Indiány, neškodný, určitě ne potměšilý, úskočný, zajímavý podzemník, ale otevřený, zovíalní člověk, vždyť si hraje i s dětmi na dvoře) – přišel nahoru za Mardou, byl jsem tam sám (Mardou byla v baru, podle naší společné úmluvy si ten večer vyšla s černým klukem, který se jí moc nezamlouval, ale šla jen tak z legrace a Adamovi řekla, že s ním jde proto, že to zase chce dělat s černochem, a já začal žárlit, ale Adam mě utěšoval: "Kdybych, kdyby se dověděla, že sis vyšel s bílou

holkou, aby ses přesvědčil, že to ještě dokážeš, určitě by jí to, Leo, zalichotilo") – tehdy večer jsem čekal, četl jsem si a mladý John Golz vešel dovnitř, aby si půjčil nějaké cigarety, a když viděl, že jsem sám, chtěl si povídat o literatuře – "Teda, já věřím, že nejdůležitější věcí je selekce," já nadskočím a řeknu: "Pro Kristovy rány, nechod' na mě s těma vysokoškolskýma žvástama, to už znám, to jsem slyšel dávno předtím, než ses narodil, vybal něco zajímavýho a novýho o psaní" – nevrle ho shodím a důvodem je hlavně podrážděnost a jeho neškodný vzhled, u kterého můžeš počítat s tím, že se na něj dá v klidu ječet, což jsem taky dělal – setřel jsem ho, jejího přítele, a to nebylo hezké – ne, svět není vhodným místem pro takové věci, a co s tím podnikneme a kde? kdy? vá vá vá, děcko vřiská v půlnočním dunění. Nemohlo ji okouzlit a vyvést z jejích obav a úzkostí, ani když jsem ji rozechříval na úsvitu našeho milování tím, že jsem ji "líbal mezi stehny" – začal jsem a pak jsem najednou přestal, takže později v nestřeženém pijáckém okamžiku poznamenala: "Náhle jsi přestal, jako bych byla –" a důležitý nebyl ani tak důvod, proč jsem přestal, jako spíš důvod, proč jsem to vůbec dělal, no abych si u ní zajistil větší sexuální zájem, se kterým bych pak mohl nakládat podle libosti, až si ho uvážu na mašličku – vyhráté milostné ústí ženy, luno, to je místo pro muže, kteří milují, a ne... pro tohotole nedospělého opilce a supersobce... pro tohotole... poznal jsem a vnitřně to i cítím po předešlých zkušenostech, že musíš padnout na kolena a vyprosit si od ženy podvolení, prosit ji za odpuštění všech svých hříchů, musíš ji chránit, pomáhat jí, všechno pro ni udělat, zemřít pro ni, ale pro boží smilování, milovat ji a milovat ji všemožně zevnitř a dávat jí veškerou lásku, co máš – ano, už to slyším, psychoanalýza (tajně se třesu po těch několika kontaktech s jejím ochlupením, drsným jako strniště, a že je černoška, tak ještě trochu drsnějším, i když ne natolik, aby to bylo znát, a pak vnitřek sám, nesetkal jsem se s lepším, bohatším, úrodnějším, vlhčím, teplejším, byl plný skrytých, měkkých, kluzkých pohoří, svaly tam měla tak mocné, že často aniž by si to uvědomila, stáhla je jako svěrák, ta hráz zabořila, ačkoli na tohle jsem přišel až v průběhu jiné noci, příliš pozdě –). A tak poslední fyziologická pochybnost, kterou mám, se týká této kontrakce a obrovské síly lůna, pochybnost, za kterou může chvíle, když o tom teď zpětně přemýšlím, kdy Adam při první souloži s ní zažil nesnesitelnou probodávající bolest, že až vyjekl a pak musel jít k doktorovi, aby mu to obvázal a takové ty věci (a později, když se vrátil, mu Carmody dokonce vyrobil z velké plechovky, z buničiny a z rostlinných přísad lokální orgonový akumulátor, a aby ho vykurýroval, umístil jeho trysku do trysky v plechovce), a teď bych rád věděl a podezřívám naše kuřátko, jestli z nás fakt nechtěla udělat eunuchy, pokud si to Adam nemyslí, je to jeho chyba a neprohlédl to, ale stahovala tam mocně (lesba!) (vždycky o tom věděla), drtila ho, vytrestala ho a u mě se jí to nepodařilo, i když se snažila hodně, až mě odhodila jako mrtvou hmotu, kterou teď jsem – psychoanalytiku, myslím to vážně!

To už je příliš. Začalo to, jak už jsem řekl, příhodou s károu – ten večer jsme popíjeli u Danteho červené víno a měli jsme vypíjecí náladu, z níž jsme teď oba dva tak znechucení – Yuri přišel s námi, byl tam Ross Wallenstein a Yuri, snad aby se vytáhl před Mardou, se choval celý večer jak puberták a rytmicky tepal Wallensteina prstíkem po zátylku, takové to blbnutí v baru, ale Wallenstein (kterého za to kamarádi z mokré čtvrti pořád mlátí) otočil tu svou kristovskou modravou nebolenou tvář, díval se jako smrtka a kukadla mu žhnula přes brýle, ztuhle hleděl, zíral, jako by jen pohled samotný dokázal Yuriho uzemnit, dlouho nepromluvil, až nakonec řekl: "Neser mě, vole," a znovu se otočil ke svému rozhovoru s přáteli a Yuri to udělá zase a Ross se opět otočí a znovu stejná nedotčenost, táž strašlivá podzemníkovská verze nenásilné obrany Inda Mahátmy Gándhího (čemuž jsem se nejdřív vysmíval, když mi řekl: "Seš buzík, vole, ne, mluvíš jak buzík," tahle chytlavá poznámka mi od něj připadala tak absurdní, navíc vážím 170 liber proti jeho 130 či 120, proboha, tak jsem si musel ve skrytu říkat: "Ne, neper se s tím borečkem, bude jen řvát a ječet a volat poldy a nechá tě, abys ho praštil, a bude tě pronásledovat ve spaní, podzemníka na zem nesložíš, vůbec ničím ho nesečneš, je to nová kultura, kterou nic nepřemůže") – nakonec jde Wallenstein na záchod a Yuri mi povídá, zatímco Mardou byla u baru pro další tři sklenky vína: "Hele, pojďme na hajzl, dáme mu do držky," a já se zvedl, abych šel s Yurim, ale ne nabančit Rossovi, spíš zabránit, aby k něčemu takovému nedošlo – vždyť Yuri byl svým založením vlastně opravdovější chuligán než já, seděl v Soledadu za to, jak se bránil při nějaké ostré rvačce v polepšovně – Mardou nám oběma zastoupila cestu, jak jsme si to razili k záchodu, povídá: "Můj bože, kdybych tě nezarazila," (rozesmátá, rozpačitá Mardou, usmívá se, pofíkává) "ty bys tam fakticky šel" – dřívější

Rossova holka a teď ve svých sympatiích bezedná toaleta Rossovy pozice, asi stejné, jako je teď moje, ó ta prokletá trnitá záložka stránky zrání –

Odtamtud jdeme jako obvykle do Masky, piva, rostoucí opilost, pak ven a jdeme domů, Yuri právě dorazil z Oregonu, nemá kde spát a rovnou se ptá, jestli by nám nevadilo, kdyby se u nás vyspal, nechávám to na Mardou, je to její domácnost, slabě řeknu v tom zmatku nějaké to "to víš že ne" a Yuri už s námi míří k domovu – cestou najde káru, vyzve nás: "Nastupte, budu taxík a vyvezu vás oba domů na kopec." – Fajn, vlezeme si dovnitř a lehne si na záda opilý, jak to dokáže jen červené víno, a on nás tlačí z Beach přes ten osudný park (kde jsme seděli to první smutné nedělní odpoledne po snu a po výstraže) a ujíždíme v té káře věčnosti, Anděl Yuri nás tlačí, vidím jen hvězdy a občas střechy činžáků – nikdo nepomyslí (pouze na okamžik já, možná i ostatní) na to darebáctví, na ztrátu, kterou jsme tím způsobili nějakému italskému chudásovi, když jsme tak naložili s jeho károu – jedeme v ní od začátku Broad-waye až přímo k Mardouinu bytu, v jednu chvíli, zrovna když tlačím já a oni se vezou, zpívám s Mardou bop a bopujeme i na melodii Jsou na obloze dnes večer hvězdy a v té opilosti prostě – zaparkujeme tu káru debilně před Adamovým domem a vypálíme hlučně nahoru. – Nazítrí, poté co jsem spal na zemi a Yuri chrněl na pohovce, čekáme na Adama jakoby už v předtuše, co řekne na naše hrdinské dobrodružství, Adam přichází domů z práce vzteky bez sebe, vyjede: "Fakt, nemáte ani tuchy, co bolesti jste způsobili nějakému starému arménskému obchodníkovi, kašlete na to – ale tím krámem tady venku taky ohrožujete můj byt, když to najdou policajti, co to do vás vjelo." A Carmody mi řekne: "Leo, myslím, že ty jsi tvůrce toho veledíla" či "Ty jsi šéfoval tomu brilantnímu tahu" nebo něco takového, což jsem tedy vážně nešéfoval, a celý den jsme stříhali po schodech sem a tam a nahlíželi na káru, která tam stále trčí na hony vzdálená tomu, aby ji našli policajti, jen Adamův domácí na ni nakukuje, chce zjistit, kdo se k ní přihlásí, čmouchá něco podezřelého a ten pech, Mardouina peněženka v ní stále ještě leží, jak jsme ji tam v opilosti zapomněli, domácí nakonec konfiskuje ji a čeká, co bude dál (přišla o pár dolarů a o svou jedinou peněženku). – "Jediný, co se, Adame, může stát, že když poldové najdou tu káru, snadno zmerčí peněženku a adresu a zanesou to k Mardou do bytu a stačí, když ona řekne: 'Úžasný, peněženka je na světě,' a bašta a nic se nestane." Ale Adam křičí: "Človče, i kdyby nic nebylo, nabouráš mi bezpečí bytu, necháš před barákem káru s číslem, a říkáš nic se neděje" a já jsem cítil, že bude jančit, a jsem na to připravený, povídám: "K čertu, ostatní můžeš kárat, ale mě ne, já to od tebe neberu – vždyť to byla jen opilecká sranda," dodám a Adam na to: "Tohle je můj byt a můžu jančit, kdy –", tak vylitnu a hodím po něm jeho klíči (které nechal udělat, abych k němu mohl chodit, kdy se mi zachce), ale zahákne se do nich kroužek od matčiných klíčů a chvíli na zemi vážně zápolíme, abychom rozpletli pomíchané klíče, on dostane svoje a já řeknu: "Ty ne, to jsou moje, tyhle," on si je dá do kapsy, a tak jsme dopadli. – Chci vystřelit, odejít jako u Larryho. – Mardou tam je, vidí, jak jsem zas vyřízený – a ve mně nikdy ani stín pomýšlení, abych jí pomohl ze srabu. (Jednou se mě zeptala: "Kdybych někdy ulítla, co uděláš, pomůžeš mi? – A co když se mě budeš snažit seknout?" "Zlatíčko," řeknu, "fakt se vynasnažím, ujist'uju tě, nebudu tě sekat a budu tě chránit, aby ses dala dohromady," důvěra starého borce – ale ve skutečnosti ulítávám mnohem častěji.) – Cítím obří vlny temného nepřátelství, připadá mi, že z Adama, který sedí v rohu v křesle, ta nenávisť, zášť a destrukce skoro vytékají, nemohu sedět v těch vysilujících telepatických nárazech a po celém bytě je cítit ta Carmodyho jihoamerická droga, yage, kterou má v kufrech, to už je moc – (i když je to fraška, později se shodneme, že je to fraška) – mluvíme o jiných věcech – Adam mi zčistajasna hodí klíče zpátky, přistanou mi v klíně, a místo abych si s nimi potočil na prstě (jako bych uvažoval, jako by vypočítavý kanadský Frantík zvažoval pro a proti), vyskočím jak klučik, trochu se zahihňám a mrsknu klíče zpátky do kapsy, aby se Adam cítil líp a taky abych na Mardou udělal svou "rytířskostí" dojem – ale ona si toho nevšimne, sleduje něco jiného – no a v tom obnoveném míru řeknu: "A stejně za to mohl Yuri, já to vůbec nešéfoval, jak to nazval Frank" – (ta kára, ta tma, bylo to stejné, jako když Adam v prorockém snu sešel po schodech, aby se podíval na "ruského patriarchu", tam byly taky káry) – A tak v dopise, který píšu Mardou a kde líčím její krásu, mám stupidní, zlostné výpady, o kterých jen tvrdím, že "jsou férové" a že "jsem klidný, vážný, poetický", třeba "Ano, rozčilil jsem se a hodil jsem Adamovi jeho klíče zpátky, protože přátelství, okouzlení, poezie spí v ušlechtilém tajemství" a neviditelný svět je příliš blažený, než abychom ho zavlékali na dvůr společenských realit" či nějaké takové žvásty, které Mardou určitě přeletěla jedním okem – dopis, který

měl ladit s její hřejivostí, s jejím báječným říjnovým laskáním, začínal nesmyslným vyznáním (pokud se to za vyznání vůbec označit dá): "Když jsem naposledy psal milostný lístek, skončilo to celé nicotně" (tím jsem myslel vlažnou známost s Arlene Wohl–stetterovou začátkem roku) "a jsem rád, že ty jsi upřímná" nebo "že máš upřímné oči," jak stálo v další větě – dopis jí měl dojít v sobotu ráno, aby pocítila mou hřejivou blízkost, zatímco jsem byl venku a doprovázel svou sedřenou a vděčnou matku, aby omrkla obchody a podnikla svůj čtvrtletní nákup na Market Street (stará Frankokanadanka, dělnice, ulice v San Francisku se jí naprosto pletou), ale došel jí až mnohem později, poté co jsem se s ní sešel, a četla ho v mé přítomnosti, byl nudný – to nemá být literární stížnost, ale věc, která musela Mardou zabolet, ta potřeba odvety a stupidnost mého útoku na Adama – "Člověče, vždyť nemáš vůbec právo na něho ječet, fakt, je to jeho byt, je v právu" – ale můj dopis je vlastně jednou velkou obranou tohoto "práva ječet na Adama," a vůbec ne odezvou na její milostné psaní –

Důležitá nebyla samotná příhoda s károu, ale to, co jsem spatřil, do čeho se mé bystré oči a hladová paranoia zakously – Mardouino gesto, po němž mi ztěžklo srdce, i když jsem zapochyboval, třeba jsem dobře neviděl a možná jsem si to špatně vysvětlil, jak se mi často stává. – Vešli jsme dovnitř, vyběhli jsme po schodech a hupsli na velikánskou dvoupostel, vzbudili jsme Adama, ječeli jsme, pošťuchovali jsme se a i Carmody seděl na okraji postele, jako by chtěl říct: "Ale děti, děti," prostě moře opilecké zábavy – Mardou v jednu chvíli při těch hrátkách přelévajících se z pokoje do pokoje skončila s Yurim vpředu na gauči, kam jsme sebou, myslím, mrskli všichni tři – ale já odběhl do ložnice kvůli jiným věcem, povykládal si, když jsem se vracel, zahlédl jsem Yuriho, který věděl, že se vracím, jak vystřelil z gauče na zem, a když to udělal, Mardou (která nejspíš nevěděla, že přicházím) po něm vystřelila rukou, jako by chtěla říct ACH, TY MRŠKO, jako kdyby ji těsně předtím, než sklouzl z postele, poškádlil nebo jí provedl něco hravého – poprvé jsem si všiml jejich mladinské hravosti, se kterou jsem ale jako škarohlíd, spisovatel a taky starý mládenec nepočítal a pořád jsem si opakoval: "Seš starej hejl, máš ale štígro s takovým mladým, sladkým poupátkem" (a přitom jsem si neustále pohrával s myšlenkou, a to už asi tři týdny, jak bych se jí mohl zbavit, aniž bych jí ublížil, dokonce kdyby to šlo, "aniž by si toho všimla," abych se mohl vrátit k pohodlnějšímu způsobu života, třeba zůstat celý týden doma, psát a pracovat na třech románech, vydělat balík peněz a do města vyrážet jen za příjemným povyražením, když to nebude Mardou, tak postačí jakékoli jiné kuřátko, tohle jsem nosil v palici tři týdny a zrodila se z toho či se na tom vytvořila žárlivá fantazie šedavého provinilého snu, který se točil kolem naší postele) – teď jsem uviděl Mardou, jak vyjela na Yuriho s tím ACH, TY, a rozklepal jsem se nad pomyšlením, že se snad za mými zády něco děje – bral jsem to jako výstrahu, jak Yuri rychle a pohotově sklouzl z postele, když mě slyšel přicházet, jak jsem řekl, jakoby provinile, jako by ji poškádlil či jako by se jí zakázaně dotkl, a její drobné milovné rtíky (ale ne pro mě) se na něj našpulily a vyjela po něm, jak děti. – Mardou byla fakt jako holčička, vzpomínám si na první večer, co jsem ji potkal, kdy Julien balil na podlaze marihuanové cigarety, byla nakloněná nad ním, vysvětloval jsem jim, proč ten týden vůbec nepiju (tehdy to byla pravda a souviselo to s událostmi na lodi v New Yorku, vyděsil jsem se, říkal jsem si: "Jestli budeš takhle dál chlastat, tak umřeš, už si neudržíš ani jednoduchou práci", a tak jsem se vrátil do Friska a vůbec jsem nepil a všichni vykřikovali: "Páni, ty vypadáš báječně"), tohle jsem povídal ten první večer a hlavy jsme měli namáčkнутé k sobě, Mardou, Julien a já, oni byli jako děcka s tím naivním PROČ, když jsem jim říkal, že už nepiju, jako děti poslouchali mé vysvětlování o tom, jak jedna plechovka piva vede ke druhé, náhle vevnitř jiskří a exploduje energie, třetí plechovka, čtvrtá: "A pak jsem ztracený, piju několik dní a je se mnou amen, lidi, bojím se, že jsem alkoholik" a oni jako děti, jako jiná generace, nic nekomentují, jsou jen uctíví, zvědaví – a teď mám stejný vztah s mladým Yurim (v jejím věku), vyjede na něj, Ach, Ty, čemuž jsem v opilosti nevěnoval moc pozornosti a spal jsem s Mardou na zemi a Yuri na gauči (celé to jeho chování, jak je dětinský, legrační, jak si dopřává) – tehdy mi poprvé vytanulo na mysli, že se uskutečňují mystéria z toho žárlivého provinilého snu, který vedl od příhody s károu k nejhoršímu okamžiku ze všech, k noci, kdy jsme jeli domů k Brombergovi.

Začalo to jako obvykle v Masce.

Noci začínající tak zářivě, projasněné nadějí, pojd'me navštívit přátele, pojd'me se na něco podívat, telefony zvoní, lidé přicházejí a odcházejí, kabáty, klobouky, průpovídky, bystré řeči, metropolitní vzrušení, runda pív, další runda pív, hovor se zkrásňuje, je v něm větší vzrušení, zanícenost, další runda,

půlnoční hodina, později, rozjařené šťastné tváře jsou teď divoké a za chvíli je to, kamaráde, s tím vrávoráním, de dej úbebe, krach, noc se krátí a opilé zakouřené blbnutí nakonec vyústí u barmana jako věstec u Eliota, BUDEM ZAVÍRAT – takhle nějak dorazíme do Masky, kde se zastavuje jeden mladý kluk, jmenuje se Harold Sand, se kterým se Mardou náhodou asi před rokem seznámila, je to mladý romanopisec, vypadá jako Leslie Howard, právě mu přijali rukopis, a tak v mých očích získal zvláštní půvab a chtěl jsem ho vychutnat – měl jsem o něj zájem ze stejných důvodů jako o Lavalinu – literární chtivost, závist – jako obyčejné jsem proto (u stolu) věnoval Mardou míň pozornosti než Yuri, který tehdy ve mně tím, jak se na nás lepil, nevzbuzoval žádné podezření, který naříkal: "Nemám kde bydlet – uvědomuješ si, Percepiede, jaké to je, když nemáš ani kde psát? Nemám holky, nic. Carmody a Moorad mě u sebe nenechají, je to párek starých sester," což na mě nezabralo, a když Yuri odešel, řekl jsem o něm Mardou jenom: "Je stejný jako ten mexický buzík, co sem dolízá a popadne ti i poslední cigaretu," oba jsme se zasmáli, protože vždycky když na tom byla finančně nejbídněji, buch, objevil se někdo, kdo potřeboval "píchnout" – ne že bych Yuriho označil jako somráka (v tomto směru s ním budu zacházet šetrně, důvod je nabíledni). – (S Yurim jsem měl v tom týdnu dlouhý rozhovor v baru nad portským vínem, tvrdil, že všechno je poezie, já se snažil o staré, zaběhlé rozlišení na verš a prózu, on řekl: "Poslyš, Percepiede, věříš ve volnost? – takže ať řekneš co chceš, je to poezie a poezie a zase poezie, všechno je to poezie, velká próza je poezie, velký verše jsou poezie." – "Ano," odpovím, "ale verš je verš, a próza je próza." – "Ne ne," zaječel, "všechno je to poezie." "Dobrý," povídám, "věřím tvé víře ve volnost, třeba máš pravdu, dejme si ještě víno." – A přečetl mi své "nejlepší verše", které nějak souvisely se "zřídkačným nokturnem" a připadaly mi, jak jsem mu řekl, jako poezie z okresního plátku a nebyly jeho nejlepší – vždyť jsem od něho už četl mnohem lepší věci, které se týkaly jeho drsného chlapectví, koček, matek ze dna periférie, newyorského popelníkového Ježíše, který září v opětovném vtělení na ventilátorech slumových činžálců nebo dlouhými kroky překračuje světlo – prostě to, co uměl a co psal dobře – "Ne, zřídkačké nokturno ti neseď," ale on tvrdil, že je to ono, "možná bych řekl, že je to ono, kdybys to napsal na jeden zátah." – "Ale vždyť jo – letělo mi to volně z hlavy a já to jen hodil na papír. Vypadá to, jako bych to promýšlel, ale ne. Bylo to jak výbuch, bác! přesně jak říkáš, spontánní vize!" O čemž teď pochybuju, ačkoli když řekl, že "zřídkačké nokturno" dostal spontánně, stouplo u mě na ceně, byla v tom jakási faleš, jak jsme tak na sebe ječeli nad vínem v baru na Kearny Street.) Yuri se na mě a na Mardou věšel skoro každý večer – jako stín – a sám Sanda z dřívějška znal, a teď ten Sand zavítá do Masky, rozpálený, úspěšný, mladý autor, tváří se "ironicky" a z klopy mu trčí velký parkovací útržek, chtivě se do něj všichni tři pustíme, přimějeme ho, aby si sedl k našemu stolu – nutíme ho, aby povídal. – Pak z Masky za roh ke 13 apoštolům, jdeme všichni a cestou (teď je vzpomínka mnohem silnější a už mě bolí ten večer s károu a Mardouino ACH, TY) začne Yuri s Mardou závodit v běhu, vytlačují se, strkají do sebe, zápolí na chodníku a nakonec ona chytí velkou lepenkovou krabici a hodí ji po něm a on jí to oplátí, jsou zase jako děti – jdu vpředu, konverzuju vážně se Sandem, ačkoli – taky on pošilhává po Mardou – nějak mu nedokážu sdělit (ani jsem se nepokusil), že Mardou je moje láska a že by teda bylo lepší, kdyby po ní nejel tak zřetelně, tak jako Jimmy Lowell, jeden barevný námořník, který zničehonic uprostřed mejdanu u Adama zavolal a přišel s jedním skandinávským druhem z lodi, podíval se zvědavě na Mardou a na mě: "Fičíš s ní v posteli?" a já na to: "Jo," a tu noc, kdy Art Blakey bubnoval jako šílený a kdy zpocený Thelonious Monk udával lokty rytmus celé generaci, koulel na kapelu bláznivě očima a tím je dirigoval, pořád jsem zdůrazňoval Yurimu, to je mnich a světec bopu, tehdy večer se ke mně Jimmy Lowell, ten správně ostrý frája, nahne a řekne: "Chtěl bych si pohrát s tvým kuřátkem" (jako za starých časů, kdy jsme si je s Leroyem vždycky prohazovali, takže mě to nešokuje), "nebudeš proti, když se jí zeptám?" a já povídám: "Ona nepatří mezi tyhle holky, jsem si jistý, že v daný chvíli věří jednomu chlapovi. Když se jí zeptáš, tak ti to, kámo, řekne sama" (tehdy jsem nepocítil žádnou bolest ani žárlivost, náhodou to byl zrovna večer před Žárlivým snem) – nedokážu Lowellovi říct, že je to – že chci – aby zůstala – aby byla, koktám, koktám, mou – nedovedu vypálit zpřímá: "Hele, tohle je moje holka, co to kecáš, jestli ji zkusíš vypíchat, jdeme do sebe, to je ti snad jasné." – Takhle s děvkařem, jinak se zdvořilým, důstojným Sandem, velmi zajímavým mladým hochem, třeba: "Sande, Mardou je moje dívka a já bych byl radši, atd." – ale on po ní jede, a proto s námi trčí a jde s námi za roh ke 13 apoštolům, ale je to Yuri, kdo s ní začne zápasit a osahávat ji na ulici – takže když později odejdeme od 13 apoštolů (z

toho lesbického baru, kde kromě zchátralosti nic nezůstalo, a přitom ještě před rokem tu vysedávali andělé v červených košilích jako vystřižení z Geneta či z Djuny Barnesové), sednu si na přední sedadlo v Sandově rachotině, aspoň nás zaveze domů, sedím vedle něj vpředu u spojky, aby se nám líp povídalo, a opět se vyhýbám Mardouině ženskosti, nechám jí místo, aby si sedla vedle mě dopředu k oknu – místo toho, než bys řekl švec, usadí svou prdelku za mě, překmitne sedadlo a vnoří se do zadního sedadla za osamoceným Yurim, aby spolu zápasili a špásovali, a teď tak intenzívně, že se bojím otočit, abych neviděl na vlastní oči, co se děje a jak se uskutečňuje sen (sen, který jsem každému vyžvanil, dokonce i Yurimu, a z kterého jsem udělal velkou událost).

Zastavíme u domovních dveří na Heavenly Lane a Mardou teď opile žvatlá (my dva se Sandem jsme opile rozhodli, že pojedeme do Los Altos, celá tahle naše partie, a vpálíme ke starému známému Austinovi Brombergovi a velký večer bude mít další pokračování): "Jestli pojedete k Brombergovi do Los Altos, tak jed'te vy dva, já s Yurim zůstanu tady" – srdce mi divoce zabušilo – zabušilo tak, že jsem ho poprvé poslouchal, a jeho souhlas mě korunoval a požehnal mi.

A pomyslel jsem si: "Tak, hochu, tady máš šanci, aby ses jí zbavil" (což jsem už tři týdny osnoval), ale najednou mi to v uších znělo hrozně falešně, už jsem tomu nevěřil, už jsem si nevěřil ani sám.

Ale než vejdemo dovnitř, chytí mě rozpálený Yuri na chodníku za ruku, zatímco Mardou se Sandem jde už nahoru po schodišti, kde jsou ty rybí hlavy: "Poslyš, Leo, opravdu nechci Mardou píchat, je do mě zblblá, ale chci, abys věděl, že ji nechci píchat. Pokud půjdete ven, tak se chci jediňe vyspat ve vaší posteli, protože mám zítra rande." – Ale teď ani já samotný nemám chuť zůstat na noc v Heavenly Lane, když tu bude Yuri. A fakt už je v posteli, potichu, a musel bych tedy říct: "Vypadni z postele, abychom si tam mohli lehnout my, jdi si spát do toho nepohodlného křesla." – Takže tohle víc než cokoli jiné (jsem unavený a vzrůstá ve mně trpělivost a moudrost) mě přiměje, abych souhlasil se Sandem (taky se mu nechce zůstat), že můžeme stejně tak dobře jet do Los Altos a vzbudit starouš Bromberga, a já se obrátím k Mardou a mé oči říkají či navrhuji: "Jen si zůstaň s Yurim, ty děvko," ale ona už chytla svůj cestovní košík či víkendový bágel a dává do něj můj zubní kartáček, hřeben, svoje věci, a teď to teda vypadá tak, že vyrazíme my tři – a taky že ano, Yuriho necháváme v posteli. – Cestou to už nevydržím a někde u Bayshore za nádherné noci vyplněné dálničními světly, ze které mi zbyla jen prázdnota, přičemž vyhlídka na "víkend" u Bromberga se změnila v hrůzné zahanbení, se zadívám na Mardou v okamžiku, kdy Sand vystoupil, aby koupil v bistru hamburgery: "Hopslas na zadní sedadlo za Yurim, proč jsi to udělala? a proč jsi říkala, že s ním zůstaneš?" – "To byla ode mě blbost, miláčku, byla jsem opilá." Ale já jí už dál nechci zaslepeně věřit – umění je krátké, život dlouhý – teď ve mně rozkvetlo dračí monstrum žárlivosti rozdivočené jak v nějakém tuctovém kresleném filmu: "S Yurim se celou dobu škádlíš, je to jako ten sen, o kterém jsem ti vyprávěl, to je na tom hrozné – Už nikdy neuvěřím, že sny se vyplňují." – "Ale kotě, tak to vůbec není," ale já jí nevěřím – mrknu se a vidím, že na tom mladíčkovi může oči nechat – neošálíš starého praktika, který se v šestnácti, ještě předtím, než mu Velký císařský utírač setřel Haděrkou Smutněnkou ze srdce mízu, zamiloval do nemožné kokety a švindlíčky, to se vychloubám – cítím se tak mizerně, že se to nedá vydržet, stočím se na zadním sedadle, samotinký – oni pokračují v jízdě a Sand, který se chystal na čilý hovorný víkend, tu má najednou před sebou párek ponurých milostných válečníků, a přitom zaslechne vlastně jen útržek: "Ale mně nešlo o to, miláčku, aby sis to myslel," a tak se mu zřejmě v hlavě vybavuje incident s Yurim – ocitá se s otravnou dvojicí a musí jet celou tu štreku do Los Altos a se stejnou úporností, s jakou napsal půl miliónu slov svého románu, se nahýbá nad volant a žene auto poloostrovní nocí dál do svítání.

Na šedém úsvitě přijíždíme k Brombergovu domu v Los Altos, zaparkujeme a zazvoníme u domovních dveří, tři ostýchavci, já největší – a Bromberg schází rovnou dolů, hned s výkřiky burácivého halasného souhlasu – "Leo, já nevěděl, že vy dva se znáte" (tím myslí Sanda, kterého velmi obdivuje) a jdeme dovnitř, do pověstné bláznivé Brombergovy kuchyně na rum a na kávu. – Třeba byste řekli, že Bromberg je ten nejkouzelnější frajer na světě, má krátké tmavé vlnité vlasy, takové jako ta senzační holka Roxanne, krouť se mu nad obočím jako hádci a velké skutečně andělské oči mu září, lezou z důlků, velké žvatlavé děcko, velký génus slova, napsal studie i eseje a vlastní asi vůbec největší soukromou knihovnu na světě (taky ho proslavila), přímo tady v domě, ta knihovna je dílem jeho erudice a velkého příjmu (to není pomluva) – dům zdědil po otci – teď se taky stal novým důvěrným přítelem

Carmodyho a právě se spolu chystali vyrazit do Peru, aby pořádně okoukli indiánské kluky, povídali si o tom, diskutovali o umění a aby navštěvovali tamější literáty a podobné věci, tohle všechno jsem nutil Mardou až příliš poslouchat v našem milostném vztahu (výstřední akademické debaty), že už byla naprosto zdecimovaná z kultivované řeči, zálibné preciznosti, okaté uhlazení ve vyjadřování, což všechno vykulený obr Bromberg dokonale ovládal, až ho zachvacovaly extáze a křeče: "Ach, příteli, to je něco tak okouzujícího a domnívám se, že je to mnohem, MNOHEM lepší než Gascoynův překlad, i když přesto soudím –" a Sand ho v tom dokonale imituje, což souvisí s jejich nedávným velkým setkáním a vzájemným obdivem – a tak pro ty dva, jako kdysi i pro mě, se z tohoto pošmourného svítání stává dobrodružství a z Friska metropolitní Velký Řím, ve kterém si povídají o literatuře, hudbě a umění, kuchyň je jako po náletu, Bromberg vyskočí, aby přinesl francouzské vydání Geneta tlusté na tři palce či staré vydání Chaucera nebo cokoli, na co se Sandem narazí, a Mardou je zachmuřená, v myšlenkách stále ještě u Yuriho (to si myslím já), sedí v kuchyni na kraji stolu nad vystydlou kávou a rumem – Ach jo, já sedím na stoličce, zarmoucený, zlomený, ukřivděný, a bude to ještě horší, piju jeden šálek za druhým a liju do sebe silný těžký mok – ptáci konečně kolem osmé začínají vyzpěvovat a Bromberg svým mohutným hlasem, mocnějších jsem moc nepoznal, rozvibruje hlubokými extatickými zvuky stěnu v kuchyni – zapne gramofon, drahý dům, kompletně a vkusně zařízený, jsou tady francouzská vína, ledničky, třírychlostní aparáty s reproduktory, sklep, atd. – chci se podívat na Mardou, nevím, jak bych se měl tvářit – a přitom se na ni vlastně bojím pohlédnout, protože vím, že v jejích očích naleznu jen úpěnlivou prosbu: "Neboj se, miláčku, řekla jsem ti, přiznala jsem svou pošetilost, fakt toho moc, moc, moc lituju –" ten její pohled "mocné lítosti" mě zraňuje nejvíc, jak se kradmo dívám a vidím ho... Není záchrany, když i ti modří ptáčky jsou chmurní, zmíním se o tom Brombergovi, když se mě zeptá: "Co je s tebou dneska, Leo?" (vykutálený výraz pod obočím, chce mě rozesmát a povzbudit). – "To nic, Austine, víš, jen když se teď ráno dívám z okna, ptáci vypadají nějak chmurně." – (A předtím, když odešla Mardou nahoru na záchod, poznamenal jsem já, vousatý vyzábělý srandovní opilec, k těmto učeným gentlemanům něco o "nestálosti", určitě je to překvapilo, i když) – Ach, nestálosti! Ale i přesto, že jsem byl zjevně nešťastně zadumaný a vyplňoval jsem tím celou místnost, snažili se nevšímat si toho a poslouchali nahrávky Verdiho a Pucciniho oper v hořejší obrovitánské knihovně (čtyři stěny od koberce ke stropu našlapané věcmi jako Objasnění Apokalypsy ve třech svazcích, kompletní dílo a básně Chrise Smarta, kompletní tohle a tamto, obrana toho či onoho, kterou napsal někdo, koho sěží znáš, v roce 1839, v roce 1638 –). Využiju příležitosti a řeknu: "Jdu si schrupnout," je už jedenáct, mám právo být unavený, seděl jsem na zemi a Mardou s majestátem dámy si přitom pěkně celou tu dobu seděla v rohu knihovny v lenošce (kde jsem onedlou spatřil sedět slavného jednorukého Nicka Spaina, když nám Bromberg v dobách větší pohody na začátku roku pouštěl originální nahrávku Pokroku hříšníka) a sama vypadá tak tragicky, tak ztraceně – tolik ji bolí moje bolest – můj žal vypůjčený z jejího – získávám pochopení – takže v návalu odpuštění a potřeby běžím a sednu si jí k nohám a sklopím hlavu na její koleno před ostatními, kterým je to teď ale naprosto fuk, tedy Sandovi, protože se hluboce pohroužil do hudby, do knih, do brilantní konverzace (mimořádně, takovýmto zálibám se nic na světě nevyrovná a mně to teď, i když unaveně, probíhá myslivnou, která si žádá epičnost, a vidím v obrysech celý svůj život, všechny známosti, lásky, obavy i cesty se mi opět vynořují ve velké neohraničené symfonii, ale už mi na tom tak moc nesejde kvůli této ženě, která váží 105 liber, navíc hnědé, jejíž drobné nehtíky na nohách se červenají v sandálech s řemínky, musím polknout) – "Ach, drahý Leo, PŘECI jen to vypadá, že se nudíš." – "Ale kdeže! jak bych se tady mohl nudit!" – Kéž bych nějak příjemněji uměl Brombergovi říct: "Kdykoli sem přijdu, mám nějaké problémy, vypadá to jako hrozná narážka na tvůj dům a pohostinnost, ale tak to vůbec není, copak nechápeš, že mám jen dnes ráno v srdci bolest a venku za oknem je ponuře" (a jak mu vysvětlit tu další návštěvu, kdy mě taky nepozval, ale kdy jsem k němu vpadl nad šedavým ránem s Charleyem Krasnerem a byla tam omladina a i Mary, přišli ještě další, chlatal jsem gin a Schweppes, zběsile jsem se zpil, ztracený, pak mě popadly chmury a vlastně jsem usnul za bílého dne uprostřed pokoje – a ty příčiny jsou dnes už tak vzdálené, i když pořád ještě jako by nepříznivě vypovídaly o kvalitě víkendu u Bromberga) – "Ne, Austine, je mi jen nanic –," Bezpochyby ho taky už Sand při tom šušání zpravil, jak je to s milenci, když i Mardou seděla jako pěna – tak podivného hosta tady Bromberg snad ještě neměl, chudák podzemníkovská holka, zbitá*) černoška, co

na sobě nemá šaty za víc jak dva dolary (to jsem bral velkoryse) a navíc ta zvláštní tvář, vážná a slavnostní, vypadala jak legrační, slavnostní, nejspíš asi nevídaný anděl v domě – a okolnosti tomu chtěly, že se fakt cítila nevídaná, jak mi řekla později. – Tak od nich ode všech zdrhnu, život nechám být, prostě všechno, a jdu se vyspat do ložnice (kde jsme tehdy s Charleyem nazi tančili mambu s Mary) a vyčerpaně se propadám do nových nočních můr, probudím se asi za tři hodiny a je neskonale čisté jasné zdravé šťastné odpoledne, ptáci ještě vyzpěvují, teď i děti štěbetají, prostě si připadám jako pavouk, který se probudí v prachovém zásobníku, a jako by svět nebyl pro mě, ale pro jiná stvoření, živější a stálější a taky méně podléhající kaňkám nestálosti –

Zatímco spím, nasednou ti tři do Sandova auta a (spořádaně) si vyjedou na pláž, dvacet mil, hoši skočí do vody, zaplavou si, Mardou se prochází na pobřeží věčnosti, její prsty i chodidla k zulíbání se otlačují do bledého písku proti lasturkám, sasankám a potrhaným vyschlým chaluhám, které moře vyplavilo už dávno, vítr jí vyfoukává krátký účes, jako by Heavenly Lane navštívila Věčnost (tak se mi to jeví v posteli) (ještě ji vidím, jak se promenuje, špulí rty, neví co podniknout, když ji opustil Trpící Leo a je úplně sama, nedokáže švitořit s Brombergem a se Sandem o všemožných prkotinách v umění, co s tím?) – Takže po návratu přijde za mnou k posteli (po Brombergovi, který divoce vyběhne po schodech a vpálí do dveří: "PROBUĎ se, Leo, přece nechceš prospat celý den, byli jsme na pláži, to fakt není fěr!") – "Leo," řekne Mardou, "nechtěla jsem s tebou spát, protože jsem se nechtěla vzbudit v Brombergově posteli v sedm večer, to už bych nezvládla, nemůžu –", čímž myslí svou terapii (na kterou už vůbec nechodila, protože jsem ji naprosto paralyzoval svými kunčofty a pitkami), svou úchytku, strach ze šílenství ji drtí a hrozí, že ji rozmačká v tomhle zmateném a hrozném životě se mnou, který už přestal být milostným dobrodružstvím, teď se navíc probudit vystrašeně z kocoviny v cizí posteli (cizí, přes laskavé, ale asi ne příliš srdečné přivítání) vedle Lea, toho neschopného chudáčka. – Náhle jsem se na ni zadíval, přestal jsem poslouchat ty upřímné opravdové prosby, spíš jsem se nechal okouzlovat světlem z jejich očí, co svítilo na Yuriho a nebyla to její vina, vždyť svítilo na celý svět po celý čas, moje světlo, ó lásko – "Jsi upřímná?" – ("Bože ty mě děsíš," řekla mi později, "kvůli tobě si najednou připadám jak dva lidi, v jedné roli tě podvádím a v té druhé – to mě fakt vyděsilo –") ale když se ptám "Jsi upřímná?", cítím hroznou bolest, která se právě zrodila z toho zmateného, řvoucího snu ("Bůh je naladěn tak, že vytváří naše životy méně kruté než naše sny," tenhle citát jsem bůhvíkdě oněhdy viděl) – všechno to cítím a promítám si svá další, hrozná probuzení v kocovině u Bromberga a vůbec všechna probuzení v kocovině ve svém životě, cítím teď: "Hochu, tohle je jistý, neodvratný začátek konce, už moc daleko nedojdeš, kolik další zmatenosti ještě unese tvé vlastní tělo a jak dlouho vydrží pohromadě, když tvé duševno na něj neustále doráží – hochu, zemřeš, když ptáci smutní – to je znamení –." Ale spíš než myšlenky je ve mně řev, zapomínám na vize o své práci, kašlu na své pohodlí (zas takzvané staré dobré pohodlí), mozek si teď neustále rozdírám – zahrávám si s myšlenkou dělat na dráze – ó, bože, jakou nepřátelskou a bláhovou iluzi a naprostou zmatenost a šílenství si ve svém smutku vytváříme tam, kde by měla zůstat věrná láska – jako to já teď dělám s Mardou, která se nade mnou sklání, unavená, vážná, zasmušilá, dokáže prohlédnout skrz kůži (jak se potýká s neoholenými škaredinami na mé bradě) do mé hrůzy, a proto cítí všechnu bolest a bezútěšnost, která ze mě ve vibracích vychází, jak jsem to otestoval tím "Jsi upřímná?" a ona v tom správně poznala mé zoufalé volání jakoby ze dna hluboké studny – "Miláčku, pojd'me domů."

"Musíme počkat na Bromberga, pojedeme společně vlakem – nejspíš –." A tak vstanu z postele, jdu do koupelny (kde jsem byl už předtím, zatímco byli na pláži, a nechal se unášet sexuálními vzpomínkami do mnohem divočejších a dávnějších víkendů u Bromberga, chudáček Annie, nenalíčená a s kudrlinkami ve vlasech, a Leroy, chudáček Leroy v pokoji dumá, co že tam jeho žena dělá, a Leroy později zoufale odjíždí do noci s vědomím, že jsme v koupelně něco kutili, a tak si teď připomínám tu bolest, co jsem tehdy ráno způsobil Leroyovi, jen abych trošinku nasýtil toho červa a hada, který se nazývá sex) – jdu do koupelny, opláchnu se a scházím dolů, snažím se být veselý.

Přesto se nedokážu podívat Mardou zpřímá do očí – v srdci mám: "Ach, proč jsi to udělala?" – a vycít'uju ve svém zoufalství proroctví toho, co má přijít.

A jako by to nestačilo, byl to navíc den, kdy večer se pořádal velký mejdan, kterého se zúčastnili

Jonesovi, večer, kdy jsem vyskočil z taxíku od Mardou a zanechal ji napospas líticím války – válečník Yuri válčí proti vazalovi Leovi, každý sám za sebe. – Začalo to tak, že Bromberg telefonoval a dával dohromady dárky k narozeninám a chystal se na autobus, abychom stihli staříčkou lokálku 151, která jede do města v 16.47. Je na nás smutný pohled, jak nás Sand veze na autobusovou zastávku, kde si v baru přes ulici dáme jedno bleskové pivo, zatímco Mardou, která se teď už stydí nejen za sebe, ale i za mě, zůstane na zadním sedadle v autě (taky je ale vyčerpaná), a přestože je bílý den, pokouší se spát – fakt se snaží, aby našla cestu ven z pasti, ze které jí mohu pomoci jen já, pokud bych dostal ještě jednu šanci – v baru, to říkám jen tak na okraj, sleduju s okouzlením Bromberga, jak okamžitě hřímavě pokračuje v těch svých strhujících komentářích o umění a literatuře a dokonce, no fakt, rozjízdí buzerantské fóry, drsné, jako když farmáři ze Santa Clay Valley chlastají u barového pultu, Bromberg si ani neuvědomuje ten důraz, který klade na všední, ale nepodstatné detaily a Sand je z toho nadšený, sám je vlastně taky podivín. – Jdu ven, abych řekl Mardou, že jsme se rozhodli jet pozdějším vlakem, abychom se mohli vrátit pro zapomenutý balíček, je to pro ni jen další blbina v tom kolotoči marnosti, přijímá zprávu s povzneseně semknutými rty – ach, má lásko a ztracený drahoušku (to slovo už neplatí) – kdybych tenkrát věděl, co vím teď, nevracel bych se do baru, abych si dál povídal, ani bych se na tebe nedíval ublíženě atd. a nenechal bych tě, abys tam ležela v tom pustém moři času opomíjená, bez útěchy, bez odpuštění za hřích moře či času, vlezl bych dovnitř a sedl bych si vedle tebe, vzal bych tě za ruku a slíbil ti svůj život a ochranu – "Protože tě miluju a my nemáme důvod" – ale tehdy jsem měl daleko do toho, abych si naplno uvědomil, jakým úspěchem je tato láska, naopak jsem se ještě topil v myšlenkách, že se vymotávám ze svých pochyb o ní – ale konečně přijel vlak, 153 v 17.31, a po všech těch průtazích nastupujeme dovnitř a vyrážíme k městu – přes Jižní San Francisco a kolem mého domu, sedíme naproti sobě, když projíždíme kolem velkých seřadišť v Bayshore, ukazuju vesele (snažím se být veselý) na nákladní vagón, jak sebou škubne, když přiráží k násypníku a zdaleka slyšíš skřípění plechů, júúú – ale většinou jen mrtvě sedíme, stísněně na sebe hledíme, až to nevydržím: "Mám pocit, že mi roste opilecký nos" – říkám, co mě napadne, jen abych zmínil napětí, i když ve skutečnosti by se mi ze všeho chtělo brečet – ale jinak celou cestu opravdově všichni tři smutníme a jedeme vlakem společně k veselí, hrůze, k té konečné vodíkové bombě.

– Austinovi dáme nakonec adieu na nějakém rušném rohu Market Street, pak se s Mardou prodíráme velkým smutným zachmuřeným davem, jedinou zmatenou masou, jako bychom se náhle skutečně propadli do světa, který je projevem duševního stavu, co spolu zažíváme po dva měsíce, nedržíme se ani za ruce, ale já nervózně razím cestu davem (chci z něj vypadnout co nejrychleji, nenávidím to), ale hlavně že jsem moc "ublížený" na to, abych ji držel za ruku, a připomínám si (ted' bolestněji), že většinou trvala na tom, abych ji nedržel na ulici za ruku, aby si lidi nemysleli, že je šlapka – až skončíme v tom bezmračném ztraceném smutném odpoledni na Price Street (ó, ta osudná Price Street) směrem k Heavenly Lane mezi dětmi a mladými hezkými mexickými zajdami, nad každou z nich si pro sebe s pohrdáním říkám: "Páni, skoro všechny jsou lepší než Mardou, stačí jen sbalit jednu z nich, ale ach, ach jo" – nikdo z nás moc nemluví a ona má takový zármutek ve svých očích, v těch očích, kde jsem původně našel indiánskou hřejivost a okamžitě jsem té šťastné noci ve světle svíčky musel poznamenat: "Zlatíčko, ve tvých očích vidím nejen celoživotní zalíbení, které pramení z té Indiánky v tobě, ale taky protože jako napůl černoška jsi nějak první, zásadní žena a proto jsi nej – nejpůvodnější, nejcitovější a nejmateršestější" – ted' tam má zármutek, ale jakýsi ztracený americký dovětek a s ním i nálada – "Eden je v Africe," poznamenal jsem jednou – ale ted' jsem ublížený a nenávisťně to obracím, takže cestou po Price Street, pokaždé když spatřím mexickou holku nebo černošku, říkám si pro sebe: "Děvky," všechny jsou stejné, jde jim jen o to, aby tě podvedly a okradly – vybavují se mi všechny mé dřívější pletky s nimi – Mardou cítí moje nepřátelské vlny a mlčí.

A kdopak jiný než Yuri je v naší posteli v Heavenly Lane – v dobrém rozmaru – "Ahoj, makal jsem celý den a padla na mě taková únava, že jsem se musel vrátit a ještě si trochu odpočinout." – Rozhodl jsem se, že mu všechno řeknu, snažím se v ústech vytvořit slova, Yuri vidí to napětí v mých očích, Mardou to napětí cítí, někdo klepe na dveře a máme tu Johna Golze (stále romanticky roztoužený po Mardou, naivka), taky cítí to napětí: "Jdu si půjčit něco na čtení" – tváří se zamračeně, to asi nejspíš kvůli tomu, jak jsem ho podebral s tou možností selekce – takže hned vypadne s knihou a Yuri vstává z postele (zatímco

Mardou schovaná za plentou se převléká z večerních šatů do džinsů na doma) – "Leo, přihraj mi kalhoty." – "Zvedni se a vem si je sám, jsou tadyhle na židli, ona tě neuvidí" – legrační poznámka, připadám si legračně a podívám se na Mardou, ta je ale zticha a přemítá o svém.

Jakmile odejde do koupelny, řeknu Yurimu: "Děsně jsem žárlil, jaks byl s Mardou včera v noci na zadním sedadle, fakt že jo." – "To já nezavinil, ona s tím začala." "Hele, ty ses – chci říct, nech ji, dej si zpátečku – všechny holky na tebe letí, úplně odpadají" – při těchto slovech se zrovna Mardou vrací, ostře pohlédne, slova neslyší, ale vidí je ve vzduchu, a Yuri hned chytí ještě otevřené dveře a řekne: "Jo, tak fajn, frčím k Adamovi, pak se tam stav."

"Cos to říkal Yurimu?" – Zopakuju jí slovo od slova – "Bože, to napětí tady nešlo vydržet" – zkormoučeně si srovnávám v hlavě, že místo abych byl mojžíšovsky tvrdý ve své žárlivé situaci, vykecával jsem se s Yurim nervózně, jako vždycky "poeticky", slovy jsem mu vyjádřil své napětí, ale ne hloubku svých pocitů – nesměle rekapituluju svou nesmělost – posmutním a potřebuju uvidět starouše Carmodyho –

"Brouku, skočím – myslíš, že dostali na Columbus Street kuřata? – nějaká jsem tam viděla – a upečeme si je, co říkáš, to bude parádní večeře." – "A," říkám si v duchu, "co mně pomůže kuře pěkně doma na večeři, když ty miluješ Yuriho tak, že musí odejít ve chvíli, kdy vejdeš dovnitř, protože je tady tlak mé žárlivosti a možnost, že mi budeš nevěrná, jak to prorokoval sen?" "Chci" (nahlas) "zajít za Carmodym, je mi smutno – ty zůstaň tu, upeč si kuře, pojez – sama – vrátím se pro tebe později a někam půjdeme." – "Ale takhle to dopadne vždycky, stále někam odcházíme, nikdy spolu nezůstaneme sami." – "Ja vím, ale dneska večer je mi teskně, musím zajít za Carmodym, a proč, na to se mě teď neptej, mám neskonale smutnou touhu a důvod ho vidět – víš, že jsem ho nedávno kreslil" (prvně jsem nakreslil tužkou skici ležících lidských postav a Carmody s Frankem z nich byli nadšení, pyšnil jsem se nad tím) "a koneckonců, když jsem kreslil Frankovy rysy, všiml jsem si velkého smutku, co má ve vráskách pod očima, takže vím, že –" (v duchu: vím, že pochopí, jak je mi teď teskně, vždyť to takhle sám protřpěl na čtyřech kontinentech). – Zadumaná Mardou neví, čeho se má zachytit, ale vtom jí řeknu tu část své bleskové rozmluvy s Yurim, na kterou jsem prve zapomněl (a tady taky): "Řekl mi – „Nechci píchat tu tvou Mardou, vždyť ani není můj typ –.“" "Ale, že prý nejsem jeho typ! To se teda podívejme!" (její veselá zoubky jsou teď portálem, kudy dují zlostné větry, a v očích jí jiskří) a slyším to feťácké stahování koncových nosovek, jak to dělá hodně feťáků, co znám, a pramení to z nějaké těžké vnitřní ospalosti, kterou jsem u Mardou přičítal její okouzující, vytríbené modernosti (jak jsem se jí jednou zeptal): "Odkud? Kde ses naučila všechno, co víš, a kdes získala tak kouzelný způsob mluvy?", ale teď mě ty koncovky šíleně rozčilují, protože se objevují v průhledné rozmluvě o Yurim, při které dává Mardou jasně najevo, že vlastně není vůbec proti tomu, aby se s ním na mejdanu či někde jinde znovu sešla, "jestli bude machrovat s těmi řečmi, kdo není jeho typ," vytmaví mu to. – "Ach je," říkám, "takže teď CHCEŠ jít na mejdan k Adamovi, abys to Yurimu oplátila a sjela ho – jsi tak průhledná."

"Ježíši," jak míjíme lavičky v parku u kostela, ve smutném parku letošního léta, "teď mi to teda dáváš, průhledná."

"Jo, je to tak, ty si snad myslíš, že do toho nevidím, napřed jsi nechtěla jít k Adamovi vůbec, a teď, když ses dozvěděla – teda fakt, jestli to není průhledné, tak nevím jaké." – "Ty mi to dáváš, ježíši" (šňupavě se směje) a oba dva se vlastně hystericky rozřehtáme, jako by se nic nestalo, a fakt jsme jako šťastní, bezstarostní lidé z filmového týdeníku, kteří spěchají ulicí za svou prací a za svými záležitostmi, jsme ve stejně smutném deštivém týdeníkovém mystériu, ale s velikou vyjící vřavou v sobě (jak pak musí být uvnitř cukrlátkovým panenám ze stříbrného plátna) a má to aliteraci jako kladivem klep kokos křáp a kop, lituju, že jsem se kdy narodil...

Na úplné završení, jako by to pořád ještě nestačilo, se otevře celý svět, když Adam otevře dveře, důstojně se uklání, ale v očích mu hraje nějaké tajemství a jako bychom nebyli vítáni, tak se naježím a – "Co se děje?" Pak vytuším přítomnost dalších lidí, nejen Franka, Adama a Yuriho. – "Máme hosty." – "Ne," řeknu, "významný?" "Myslím, že jo." "Koho?" "MacJonese a Phyllis." – "Cože?" – nadešel velký okamžik, kdy buďto odejdu, anebo se setkám tváří v tvář se svým úhlavním literárním sokem Balliolem MacJonesem, s člověkem, který mi byl zprvu tak blízký, že jsme se k sobě nakláněli ve vzrušených debatách a překlápěli jsme si pivo do klína, debatovali jsme a vyměňovali jsme si knihy, půjčovali si je a

četli a byli jsme tak zahrabaní do literatury, že to ubohé nevinátka se skutečně nějak dostalo pod můj vliv, teda, vlastně se Mac jen přiučil řeči a stylu a hlavně historii odvazové či beatnické generace či podzemníkovské generace, a já mu řekl: "Macu, napiš velkou knihu o všem, co se seběhlo, poté co Leroy přišel v roce 1949 do New Yorku, nevynechej ani slovo a fič, jed'!"*) a on ji napsal, četl jsem to, kritickým okem, Adam i já jsme měli při návštěvách u něho kritické připomínky k rukopisu, ale když to vycházelo, zaručili mu 20 000 dolarů, neslýchanou sumu pro nás, pro všechny ty beatnické flákače z Beach, Market Street a z newyorského Times Square, i když my dva s Adamem jsme vážně dodávali, cituju: "Jones nepatří mezi nás – patří jinam – do světa trhlé střední vrstvy" (adamismus). A tak jeho velký úspěch přišel ve chvíli, kdy jsem na tom byl nejbídněji a vydavatelé na mě úplně kašlali, a co horšího, měl jsem děsivou paranoiu z drogového návyku, tak mě ten úspěch popudil, ale zase jsem z toho nešlel, i když ve mně zůstalo nepřátelství, změnil jsem názor, když tatík čas zamával kosou v mém okolí, a po různých malérech a cestách po světě, na lodích jsem mu psal omluvné dopisy, které jsem vzápětí roztrhal, mezitím on psal taky a pak zasáhl o rok později Adam, trochu jako světec či prostředník, zpravil každého z nás o zlepšených sympatiích na druhé straně – velký okamžik, kdy se budu muset podívat brachovi Macovi do očí a potřepu si s ním rukou a řeknu, že je to za námi, ať se rozpustí všechna hořkost – což stejně neudělá na Mardou dojem, vždyť je tak nezávislá a nedosažitelná tím novým způsobem, co mi ještě zlomí srdce. No, ale když je tam MacJones, hned řeknu nahlas: "Fajn, paráda, čekal jsem, že se s ním uvidím," a vpálím do obývacího a přes něčí hlavu, kdo zrovna vstával (byl to Yuri), si potřepu s Balliolem pevně rukou, na chvíli si zamyšleně sednu, ani si nestačím všimnout, kam se chuděrc Mardou podařilo usadit (tady jako u Bromberga a jako kdekoli, ubohý tmavý andílek) – nakonec odcházím do ložnice, když už nemůžu vydržet tu zdvořilou konverzaci, co tam švitoří nejen Yuri, ale i Jones (a taky jeho žena Phyllis, která mě špižovala, jestli jsem pořád ještě naježený), pádil jsem do ložnice a ve tmě jsem si lehl a při první příležitosti jsem se snažil přimět Mardou, aby si lehla ke mně, ale ona nechtěla: "Leo, nechci ležet tady ve tmě." – Pak se objeví Yuri, uváže si jednu z Adamových vázanek a řekne: "Jdu ven nabalit nějakou holku," a máme pak takovou šuškovou pohodu stranou od ostatních v pokojíku – vše odpuštěno. – Ale Jones se nezvedá z gauče, z toho cítím, že se mnou nechce mluvit a asi si tajně přeje, abych odešel. Když Mardou zase přicupitá k posteli, na které se ukrývám ve své hanbě a žalu, zeptám se: "O čem si tam povídáte, o bopu? Jemu neříkej nic o muzice." – (Ať si na to přijde sám! říkám si v duchu nasupeně) – Já jsem bopový spisovatel! – Ale pak mě pošlou pro piva, a když se s nimi vracím, jsou všichni v kuchyni, Mac vpředu, usmívá se a povídá: "Leo! ukaž mi ty kresby, že prý jsi nějaké udělal, chtěl bych je vidět." – Takže jsme zas kámoši, nahybáme se nad kresbami a Yuri musí ukázat taky svoje (i on kreslí) a na Mardou ve druhém pokoji opět zapomínám – ale tady jde o historický okamžik, a když si pak ještě prohlížíme s Carmodym jeho fotky z Jižní Ameriky, smutné vesnice hluboko v pralese a města v Andách a putující mraky, všimnu si Macova pěkného drahého obleku, náramkových hodinek, jsem na něho pyšný, navrch má atraktivní knírek a vypadá mužně – což všem vyzvoním – pivo nás už teď všechny pěkně rozehřívá, pak jeho žena Phyllis nachystá večeři a družnost teče proudem –

Na Jonese vlastně natrefím v pokojíku s červenou žárovkou, jak si povídá o samotě s Mardou, jako by s ní dělal interview, vidím, jak se kření a říká si: "Starej Percepied má zas rozkošnou panenku", a já v duchu utrápeně: "Jo, na jak dlouho" – a poslouchá Mardou, která se baví, když jsem ji dopředu varoval, všemu rozumí, vážně mluví o bopu, třeba: "Bop se mi nelíbí, fakt ne, je to pro mě jako fetování, v bopu jede příliš moc feťáků a já to v tom slyším." – "Opravdu," Mac si upraví brýle, "to je zajímavé." – A já k nim přistoupím a řeknu: "Ale tobě se nikdy nelíbilo to, z čeho pocházíš" (pohlédnu na Mardou). – "Co tím myslíš?" – "Jsi dítě Bopu" nebo jste bopové děti, nějaké takové tvrzení a s Macem jsme v tom zajedno – takže později, když celá ta naše parta vyrazí ven, aby pokračovala v nočním juchání, má na sobě Mardou Adamovo dlouhé černé sako (místo svého dlouhého) a taky šílený dlouhý šátek, vypadá jako polské děvčátko z podzemí či chlapec v kanálu pod městem, roztomilá a moderní, na ulici přebíhá od jedné skupiny ke druhé, ve které jsem já, a jak se blíží, napřahuju ruku (na hlavě mám jako hipster z legrace naražený Carmodyho plstěný klobouk a pořád ještě nosím červenou košili, kterou už víkendy naprosto zdecimovaly) a její drobné tělo se zhoupne od noh vzhůru proti mně a jdeme dál a já ji nesu a slyším vzadu Máčův smích a uznalé "No ne" a "To je vono" a pyšně si pomyslím: "Teď vidí, že mám

skutečně skvělý kuřátko – že nejsem odepsanej, ale jedu dál – starej neumdlévající Percepied – ani o den jsem nezestárl, pořád jsem v tom, pořád s mladými, s novou generací –." Nicméně pestrobarevný hlouček pokračuje kterousi ulicí, Adam má na sobě frak se vším všudy, který si půjčil večer předtím od Sama, aby se mohl zúčastnit nějaké vernisáže, na kterou dostal v práci volňásky – v husím hejnu opět k Dantemu a do Masky – ta Maska, pořád ta stará poetická Maska – Danteho bar, kde ve řvoucích vlnách společenského vzrušení a štěbetání jsem mnohokrát vzhlédl, abych zachytil Mardouin pohled a hrál s ní tu hru očí, ale ona vypadala odmítavě, nepřítomně, zahloubané – už ke mně necítí žádnou náklonnost – je jí špatně z celého toho našeho hovoru, když se znovu objeví Bromberg a pokračují zanícené přednášky, má plné zuby toho zvláštního nakažlivého skupinového nadšení, které se od vás očekává, když jako Mardou jste s hvězdou té skupiny nebo, chci říct, třeba i s jedním z toho souhvězdí, jak hlučné a únavné to pro ni určitě bylo, když musela pozorně poslouchat všechno, co jsme říkali, a rozplývat se nad čerstvými vtipky a poznámkami ze rtů pořád toho jednoho a samého vtělení, nejnovějšího projevu téhož starého monotónního mystéria osobnosti ve veliké KaJa*) – skutečně vypadala znechuceně a hleděla do prázdna.

A tak ani později na Mardou neudělalo žádný dojem, když jsem v opilosti přesvědčil Paddyho Cordavana, aby si přesedl k našemu stolu, a on nás všechny pozval k sobě, abychom pili dál (ten Paddy Cordavan, který je obvykle kvůli své ženě společensky nedosažitelný, protože ona s ním chce pokaždé jít domů sama, ten Paddy Cordavan, o kterém Buddy Pond prohlásil: "Je tak krásný, že se na to nedá dívat," vysoký blondák s velkou pusou, zasmušilý kovboj z Montany, pomalu mluví, má pomalou chuť i pohyby), vždyť se stejně chtěla trhnout od Paddyho a od všech podzemníků od Danteho, které jsem teď čerstvě otravoval pokřikováním na Juliana: "Pocem, všichni díme k Paddymu na pařák a Julien de taky," pročež Julien vyskočil a vtačil se k Rossu Wallensteinovi a k ostatním do jejich boxu, myslel si: "Bože, ten hroznej Percepied na mě řve a zas se mě snaží zavlíct na nějaký jeho debilní podnik, někdo by mu to už měl zatrhout." A Mardou docela určitě nenadchlo, když jsem šel na Yuriho naléhání k telefonu, abych promluvil se Samem (volal z práce), a souhlasil jsem, že se s ním sejdu později v baru naproti jeho kanceláři – "Deme všichni, deme všichni!" teď vyřvávám, že dokonce i Adam s Frankem zívají a Jones už dávno odešel – metám po schodech v Paddyho domě nahoru a dolů kvůli dalším telefonům se Samem a v jednu chvíli vrazím do Paddyho kuchyně, abych vyzvedl Mardou a šli jsme za Samem, a Ross Wallenstein, který dorazil, zatímco jsem byl v baru telefonovat, se podívá a řekne: "Kdo sem pustil toho chlápka, hej, o koho jde? jak ses sem dostal! Hej, Paddy!" a myslí to vážně, že bude dál tak nevraživě vyjíždět v tom počátečním stylu "si buzik, néé", ignoruju to, řeknu: "Bráško, jestli nezavřeš pusinku, trochu ti ji ošperkuju," takhle ho nějak shodím, už si nepamatuju, vždyť jsem dost silný, abych ho roztočil jako vojáčka, to, jak se chová, k tomu ten toporný krk, a odcházím – táhnu Mardou dolů k taxíku, abychom vyrazili za Samem a do vířící noci tohoto divokého světa, slyším její hlásek, který jakoby v dálce protestuje: "Ale Leo, drahoušku, já chci jet domu a vyspat se." – "Ale kruci!" a řeknu taxikáři Samovu adresu, ona řekne NE, naléhá, dává mu adresu na Heavenly Lane: "Zavez mě napřed tam a pak jed' za Samem," ale já se zaboha nedokážu zbavit jistoty, že jestli ji napřed zavezu na Heavenly Lane, nemůže taxík nikdy dojet k baru, kde čeká Sam, před zavíračkou, a tak argumentuju, štekáme na taxikáře střídavě adresy, ten čeká jako ve filmu, ale najednou vidím rudě, ten stejný rudý zážeh (abyste si udělali lepší představu), vyletím z taxíku a upaluju pryč a je tam druhý taxík, skočím do něj, řeknu Samovu adresu a už je ode mě za horami – opouštím Mardou v noci, unavenou a zbitou v taxíku, a zaplatím svůj taxík dolarem, který Mardou svěřila Adamovi, aby jí koupil sendvič, ale ten na to ve zmatku zapomněl a dal ho mně pro ni – chudáček Mardou, vrací se domů opět sama a opilý maniak je pryč.

Páni, pomyslím si, tohle je konec – nakonec jsem ten krok učinil, a panečku, oplatil jsem jí to, co mi udělala – muselo to přijít a je to tu – lup ho.

Není to fajn, vědět, že se blíží zima –
a život bude kapánek
klidnější – a ty budeš doma
psát a dobře jíst a budeme

trávit příjemné noci zatočení
jeden ve druhém – a teď jsi doma
odpočínutý a jíš dobře, protože
by ses neměl moc rozesmuthňovat – a mně je
líp, když vím, že se cítíš dobře.
a

Napiš mi Cokoli.
Prosím, opatruj se
Tvá přítelkyně
a má lásko
a ach
A miluji tě
MARDOU
Prosím

Ale nejhluběji v sobě jsem vždycky měl neblahou předtuchu a proroctví, že až přijdu na Heavenly Lane, zahnu ostře z chodníku, podívám se nahoru, a když se u Mardou bude svítit, tak se tam bude svítit – "Ale jednou, drahý Leo, se tam svítit pro tebe nebude" – a to je proroctví, které se neohlíží na žádné tvé Yurie a ani neslábne s hadem času. – "Jednoho dne tam nebude, až budeš chtít, aby tam byla, nebude se tam svítit, ty se budeš dívat nahoru a v Heavenly Lane bude tma a Mardou bude pryč a přijde to, až to budeš nejmíň očekávat a chtít." – Tohle jsem vždycky věděl – proletělo mi to hlavou tu noc, co jsem vylítl z taxíku, sešel se se Samem v baru, měl tam dva novináře, kupovali jsme drinky, prachy se mi vysypaly na zem, spěchal jsem, abych se namazal (skoncoval jsem se svou holčičkou!), vrazil jsem k Adamovi a Frankovi, zase jsem je vzbudil, zápasili jsme na zemi, Sam mi roztrhl tričko, smetl jsem lampu, vypil sám litrovku bourbonu jako za starých báječných časů pospolitosti, takhle pokračoval ten noční rachot a všechno k ničemu... probudím se ráno s definitivní kocovinou, která mi oznámí: "Příliš pozdě" – a vstanu, vrávorám ke dveřím přes tu spoušť, otevřu a odcházím domů, Adam, když slyší moje skuhrání, mi řekne: "Leo, běž domů a dej si řádný oddych," cítil, jak jsem na tom mizerně, i když nevěděl o Mardou a o mně – a doma jsem šoupal nohama, nemohl jsem tam vydržet, musel jsem vypadnout ven, jako by někdo měl brzy umřít, jako by ve vzduchu voněly kytky smrti, a šel jsem se vyplakat na nákladové nádraží v Jižním San Francisku.

Plakal jsem na nádraží, seděl jsem na plátu starého železa, nade mnou měsíc v novoluní a o kousek dál tratě staré South Pacific, plakal jsem, protože jsem se nejen vykašlal na Mardou a teď jsem si nebyl jistý, jestli jsem se na ni chtěl vykašlat, avšak kostky byly vrženy, ale taky že jsem cítil, jak nocí prostupují její mocné vzlyky a v závěrečné hrůze máme oba dva oči vyťestěné, uvědomujeme si, že se rozcházíme – ale jak vzhlednu a čekám představy, spatřím náhle tvář své matky, avšak ne ve tváři měsíce, ale někde na obloze – jde vlastně o vzpomínku z toho samého dne, kdy jsem nemohl sedět na židli ani nic podnikat a mráкотně jsem si po večeři zdříml – zrovna když jsem se probudil k nějakému televiznímu programu s Arthurem Godfreyem, spatřil jsem nad sebou nakloněnou tvář své matky, její neproniknutelné oči, nehybné rty, kulaté líce a brýle, které svým leskem téměř zakrývaly její výraz, a já ho zprvu pokládal za vizi hrůzy, abych se roztřásl, ale neroztřásl mě to – přemítal jsem o tom cestou a teď najednou na nádraží brečím nad svou ztracenou Mardou a docela hloupě, protože jsem to byl já, kdo se rozhodl ji odmrstit, byla to vize lásky mojí matky vůči mně – ta tvář bez výrazu (a výraz neměla, protože byla tak hluboce upřímná) se ke mně skláněla ve vizích mého spánku, ale s trochu pootevřenými rty, jako by trpěla a chtěla říct: „Pauvre Ti Leo, pauvre Ti Leo, tu souffri, les hommes souffri tant, y'ainque toi dans le monde j'va't prendre soin, j'aim'ra beaucoup t'prendre soin tous tes jours mon ange." – "Chudáčku Leo, ubohý Leo, ty trpíš, muži tak trpí, jsi sám samotinký na světě, budu se o tebe starat, ráda se o tebe postarám po všechny tvé dny, můj anděli." – Moje matka, ta je anděl – slzy se mi tlačí do očí, něco prasklo, jsem na dně – seděl jsem tak asi hodinu, přede mnou Butler Road a gigantický, dlouhatánský růžový neon BETHLEHEM WEST COAST STEEL a hvězdy na nebi, kolem fíčí Zipper a vůně

uhelného kouře z lokomotiv, jak tam sedím a nechám je míjet, a ještě dál po trati v té noční temnotě kolem letiště v Jižním San Francisku spatříš zkurvené červené světlo, signální světlo letící k Marsu, jak plave v tmavých velkých rudých majácích, které vystřelují nahoru a dolů a vysílají ohnivé záblesky do neskonalé čisté líbezné starokaliifornské oblohy ztracené neposkvrněnosti v pozdní smutné noci letního času podzimu, jara, babího léta, zimy, vysoko jako stromy – jediný člověk ze South City, který odešel z útulného předměstského domova, aby se schoval mezi nákladní vagóny a přemýšlel – zlomený. – Něco se ve mně uvolnilo a spadlo – a pomyslel jsem si: ó, ty živote mé duše a dobrotivý Bože či to, co mě sem přivedlo, abych trpěl a sténal a ještě se proviňoval, a kdo mi dává tělo a krev, věci tak bolestné, to – ženy myslí všechno dobře – to jsem věděl – ženy milují, ohýbají se před tebou – zradit lásku ženy je stejně snadné jako si plivnout na nohy, na vlastní hliněné nohy –

Ten náhlý krátký pláč na nákladovém nádraží a proč, to jsem opravdu nechápal a ani nemohl – říkal jsem si v duchu hluboko v sobě: "Vidiš tvář ženy, která je tvou matkou a tolik tě miluje a po léta tě chrání, tebe, takového vandraka, opilce – nikdy si ani trochu nepostěžovala – protože ví, že ve svém nynějším rozpoložení nemůžeš jít do světa a starat se o sebe, dokonce ani nemůžeš najít a udržet si lásku jiné ženy, která by tě ochraňovala – a to vše, protože jsi hloupoučkový Ti Leo – ztracený v hluboké tmavé jámě noci pod hvězdami světa, zesláblý, každý na tebe kašle, a teď jsi odhodil lásku téhle dívenky, protože jsi potřeboval další sklenku pro hulvátského zloducha z odvrácené strany svého šílenství."

A jako pokaždé.

Skončilo to velkým zármutkem na Price Street, když jsem se s Mardou setkal v neděli večer podle svého rozvrhu (v tom týdnu jsem napsal rozvrh, když jsem přemítal na dvorku v marihuanovém blouznění: "To je nejchytřejší program, co jsem kdy vymyslel, takhle se můžu plně věnovat milostnému životu," vědomý si toho, jak je na tom Mardou s Reichem, a současně napíšu ty tři romány a budu proslulý – atd.) (rozvrh jsem rozepsal a poslal Mardou, co na to řekne, stálo v něm: "Jít k Mardou v 9 večer, spánek, návrat následujícího dne v poledne a odpoledne psát a povečeřet, po večeři odpočinek a pak opět k Mardou v 9 večer" s prázdnými místy, kdybychom přes víkend "chtěli snad jít ven") (to jsem vymazal) – tak s tímto rozvrhem v hlavě a po víkendu stráveném doma jsem vkročil do toho hrozného – vypálil jsem zkrátka k Mardou v neděli večer v 21 hodin podle rozvrhu, v jejím okně se nesvítilo ("Zrovinka jak jsem věděl, že to jednou přijde") – ale na dveřích je vzkaz, a pro mě, čtu ho, když jsem se napřed rychle vymočil na záchodě na chodbě – "Drahý Leo, vrátím se ve 22.30," a dveře jsou (jako vždy) nezamčené, jdu dovnitř počkat a čtu si Reicha – opět s sebou nosím svého velkého, zdravého Reicha, prozíravou knihu, a aspoň budu připravený "pěkně jí to tam projet", jestli to má skončit ještě tuhle noc, a sedím tam, tčkám očima a kuju plány – 23.30 a stále ještě nepřišla – začínám mít obavu – schází mi – ("Leo," řekla mi později, "já si fakt myslela, že je mezi námi konec, že už se vůbec nevrátíš") – a přece tam pro mě nechala ten féerický vzkaz, vždycky a ještě i teď doufá a nechce mě ranit a nechat čekat ve tmě – ale protože se ve 23.30 nevrací, vystřelím ven k Adamovi, nechám jí tam vzkaz, aby zavolala, a k tomu dodatek, který po chvíli vymažu – prostě chumáč drobných detailů, které pílí k velkému zármutku na Price Street, a dojde k němu po tom, co spolu strávíme "úspěšnou" milostnou noc, kdy jí řeknu: "Mardou, stala ses mi mnohem dražší po tom všem, co se přihodilo," a proto, jak se shodneme, ji dokážu lépe uspokojit, takže to konečně dostane – vlastně dvakrát, a poprvé – strávíme sladce celé odpoledne jakoby znovu sjednoceni, ale občas se na mě chudinka Mardou podívá a řekne: "Ale fakt bychom s tím měli praštit, nikdy jsme nepodnikli nic společného, chystali jsme se do Mexika, potom ses chystal najít si práci a měli jsme žít spolu a vzpomeň si na nápad s podkrovím, samý prelud, který nemohl vyjít, protože jsi ho nevytlačil ze své hlavy ven do světa, nepotýkal ses s tím a já, já teda taky ne – kolik týdnů jsem už nebyla u své psychoterapeutky." (Tentýž den jí napsala hezký dopis, ve kterém se omluvila a prosila, jestli by za pár týdnů nemohla zase chodit a poradit se o své ztracenosti, a já jí to odsouhlasil.) – To vše se zneskutečnilo v okamžiku, kdy jsem dorazil na Heavenly Lane na konci toho dne, kdy jsem ve chmurách přebýval doma a plakal na nákladovém nádraží, a spatřil jsem, že se u ní nesvítilo (jak mi bylo dokonale přislíbeno), ale ten vzkaz nás na chvíli ještě zachrání, shledám se s ní tu noc o něco později, když mi nakonec přece jen zavolá k Adamovi a řekne, abych přišel k Řitě, kam donesu pivo a pak ještě přijde Mike Murphy a přinese taky pivo – a je z toho další pošetilá noc uřvané opilecké zábavy. – Ráno Mardou řekne: "Pamatuješ si něco z toho, co jsi říkal v noci Mikeovi a Řitě?" – a já: "To víš že ne." –

Celý den si půjčujeme z blankytného nebe, je sladký – milujeme se a snažíme se slibovat si maličkosti – že nikam nebudeme chodit, ale večer řekne: "Pojďme do kina" (za její skromňoučké peníze ze šeku). – "Jéžiš, utratíme všechny tvé prachy." – "No a co, kašlu na to, utratím je a žádný fraky," s velkým důrazem – tak si natáhne své černé sametové kalhoty a stříkne na sebe nějaký parfém a já vstanu, přivoním jí ke krku a, bože, jak sladce voníš – a toužím po ní víc než kdy předtím, ztrácí se v mém objetí – z rukou mi vyklouzává jako prach – něco neklape. – "Sekl jsem tě, jak jsem vypálil z taxíku?" – "Leo, to bylo něco šíleného, takového maniaka jsem ještě neviděla." – "Promiň." – "Ja vím, že je ti to líto, ale šílenější chování jsem ještě neviděla a pokračuje to a je to pořád horší a třeba teď, ale kruci – pojďme někam do kina." – Tak jdeme ven a ona má na sobě krátký červený pršák, který jsem ještě neviděl, co mi ještě zlomí srdce, a černé sametové kalhoty a stříhá to vedle mě, v těch krátkých černých vlasech vypadá tak zvláště jako – jako někdo v Paříži – já mám na sobě jen staré nezníitelné brzdářské kalhoty a boty ze železnice a pracovní košili bez spodního tílka a náhle je venku studený říjen s poryvy deště, tak se jí klepu po boku, jak spěcháme po Price Street – směrem k Market Street, k biografům – připomínáme si odpoledne, kdy jsme se vraceli od Bromberga – něco se nám oběma vzpříčilo v krku, já nevím co, ona ano.

"Brouku, chci ti teďka něco říct, ale ještě než ti to řeknu, chci, abys mi dopředu slíbil, že i přesto se mnou půjdeš do kina." – "Jasně." – A samozřejmě jsem po chvíli dodal: "O co jde?" – Myslím si, že to souvisí s tím "fakt už to tutově, definitivně skončeme, už to nechci dělat, ne že bych tě neměla ráda, ale teď už nám je nebo by mělo být zřejmý –" takový nějaký argument, který dokážu zlomit jako dřív, když řeknu: "Ale hele, podívej, mám, počkej –" protože muž vždycky přinutí malou ženu, aby se ohnula, byla stvořena k ohýbání, ženy byly – a tak sebejistě očekávám podobnou řeč, i když se cítím mizerně tragicky ponuře a vzduch je ledový. – "Víš, tehdy v noci" (chvilu stráví ujasňováním, jak po sobě šly předešlé večery – a já jí pomáhám, aby si vzpomněla, a paži mám kolem jejího pasu, rychlou chůzí se blížíme ke křehkým vyšperkovaným světlům Price Street a Columbus Street, k tomu starému koutu North Beach, tak magickému a teď ještě magičtějšímu, když si jej v duchu vybavuju ze dřívějších momentů svého života v San Francisku, zkrátka, skoro se tetelím ve svém doupěti – shodneme se, že v každém případě má na mysli sobotní noc, což byla ta noc, kdy jsem plakal na nákladovém nádraží – ten náhlý, jak říkám, krátký pláč, ta vize – vlastně se ji snažím přerušit a říct jí to, snažím se si taky představit, co za hrůzu mi chce říct o té sobotní noci, že bych to měl vědět –).

"Víš, šla jsem k Dantemu a neměla jsem chuť tam trčet, snažila jsem se vypadnout – a Yuri se snažil mi dělat společnost – a někomu volal – a já byla u telefonu – řekla jsem Yurimu, že ho volají" (takhle nesouvisle) "a zatímco byl v telefonním boxu, vypálila jsem domů, protože jsem byla groggy – brouku, ve dvě ráno přišel a zaklepal na dveře –"

"Proč?" – "Aby se vyspal, byl opilý, vrazil dovnitř – a – víš –." "Hm?"

"Víš, zlato, pomilovali jsme se," – to bezva slovo – když ho vyslovila, nohy mě nesly dál a chodidla s jistotou našlapovala, ale spodní část žaludku se zbortila do kalhot či do slabin a tělo zažilo pocit hlubokého rozpuštění, kleslo do něčeho měkkého někde, nikam – pojednou byla ulice tak bezútěšná, kolemjdoucí lidé tak odporní, světla k nepotřebě, jen aby svítila na tenhle... tenhle jedovatý svět – šli jsme po dlažbě, když řekla "pomilovali jsme se", a musel jsem se soustředit, abych se dostal zpátky na obrubník, a nepodíval jsem se na ni – vzhlédl jsem po Columbus Street a napadlo mě rychle odejít, bleskově, jako tehdy u Larryho – neodešel jsem – řekl jsem: "Nechce se mi žít v tomhle odporném světě" – ale tak tiše, že mě stěží slyšela, možná vůbec ne, a jestli ano, tak to nekomentovala, ale po chvíli dodala pár slov, něco na způsob: "Ještě nějaký maličkosti, jako že – ale nebudu to teď rozebírat – třeba," zajíkávě a pomalu – a přitom svižně mažeme ulicí ke kinu – dávají Udatné býky (plakal jsem nad matadorovým zármutkem, když mu nejlepší přítel odjede s jeho dívkou do hor v jeho vlastním autě, plakal jsem i nad býkem, o kterém jsem věděl, že zemře, protože býkům velké smrti je souzeno zemřít v pasti, které se říká býčí aréna) – chtěl jsem utéct od Mardou pryč. ("Hele, podívej," řekla mi, není to ani týden, když jsem najednou začal mluvit o Adamovi a o Evě a vyjádřil jsem se o ní jako o Evě – ženě, jejíž krása donutí muže, aby udělali cokoli, "nejsem žádná Eva.") – Ale teď na tom nesejde – jdeme vedle sebe, pak se znenadání zastaví na opršelém chodníku a podráždí mě tím, že chladně řekne: "Potřebuju šátek," a otočí se a vejde do obchodu a já se otočím a následuju ji našťavaně tři metry za ní, uvědomím si,

že fakt nevím, co se mi mlelo v hlavě od Price Street a Columbus Street, vždyť už jsme teď na Market Street – zatímco je v obchodě, jsem definitivně rozpolcený, neměl bych teď odejít, jízdenku mám, stačí to bleskově švihnout přes ulici a jet domů, až vyjde, uvidí, že jsi odešel, pozná, že jsi porušil slib o kině, tak jako jsi porušil řadu slibů, ale tentokrát bude vědět, že na to máš velké samčí právo – ale to vše ještě nestačí – připadám si, jako by mě Yuri probodl – Mardou mě opustila a zahanbila – otočím se, že se naslepo podívám do obchodu, zrovna přichází, na hlavě má nachový fosforeskující šátek (protože právě začaly padat velké dešťové kapky a ona nechce, aby jí déšť porušil vlasy, které si pečlivě do kina načesala, a tak tu trochu peněz utrácí za šátky.) – V kině ji po patnáctiminutovém vyčkávání chytím za ruku, ne že bych na to myslel, vůbec ne, na to jsem moc šlehl, ale cítil jsem, že by to v té chvíli pokládala za příliš ponížené, kdybych ji vzal za ruku v kině jako milenku – ale vzal jsem ji za ruku, byla teplá a ztracená – neptej se moře, proč jsou oči tmavooké ženy zvláštní a ztracené – vyšli jsme z kina, já sklíčený, ona soustředěná, abychom rychle přešli chladnou ulicí k autobusu, a tam na autobusové zastávce ode mě poodešla, aby mě odvedla čekat na teplejší místo, a já (jak už jsem říkal) jsem ji v duchu obvinil z toho, že je šlapka.

Po příchodu domů, kdy jsme si sedli, ona mně na klín, když jsme si předtím dlouze a příjemně popovídali s Johnem Golzem, který přišel za ní, ale našel tam také mě, a tak jsem mohl odejít, ale ve své nové náladě jsem mu chtěl ukázat, že ho respektuju a mám rád, bavil jsem se s ním a on se zdržel dvě hodiny – vlastně jsem viděl tu Mardouinu otrávenost, jak si s ní povídal o věcech z literatury, které ji nezajímají nebo které dávno zná – chudinka Mardou.

Když odešel, uvelebil jsem si ji do klína a ona povídala o válce mezi muži: "Válčí mezi sebou, žena je pro ně kořist, a vy dva jste na tom teď tak, že pro Yuriho má tvoje kořist menší cenu."

"Jo," říkám smutně, "ale stejně jsem měl dát na toho starého feťáka, který říkal, že milenku najdeš na každém rohu – vole, všechny jsou na jedno brdo, neuvazuj se na jednu."

"To není pravda, ne, to jen Yuri teďka chce, abys za ním zašel k Dantemu, a oba dva se zasmějete a pomluvíte mě a shodnete se, že ženy jsou dobrý do postele a je jich habaděj. – Připadá mi, že jsi stejný jako já – toužíš po jedné lásce – chci říct, že lidé mají podstatu v ženě, ta podstata tam je" ("Ano," říkám si, "je tam podstata, to tvý lůno") "a muž ji má v rukách a utíká pryč, aby stavěl nabubřelý konstrukce." (Právě jsem jí přečetl pár prvních stránek z Plaček nad Finneganem a vysvětlil jí to, tam, kde Finnegan pořád staví "obrbu–dovy obrbudovy" na březích Liffey – blbec jeden!)

"Nebudu nic říkat," pomyslel jsem si – "Řekneš si, že nejsem chlap, když nezačnu jančit?"

"To je jako ta válka, co jsem ti říkala."

"Ženy taky vedou války –"

Ach, co si počnem? uvažuji – teď půjdu domů a všemu je nepochybně konec, nejen že je znuděná a má mě po krk, ale taky mě proklála mečem cizoložství, byla nestálá, jak to prorokoval sen, ten prokletý sen – spatřím sebe, jak chytám Yuriho za košili a svalím ho na zem, vytáhne jugoslávský nůž, chytну židli, abych ho s ní rozčís, každý to sleduje... ale pak rozvádím své denní snění a pohlédnu mu do očí a náhle spatřím pronikavý pohled šaška – anděla, pro kterého je život na zemi jediným šprýmem, a uvědomím si, že i tohle s Mardou byl šprým, a pomyslím si: "Legrační anděli, který jsi sestoupil mezi podzemníky."

"Kotě, je to na tobě," řekne mi nakonec, "jak často mě chceš vidět a tak – ale, jak říkám, chci být nezávislá."

A já jdu domů, když jsem ztratil její lásku.

A píšu tuhle knihu.

PODZEMNÍKOVSKÝ SMUTEK JACKA KEROUACA

Americký spisovatel Jack Kerouac (1922–1969), který pocházel z francouzsko–kanadské rodiny a ještě na střední škole měl problémy s angličtinou, psal na začátku 50. let v takové tvůrčí explozi, že to v americké literatuře nemělo od časů Hermana Melvilla obdoby. Za dva a půl roku, od března 1951 do října 1953, vytvořil pět románů: Na cestě, Doktor Sax, Vize Codyho, Maggie Cassidyová a Podzemníci

a rozsahem menší práci Říjen v železniční zemi (nevyšla samostatně, ale jako součást cestopisného souboru Osamělý cestovatel).

Když v benzedrinovém opojení napsal během tří dnů (a nocí) Podzemníky (aby pak pět let ležel rukopis v zásuvce jeho literární agentky Phyllis Jacksonové), přinesl je ukázat dívce, se kterou tento milostný vztah prožil. Skutečná Mardou (její pravé jméno neznáme, protože nechtěla být nikdy jmenována) znala jeho vydanou prvotinu, Maloměsto a velkoměsto, ale z jeho "spontánní" prózy četla jen něco málo z knihy Na cestě, protože jí dělaly potíže věty bez interpunkčních znamének. Netušila, nakolik se jeho beletrie stala veskrze autobiografickou. Nikdy ho nepodezírala z toho, že by o ní psal, protože věřila, že "tohle se přátelům nedělá". Rukopis, plný intimních detailů z jejich sexuálního života, ji šokoval. ("Jako by mi malý kluk přinesl mrtvou krysu se slovy: ‚Podívej, nesu ti dárek.‘") Navíc jí připadalo, že popsal jen jejich nejhorší setkání, přestože zažili i pěkné chvíle. Také se jí nelíbilo, jaké myšlenky jí vkládal do úst, obzvláště tu o "ženě jako podstatě".

Když Jack viděl, jak se Mardou hněvá, řekl jí: "Jestli chceš, hodím to do ohně." I když byla hodně rozzlobená, neměla to srdce, aby zničila rukopis, údajně jedinou kopii (později se musela smát představě, že by verze na žlutém tenkém papíře byla jediná). Chtěla okamžitě z newyorské Greenwich Village odjet, ale Jack navrhl, že přesadí příběh z New Yorku do San Franciska (incident s károu tím pak získal fantazijní podobu, ve které manhattanskou rovinu zaměnil za příkré stoupání na Telegraph Hill) a že z černé hrdinky udělá bělošku. Jak ukazuje konečná podoba knihy, splnil jen první část slibu.

Kerouac psal vlastně jedno velké autobiografické dílo, v němž jednotlivé knihy tvořily postupně další kapitoly. O této autobiografii, kterou nazval Duluozova legenda, prohlásil: "Na rozdíl od Prousta píši své vzpomínky průběžně, a ne až posléze v nemoci na lůžku. Ti

Jean (já), též zvaný Jack Duluoz, se dívá klíčovou dírkou svého oka na tuto obrovskou komedii, na tento svět zuřivého jednání a bláznovství, ale i vlídné sladkosti."

Podzemníci zachycují pouze krátké období Kerouacova života, srpen roku 1953. Samozřejmě, že ona "klíčová dírka," akademičtěji bychom řekli umělecké ztvárnění, trochu změnila úhel pohledu na jednotlivé aktéry i situace. Zvědavost si sama vynucuje otázku: jak události a vztahy vypadaly ve skutečnosti, za klíčovou dírkou?

Na jaře a v létě začal Kerouac revidovat Na cestě a pokračoval v novele "Vino v železniční zemi" (později vyšla pod názvem Říjen v železniční zemi). Po problémech, které měl v Kalifornii jednak při práci na železnici (neměl dobré brzdařské návyky a předák čtyř ho nesnášel), jednak s Nealem Cassadym [Leroy]* (který ho nepřímě obvinil, že žije na účet jeho rodiny), se dal najmout jako číšník na loď plující do Koreje. Cestou při zastávce v přístavu Mobile ho přistihli, jak se v pracovní době prochází opilý a polovysvěcený s prostitutkou po hlavní třídě. Aby unikl trestu, souhlasil, že loď opustí v New Orleans, odkud pak vyrazil domů, do New Yorku.

V létě si přečetl knihu Funkce orgasmu od Wilhelma Reicha, rakouského psychoanalytika působícího v Americe. Reich ho velmi ovlivnil svým tvrzením, že většina duševních a fyzických potíží pochází z nedostatečného sexuálního života, při kterém nedochází k orgasmům. Jack byl už podruhé rozvedený a do postele se dostal se spoustou žen, od prostitutek až po manželky svých přátel (v knize je zmínka o Cassadyho první ženě Luanne Hendersonové [Annie]), ale Reichův "plný sexuální život" to nebyl. To správné vtělení ženy přišlo v podobě černošské dívky, se kterou se seznámil v baru Fugazzi v newyorské čtvrti bohémů a homosexuálů Greenwich Village. Sám už znal bar San Remo a Allen Ginsberg [Adam Moorad] ho zavedl do baru Fugazzi, kde se scházeli nejtvrďší hipsteři. Když Kerouac spatřil Mardou v jejich společnosti, fascinovala ho její vzdělanost, její schopnost komunikovat s bělochy a přijímat od nich podněty, okouzlo ho, že ji respektují jako sobě rovnou. Ale podobně jako Jack byla vlastně víc pozorovatelem než účastníkem této "podzemní atmosféry". Jejich narkomanská uzavřenost ji duševně nabourávala, zatímco Jacka jen dráždila, a když si jednou doma u Stanleyho Goulda [Ross Wallenstein] vzala barbiturát, dostala se do zvláštního poblouznění, které ji natolik vyděsilo, že v panice utekla. Nadějně se rozvíjející vztah Jacka s Mardou skončil za necelý měsíc. Proč? Mardou později v rozhovoru řekla: "Unavilo mě to celé, všechno to pití, ty nenadálé návštěvy v bytech a ustavičné chození někam." Lucien Carr [Sam Vedder] tvrdil, že Kerouac by si ji vzal, kdyby byla běloška. Jack sám připouštěl, že

ohrožovala jeho "život bělocha". Uvědomoval si, že i kdyby svůj vztah s Mardou legalizoval (matka byla přísná katolička, která mu zakázala vodit si domů přes noc za svobodná ženy), těžko by s ní mohl přijít domů k matce na Long Island, protože její nevraživost k černochům byla příliš silná. Kerouac napsal Edu Whiteovi, že ji miluje "nejen jako ženu, ale i jako člověka," a tvrdil, že je připravený dělat na železnici, aby je oba uživil. Přesto si ji zřejmě představoval spíš jako černošskou milenkou v Baudelairově stylu než jako svou manželku. U matky by měl skvělá jídla, víno, televizi a se železničářskou lucernou by si chodil ke své Milence užívat sexuálních radovánek, kouřit marihuanu, popíjet víno, povídat si.

Když se v průběhu srpna vrátil z Kolumbie William Burroughs [Frank Carmody], dostal se navíc vztah s Mardou do střetu s Jackovou potřebou stýkat se s jinými autory, mezi nimiž byla spousta homosexuálů. Došlo i na homosexuální "zálet" (večer s Gorem Vidalem [Arial Lávalina] v hotelu Chelsea), ale hlavně se s nimi opíjel, a často, když Mardou chtěla, aby pití nechal, udělal stoj na hlavě, aby jí dokázal, že je střízlivý. Do toho se vmísil výbušný Gregory Corso [Yuri Gligoric], který tehdy bydlel u Ginsberga na Východní Sedmé ulici. Corso začal mít obavy z Burroughse, intimního Ginsbergova přítele, a hledal útočiště u Mardou v Paradise Alley v Lower East Šidě. Jackova žárlivost mu připadala méně nebezpečná než mačeta, kterou si Burroughs dovezl z Jižní Ameriky. Mardou měla už dost Jackovy zachmuřenosti a Corsovo klaunství bylo zábavné. Když jednou v opilosti odcházeli ze San Rema, Corso našel prázdnou káru a vyzval je, aby nasedli, že je doveze domů. Nakonec ale skončili u Ginsberga, který se ráno do krve pohádal s Jackem kvůli té krádeži ("kdyby někdo přistavil tu káru Jackovi před dům na Long Island, řval by jako tur"). Mardou měla pocit, že ji Jack přehazuje Gregorymu. Ten pocit ještě zesílil, když Jack každému řekl o svém snu, ve kterém se Mardou s Gregorym vyspala. Když ale Jackovi za pár dní řekla, že se s Gregorym opravdu pomilovala, byl nasupený a bral to jako zradu.

Román Podzemníci, milostný příběh Lea Percepieda a Mardou Foxové, se rozvíjí na širším podkladě vyprávění o newyorské nové generaci hipsterů (velmi obecně se tak označoval každý mladý člověk, který vědomě odmítal konzervativní morálku a normy chování), které Ginsberg pojmenoval jako "podzemníky". Leo (hned na začátku z několika poznámek je zřejmé, že je to samotný Kerouac) se vyznává ze svého obdivu k podzemníkům, ale podobně jako Sal Paradise (jiné fiktivní jméno autora v románu Na cestě) ani on není schopen překročit vnitřní bariéru, která jej odděluje od ostatních. S Mardou se mu podaří "být vitální, nabitý energií jako černoch, Indián, Japonce z Denveru či newyorský Portorikánek", ale jen na chvíli. Pozorovatel, který způsobuje tuto dualitu, jako by byl skrytý už v samotném jeho jménu, neboť slovo "percipient" znamená francouzsky "toho, kdo si uvědomuje či vnímá". A Kerouac zůstává opravdu navždy jen Ahasverem svého pozorování a vnitřního smutku; vnitřní spisovatelské oko mu jakoby nedovoluje pokračovat ve vztahu s Mardou, protože pak by o tom už nemohl takto srdceryvně napsat. John Clellon Holmes [Balliol MacJones] říká: "Jack jako by si ve své roli v Podzemnících neuvědomoval, že by raději měl milostný vztah, než o něm psal. Většinou žil tak, aby o tom psal, ale je v tom něco velmi bolestného, protože neříká, že žít je lepší než psát, ale: ‚Kéž bych to měl a ani o tom nepsal‘ či ‚psal o tom mnohem později‘ – je to tak tristní, že se to přetrhlo a zanechalo trvalou ránu, a že vyrovnat se s tím je schopen jedině tak, že o tom napíše. Jediný způsob, jak ji ztratit, je o ní napsat."

Vypravěčovo jméno Leo Percepied skrývá ještě další slovní hříčku a symboliku. Kerouacův otec se jmenoval Leo a "percepied" je francouzský výraz pro "probodnuté chodidlo" (francouzština byla Kerouacovou mateřštinou; miloval ji a používal ji rád i v dospělosti). Oidipovi z řeckých bájí, který nevědomky zabije otce a ožení se s matkou, propíchli jako dítěti patu, následkem čehož mu opuchla dole noha a podle toho také dostal své jméno ("Oidipus" znamená řecky "opuchlé chodidlo"). A Leo – Jack má oidipovský komplex: po otcově smrti začíná jeho vázanost k matce hraničit skoro s "manželstvím". Adam Moorad si Leův problém uvědomuje a radí mu: "Chvilku na ni zapomeň, Leo, musíš žít svůj život." Stejně tak Mardou: "Myslím, že ti neprospívá, když tak stále žiješ s matkou." Proto asi byl Reich pro Kerouaca tak důležitý. Tvrdil totiž, že oidipovský komplex se dá neškodně zvládnout, pokud se blokována sexuální energie přirozeně ventiluje.

Po stránce duševní řeší Oidipus i Leo stejné dilema. Oidipus se snaží uniknout věštbě a odchází do jiného města, aby proroctví zmařil, a vlastně ho tím naplňuje. Leo se pokouší uniknout prorockému snu o ztrátě Mardou, a jen tím ten konec urychlí. Když si Oidipus uvědomí, že "pohromy, které si způsobujeme sami,

zapřičiňují největší bolest," vypíchne si obě oči. Když si Leo uvědomí naplnění snu, sní dál a vidí matčinu usmívající se tvář a Yuriho jako legračního anděla. Pochopí, že sny a realita jsou jen triky představivosti a šaška to netrápí, protože jeho hra není realitou ani snem. A vypravěč poslechne šaška a podívá se na realitu jako na řetězec stínů, uvidí v ní filmové rámečky, které naplňujeme významem. Proč zrealňovat sny, když tím ztratí nekonečné možnosti představ? Je lepší se na ně naladit, jako když posloucháme hudbu. V představě je bohatství možností a život je vlastně jen jeho slabým odvarem, protože jde o jeden sen, který realizujeme.

Základní téma, zmařená láska Lea a Mardou, se neodvíjí jako příběh spějící ke svému vyvrcholení, ale jako vzpomínka na skončenou lásku s dějovými odbočkami v závorkách. Tento způsob retrospekce vyplývá z Kerouacova spisovatelského záměru. Když dostal při psaní nějaký nápad, vydal se tím směrem, i když měl výsledek malou spojitost s výchozím bodem. Považoval za důležité prozkoumat všechny směry, kterými by se mohl vydat při dalším psaní, než se rozhodl, který by to měl být (symbolicky tímto způsobem popisuje Mardouino bloumání ulicemi pod vlivem marihuany). A to celé se odvíjelo jako klubko z detailů, neboť "detailů není nikdy dost, detaily všechno oživují... řekni všechno, co máš v sobě, nezadržuj to uvnitř, neanalyzuj, nic s tím nedělej, pokračuj, vypověz to." Takový přístup mu umožnil dosáhnout celkové vyváženosti díla, ale vyžadoval obrovské množství času a soustředění. (Neprávem tedy prohlásil Truman Capote: "Kerouac nepíše prózu, Kerouac píše na stroji." Ovšem pravdou bylo, že mnoho písařek by Kerouacovi rychlost psaní závidělo.)

Ovlivněn Reichovým tvrzením, že většina duševních a fyzických potíží pramení z elektrických poruch vyvolaných nedostatkem orgasmů v sexuální životě, osvojil si Kerouac teorii, že psaní je také formou sexuálního vyjádření. Čím víc citu uvolní autor psáním, tím uspokojivější zkušenost zažije jak autor, tak čtenář. Začal pevně věřit, že psaní nemá smysl, pokud neobsahuje tuto orgasmickou intenzitu. Jakákoli literární a gramatická pravidla jsou až na druhém místě; nejdůležitější jsou zvuky, rytmus a "elektrická zuřivost" samotného autora, který by měl být v harmonii s elektromagnetickou "kosmickou energií", jak ji předpokládá jak Einstein, tak Reich. V dopise Edu Whiteovi Kerouac vysvětluje, že se snaží "rozvířit svůj mozek od všedního vyjádření do vod angličtiny... protože ten bioelektrický tok ze středu mysli a drahocenného bodu ulpění v paměti či v její vizi nemá kam plynout než ven a jako orgasmus přichází k objektu lásky v jediném divokém impulzivním elektrickém vzednutí jazyka..."

K tomu elektrizujícímu psaní mu pomohl bop, který ve válečných letech (kolem roku 1943) zachvátil revolučním způsobem jazzovou scénu. Jazzový saxofon začal mluvit lidskou řečí, začal se shodovat s rytmem a frázováním černošské mluvy. Sólový hráč se přestal držet melodie skladby a improvizoval úplně novou melodii, která víc vyjadřovala jeho okamžitou náladu i nápady. Svůj rozlet v improvizaci zastavoval, jen aby nabral dech. Možnosti nového zvuku byly neomezené a jediným omezením byla výdrž hráče. Charlie Parker, zvaný Bird, někdy improvizoval dlouhé hodiny, až nakonec posluchači docela ztratili pojem prostoru a času.

Bop byl Výkřik srdce spojený s velkou technickou virtuozitou a Kerouacovi se v průběhu let stal poslechově i interpretačně natolik vlastní, že na začátku 50. let přenesl tento bopový rytmus do svého psaní, vytvořil bopovou prozódii. Jeho věty, na stránku dlouhé, ve kterých se vzdaloval od původní myšlenky a které byly plné závorek a pomlček, se začaly i svým dechovým rytmem podobat improvizaci saxofonisty. Novátory jazzového saxofonu byli často hudebníci se smutnými životními osudy. Zdálo se, jako by energii potřebnou k pronikání nevyčerpatelných záhybů smutku v duši čerpali ze stejné nevyčerpatelných zásobárén úzkosti. Podzemníci se svým smutkem jsou vpravdě bopovou skladbou: Mardou po svém úletu v pokoji Rosse Wallensteina vyjde na ulici a zaposlouchá se do bopu "novým a změněným způsobem" – její trpící duše se otevře bopu a dokáže ho i skvěle zazpívat. Láska Mardou a Lea se rozhoří po poslechu Birda v Červeném bubnu. Ten okamžitě pozná tragiku jejich lásky a "vidí, koho to bude bolet".

Klíčovým slovem knihy je smutek. Odpovědí na smutek v životě je přijmout změnu a obnovit a obohatit minulost v představě. (Mardou píše v dopise Leovi: "Jsem plná podivných pocitů, znovu ožívají a přehodnocují se mi mnohé staré příhody..."). Milostný vztah se zamotává do spletnosti hanby, viny, žárlivosti, Mardouiných traumatizujících zážitků z mládí a z dětství bez rodičů a Leových nicotných předešlých lásek a současných mejdanů a snů. Kerouac napřed ukazuje, že život je všude stejný (šedivá

je základní barvou knihy) a pak prostřednictvím paranoie, snů a fantazie odhaluje, jak mysl tvoří obměny, které ho zkrášlují.

Jestliže klíčovým slovem románu je smutek, pak jeho klíčovou otázkou je, zdali mysl ovládá realitu. Má člověk schopnost uskutečňovat své sny? Leo zatouží po Mardou při představě spojené s jinou dívkou z dětství, ale přání vtáhnout ji do svého života ztroskotává na neschopnosti, jak říká Mardou, "vytlačit ten přelud ze své hlavy ven do světa." A jejich vztah naleptá a nakonec rozetne Leův žárlivý sen, ve kterém se Mardou pomiluje s Yurim. Paradoxem celého příběhu je tak uskutečnění snové podstaty žití: na začátku se z představy rodi láska, na konci na sen umírá. Z Podzemníků je tak cítit Kerouacův příklon k dualistické filozofii, podle níž je všechno výtvorem mysli. Kerouac se několik dalších let těmito otázkami do hloubky zabýval a praktikoval i zenový buddhismus (zachycují to Dharmoví tuláci). Ale to už je jiná kapitola.

Pokud jde o tento román, jeho křehký a smutný milostný příběh je především autentickým obrazem hudebního a myšlenkového prostředí části mladé generace 50. let v Americe, která se poprvé spontánně a bez zábran (v dobrém i ve zlém) nadechla. Její výdech ještě neskončil, i když Jack Kerouac, její nejlepší kronikář, zemřel předčasně (i v důsledku těch "hipsterských" let) ve 47 letech.

JAN LAMPER